2024/3031

11.12.2024

KOMISSION PÄÄTÖS (EU) 2024/3031,

annettu 11 päivänä kesäkuuta 2024,

alueellisesta valtiontuesta SA.63470 (2022/C) (ex 2021/N), jonka Unkari aikoo toteuttaa GKN Automotive Hungary Kft:n (entinen Rubin NewCo 2021 Kft.) hyväksi

(tiedoksiannettu numerolla C(2024) 3925)

(Ainoastaan englanninkielinen teksti on todistusvoimainen)

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', ja erityisesti sen 108 artiklan 2 kohdan ensimmäisen alakohdan,

ottaa huomioon sopimuksen Euroopan talousalueesta ja erityisesti sen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan,

on mainittujen määräysten mukaisesti kehottanut asianomaisia esittämään huomautuksensa ([1]) ja ottaa huomioon nämä huomautukset,

sekä katsoo seuraavaa:

1. MENETTELY

(1) Unkari antoi komissiolle 11. kesäkuuta 2021 ennakkoilmoituksen aikomuksestaan myöntää alueellista investointitukea, jäljempänä 'toimenpide', Rubin NewCo 2021 Kft:lle, jäljempänä 'Rubin' ([2]), uuden autoteollisuuden komponenttien tuotantolaitoksen perustamiseksi Miskolciin Unkariin, jäljempänä 'investointihanke'.

(2) Komission yksiköt, Unkarin viranomaiset ja GKN Automotive Limitedin, jäljempänä 'GKN Automotive' (johdanto-osan 15 kappale), edustajat pitivät virtuaalikokouksen 30. kesäkuuta 2021.

(3) Komissio pyysi 23. heinäkuuta 2021 lisätietoja, jotka Unkari toimitti 27. elokuuta 2021.

(4) Komission yksiköt, Unkarin viranomaiset ja GKN Automotiven edustajat pitivät toisen virtuaalikokouksen 21. syyskuuta 2021.

(5) Komissio pyysi 30. syyskuuta 2021 lisätietoja, jotka Unkari toimitti 2. joulukuuta 2021 yhdessä toimenpidettä koskevan virallisen ilmoituksen kanssa.

(6) Komissio pyysi 1. helmikuuta 2022 lisätietoja, jotka Unkari toimitti 29. maaliskuuta, 11. huhtikuuta ja 4. toukokuuta 2022. Komissio pyysi 13. toukokuuta ja 15. heinäkuuta 2022 lisätietoja, ja Unkari vastasi tietopyyntöihin 17. toukokuuta ja 23. elokuuta 2022.

(7) Unkari suostui 23. elokuuta 2022 päivätyllä kirjeellä poikkeuksellisesti luopumaan vetoamasta SEUT-sopimuksen 342 artiklasta, luettuna yhdessä neuvoston asetuksen N:o 1/1958 ([3]) 3 artiklan kanssa, johtuviin oikeuksiinsa ja hyväksymään tämän päätöksen sekä sitä koskevan tiedoksiannon laatimisen englannin kielellä.

(8) Komissio ilmoitti Unkarille 27. lokakuuta 2022 päivätyllä kirjeellä päätöksestään aloittaa toimenpiteestä SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu menettely, jäljempänä 'aloittamispäätös'. Unkari toimitti 14. helmikuuta 2023 komissiolle huomautuksensa aloittamispäätöksestä.

([1]) EUVL C 336, 22.9.2023, s. 11.
([2]) Rubinin nimeksi vaihdettiin myöhemmin GKN Automotive Hungary Kft.
([3]) Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä (EYVL 17, 6.10.1958, s. 385/58).

(9) Aloittamispäätös ([4]) julkaistiin *Euroopan unionin virallisessa lehdessä* 22. syyskuuta 2023. Komissio pyysi asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa kuukauden kuluessa.

(10) Komissio vastaanotti 3. ja 16. lokakuuta 2023 huomautuksia Melrose Industries PLC:ltä, jäljempänä 'Melrose', ja GKN Automotivelta. Komissio toimitti 24. marraskuuta 2023 nämä huomautukset Unkarille, joka vastasi 21. joulukuuta 2023 päivätyllä kirjeellä.

(11) Unkari toimitti 8. maaliskuuta 2024 taulukkomuotoisen yhteenvedon, jossa lueteltiin aloittamispäätöksessä esitetyt epäilyt ja niihin liittyvät todisteet, jotka Unkari katsoi toimittaneensa tällaisten epäilyjen poistamiseksi.

(12) Komission yksiköt, Unkari ja GKN Automotive pitivät kokouksen 16. huhtikuuta 2024. Samana päivänä Unkari täydensi 14. helmikuuta 2023 esittämiään huomautuksia uusilla asiakirjoilla komission yksiköiden kanssa pidettävää kokousta varten. Unkari toimitti 17. huhtikuuta 2024 uudelleen kyseiset asiakirjat sekä joitakin lisäasiakirjoja ja muistion, jossa tehtiin yhteenveto komission yksiköiden kanssa 16. huhtikuuta 2024 käydyistä keskusteluista ja esitettiin lisähuomautuksia käsitellyistä asioista ja toimitetusta uudesta näytöstä.

(13) Unkari toimitti 16. huhtikuuta 2024 pidetyn kokouksen jatkotoimena 25. huhtikuuta 2024 toisen muistion, jossa kommentoitiin vielä joitakin komission epäilyjä.

2. TOIMENPITEEN YKSITYISKOHTAINEN KUVAUS

2.1 **Toimenpiteen tarkoitus**

(14) Unkarin viranomaiset aikovat edistää toimenpiteellä aluekehitystä myöntämällä alueellista investointitukea uuden autoteollisuuden komponenttien (väli- ja kardaaniakselien sekä osakomponenttien, kuten nivelten) tuotantolaitoksen perustamiseen. Investointihanke sijaitsee Felsőzsolcan teollisuusalueella Miskolcissa Borsod-Abaúj-Zemplénin maakunnassa (NUTS 3 -koodi HU311) Pohjois-Unkarin alueella (NUTS 2 -koodi HU31). Kyseinen alue on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan nojalla oikeutettu aluetukeen 1. heinäkuuta 2014 ja 31. joulukuuta 2021 välistä ajanjaksoa koskevan Unkarin aluetukikartan, jäljempänä 'vuoden 2014 aluetukikartta' ([5]), ja 1. tammikuuta 2022 ja 31. joulukuuta 2027 välistä ajanjaksoa koskevan Unkarin aluetukikartan, jäljempänä 'vuoden 2022 aluetukikartta' ([6]), perusteella.

2.2 **Tuensaaja**

(15) Tuensaaja on Rubin, joka oli sen perustamishetkellä (tammikuussa 2021) Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivan Melrose-konsernin jäsenen, Eachairn Aerospace Holdings Limitedin, kokonaan omistama oikeushenkilö ([7]). Rubinin omistajuus siirrettiin 31. elokuuta 2022 kokonaisuudessaan Melrose-konsernin sisällä GKN Industries Limitedille ([8]). GKN Industries Limited käyttää määräysvaltaa GKN Automotivessa. Sillä on puolestaan investointeja GKN Automotiven yksiköissä, ja se hoitaa joitakin pääkonttorin tehtäviä ja työllistää osan GKN Automotiven ylimmästä johdosta ja toiminnallisesta johdosta ([9]). Melrose jakoi 20. huhtikuuta 2023 GKN Automotive -liiketoimintansa ([10]), GKN Industries Limited, GKN Automotive ja Rubin mukaan luettuina, muodostaakseen uuden riippumattoman yritysryhmän, jonka perimmäinen emoyritys on Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiva Dowlais Group plc. Tuensaaja ei täytä pienille tai keskisuurille yrityksille asetettuja perusteita ([11]), joten sitä olisi pidettävä suurena yrityksenä.

([4]) Ks. alaviite 1.

([5]) Komission päätös, annettu 11 päivänä maaliskuuta 2014, asiassa SA.37718 (2013/N) (EUVL C 172, 6.6.2014, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna 11 päivänä lokakuuta 2016 annetulla komission päätöksellä asiassa SA.46346 (2016/N) (EUVL C 4, 6.1.2017, s. 1) ja jatkettuna (31. päivään joulukuuta 2021) 7 päivänä lokakuuta 2020 annetulla komission päätöksellä asiassa SA.58164 (2020/N) (EUVL C 430, 11.12.2020, s. 1).

([6]) Komission päätös, annettu 16 päivänä syyskuuta 2021, asiassa SA.63934 (2021/N) (EUVL C 410, 8.10.2021, s. 2), sellaisena kuin se on muutettuna 12 päivänä toukokuuta 2023 annetulla komission päätöksellä asiassa SA.107119 (2023/N) (EUVL C 195, 2.6.2023, s. 8).

([7]) Melrose Groupin holdingyhtiö Melrose Industries PLC omistaa välillisesti kokonaan Eachairn Aerospace Holdings Limitedin.

([8]) GKN Industries Limited, kuten Eachairn Aerospace Holdings Limited, oli vuoden 2018 ensimmäiseltä puoliskolta lähtien kokonaisuudessaan Melrose Industries PLC:n välillisesti omistama.

([9]) Tiedot perustuvat UK Companies House -rekisterissä julkaistuun GKN Industries Limitedin ja GKN Automotive Limitedin viimeisimpään vuosikertomukseen (vuoden 2022 vuosikertomus).

([10]) Yhdessä jauhemetallurgia- ja vetyliiketoiminnan kanssa, kuten GKN Automotiven verkkosivustolla olevassa tiedotteessa "Dowlais Group plc ("Dowlais" or the "Company") completion of demerger and admission of shares in Dowlais" mainitaan (https://www.gknautomotive.com/en/media-centre/news-releases/2023/dowlais-group-plc-dowlais-or-the-company--completion-of-demerger-and-admission-of-shares-in-dowlais/).

([11]) Mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä 6 päivänä toukokuuta 2003 annetun komission suosituksen (EUVL L 124, 20.5.2003, s. 36) määritelmän perusteella.

(16) Unkarin viranomaiset vahvistivat, että Rubin ja Melrose Group eivät ole rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen myönnettävää valtiontukea koskevissa suuntaviivoissa ([12]) määriteltyjä vaikeuksissa olevia yrityksiä. Unkarin viranomaiset eivät ole ilmoittaneet komissiolle, että Rubinin omistajanvaihdos olisi aiheuttanut tähän liittyviä muutoksia.

2.3 **Investointihanke**

2.3.1 *Yleiskuvaus*

(17) Unkarin viranomaisten mukaan investointihanke on osa vuonna 2019 määriteltyä GKN Automotiven pitkän aikavälin rakenneuudistussuunnitelmaa, jäljempänä 'strategia'. Strategialla pyritään turvaamaan GKN Automotiven kilpailukyky markkinaympäristössä, jossa kilpailu on yhä kovempaa, vahvistamalla yrityksen tehotonta ja hajanaista eurooppalaista tuotantopohjaa ja siirtämällä sen tuotantokapasiteettia kustannustehokkaampiin paikkoihin. GKN Automotivella on valmistustoimintoja yli kymmenessä tuotantopaikassa Euroopassa. Suurin osa niistä sijaitsee Länsi-Euroopassa, paikoissa, joissa tuotantokustannukset ovat korkeat. Lisäksi kyseiset tuotantopaikat ovat pitkälti hajautuneita ja toimittavat toisilleen välituotteita, mikä aiheuttaa tehottomuutta suurempien kuljetus- ja varastointikustannusten vuoksi.

(18) Strategiassa on useita vaiheita (vaiheet 1–6). Ensimmäinen ja kolmas vaihe – joihin liittyy tiettyjen tuotantopaikkojen [liiketoiminnan siirto] (*) – ovat ainoat toteutettavina olevat vaiheet. Kuten aloittamispäätöksen johdanto-osan 40–42 kappaleessa selitettiin, toinen vaihe koski uuden tuotantolaitoksen perustamista muille kuin investointihankkeeseen sisältyville tuotteille, ja sen toteuttaminen on keskeytetty. Neljäs, viides ja kuudes vaihe eivät edenneet strategian suunnitteluvaihetta pidemmälle, eikä niiden toteuttamiseksi ole toteutettu lisätoimia.

(19) Ensimmäisen vaiheen tarkoituksena oli mukauttaa GKN Automotiven kapasiteettia odotettuun kysyntään. Siinä tietyt tuotantopaikat suljetaan ja niiden valmistustoiminnot siirretään olemassa oleviin eurooppalaisiin tuotantopaikkoihin, joissa on käyttämätöntä kapasiteettia.

(20) Strategiassa suunniteltiin alun perin (marraskuussa 2019), että kolmannessa vaiheessa kahden eurooppalaisen tuotantopaikan [liiketoiminta] ja kapasiteetti siirrettäisiin kahteen keskitettyyn tuotantopaikkaan, jotka perustettaisiin kahteen kustannustehokkaampaan maahan. Näiden uusien tuotantopaikkojen oli tarkoitus kattaa myös seuraavissa vaiheissa muista olemassa olevista tuotantopaikoista peräisin oleva [siirrettävä] tuotantokapasiteetti. Tätä vaihetta muutettiin heinäkuussa 2020 (uusi kolmas vaihe). Uudessa kolmannessa vaiheessa asiaan liittyvä tuotanto yhdistetään vain yhteen keskitettyyn tuotantopaikkaan.

(21) Unkarin viranomaiset selittivät, että päätös strategian tietyn vaiheen jatkamisesta (esimerkiksi päätös tuotantokapasiteetin [siirrosta] ja/tai siirroista ja tarvittaessa uusien tuotantopaikkojen perustamisesta) olisi katsottava tehdyksi vasta sen jälkeen, kun hankkeesta on tehty yksityiskohtaisempi (alhaalta ylöspäin suoritettava) toteutettavuusanalyysi ja asiaan liittyvän rahoituksen vapauttamisen hyväksymistä varten on laadittu liiketoiminnalliset perusteet.

(22) Investointihankkeella toteutetaan uusi kolmas vaihe, jossa perustetaan autoteollisuuden komponenttien tuotantolaitos. Siinä yhdistetään GKN Automotiven kahden olemassa olevan Euroopassa sijaitsevan tuotantolaitoksen kapasiteetti (muttei lisätä sitä) uuteen Unkarissa sijaitsevaan keskitettyyn laitokseen. Unkari selitti, että investointihanketta ei ole suunniteltu sisältämään strategian toisen, neljännen, viidennen ja kuudennen vaiheen soveltamisalaan kuuluvia muita siirtoja (aloittamispäätöksen johdanto-osan 41 ja 42 kappale).

(23) Investointihankkeen tuotantokapasiteetti on noin [5,5–7,5] miljoonaa kappaletta väliakseleita ja [0,5–2,5] miljoonaa kappaletta kardaaniakseleita. Lisäksi se valmistaa niveliä ja muita komponentteja (kapasiteetti [17,5–21] miljoonaa kappaletta), jotka kootaan paikan päällä väli- ja kardaaniakseleiksi, ja toimittaa niitä myös muihin GKN Automotiven kokoonpanopaikkoihin.

([12]) EUVL C 249, 31.7.2014, s. 1.

(*) *Luottamukselliset tiedot*.

(24) Investointihankkeen odotetaan luovan Unkariin noin 1 500 uutta suoraa työpaikkaa.

(25) Unkarin viranomaisten mukaan tuensaaja jätti tukihakemuksensa 8. huhtikuuta 2021 (käteisavustuksen osalta) ja 31. maaliskuuta 2021 (veroetuuden osalta). Hakemukset hyväksyttiin (ehdollisesti) 22. joulukuuta 2021 käteisavustuksen osalta (johdanto-osan 29 kappale) ja 12. joulukuuta 2021 veroetuuden osalta (johdanto-osan 31 kappale). Investointihankkeen työt aloitettiin sen jälkeen 28. huhtikuuta 2022. 'Töiden alkaminen' käsitetään tässä aluetukisuuntaviivojen 2014–2020 ([13]), jäljempänä 'vuoden 2014 aluetukisuuntaviivat' ([14]), 20 kohdan v alakohdassa ja 1. tammikuuta 2022 alkaen sovellettavien aluetukisuuntaviivojen ([15]), jäljempänä 'vuoden 2022 aluetukisuuntaviivat', 19 kohdan 29 alakohdassa olevan määritelmän mukaisesti. Laitoksen tuotanto alkoi vuoden 2023 viimeisellä neljänneksellä, ja koko tuotantokapasiteetti oli tarkoitus saavuttaa vuonna 2026.

2.3.2 *Tukikelpoiset investointikustannukset*

(26) Tukikelpoiset investointikustannukset ovat nimellisarvoltaan 51 919,55 miljoonaa forinttia (142,74 miljoonaa euroa ([16])) ja diskontatulta arvoltaan ([17]) 50 112,01 miljoonaa forinttia (137,77 miljoonaa euroa).

(27) Unkari vahvisti, että investointihankkeessa hankittavat omaisuuserät ovat uusia. Se vahvisti myös, että tukikelpoisiin investointikustannuksiin sisältyvän aineettoman omaisuuden kustannukset täyttävät vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 100–102 kohdassa vahvistetut edellytykset, jotka on otettu kaikilta osin huomioon investointien edistämisohjelmasta annetun hallituksen asetuksen nro 210/2014 (VIII.27) (johdanto-osan 29 kappale) 18 §:n 5 momentissa. Kyseisessä momentissa määrätään, että aineeton omaisuus voidaan ottaa huomioon laskettaessa investoinnin tukikelpoisia kustannuksia edellyttäen, että a) sijoittaja käyttää sitä ainoastaan tukea saavassa laitoksessa, b) se on poistokelpoista, c) se ostetaan markkinaehdoin kolmansilta osapuolilta, jotka ovat ostajasta riippumattomia, d) se sisältyy tuensaajayrityksen varoihin ja liittyy hankkeeseen, jota varten tukea myönnetään, vähintään viiden vuoden ajan (kolmen vuoden ajan, kun kyseessä on pk-yritys), ja e) suurten yritysten tapauksessa aineettoman omaisuuden kustannuksista tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan enintään 50 prosenttia hankkeen tukikelpoisista kokonaiskustannuksista. Myös käteisavustusta koskeva kannustinsopimus sisältää vastaavia määräyksiä.

2.4 **Tukimuoto, tuen myöntävä viranomainen ja kansallinen oikeusperusta**

(28) Toimenpide sisältää kaksi eri tukivälinettä: käteisavustuksen ja veroetuuden, jotka rahoitetaan valtion yleisestä talousarviosta.

2.4.1 *Käteisavustus*

(29) Käteisavustus myönnetään investointien edistämisohjelmasta annetun hallituksen asetuksen nro 210/2014 (VIII.27.) perusteella. Investointien edistämisohjelma on komission asetuksen (EU) N:o 651/2014 ([18]), jäljempänä 'yleinen ryhmäpoikkeusasetus', nojalla toteutettava aluetukiohjelma ([19]), joka mahdollistaa tuen alkuinvestointeihin useilla elinkeinoelämän aloilla. Käteisavustus on tämän tukiohjelman soveltamistapaus, josta on ilmoitettava erikseen, koska se ylittää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn ilmoituskynnysarvon (johdanto-osan 110 kappale). Ulko- ja kauppaministeriö (tuen myöntäjä) ja Rubin allekirjoittivat 22. joulukuuta 2021 käteisavustusta koskevan kannustinsopimuksen, jäljempänä 'kannustinsopimus', jonka ehtona on, että komissio hyväksyy tuen.

([13]) Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat vuosille 2014–2020 (EUVL C 209, 23.7.2013, s. 1).
([14]) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen voimassaoloa jatkettiin 31 päivään joulukuuta 2021 asti.
([15]) Alueellisia valtiontukia koskevat suuntaviivat (EUVL C 153, 29.4.2021, s. 1).
([16]) Euroiksi muunnetut luvut ovat suuntaa antavia, ja ne on pyöristetty. Vaihtokurssi on 1 euro = 363,73 forinttia (Unkarin kansallispankin virallinen vaihtokurssi 31. maaliskuuta 2021, tukihakemuksia edeltävän kuukauden viimeisenä päivänä).
([17]) Diskonttokorko 1,80 prosenttia (diskonttauspäivä huhtikuussa 2021) on laskettu viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamista koskevan komission tiedonannon (EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6) mukaisesti.
([18]) Komission asetus (EU) N:o 651/2014, annettu 17 päivänä kesäkuuta 2014, tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1).
([19]) SA.61023 (2021/X), sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä asiassa SA.63819 (2021/X).

2.4.2 *Veroetuus*

(30) Valtiovarainministeriön (tuen myöntäjä) myöntämä veroetuus perustuu yhteisöverosta ja osinkoverosta annettuun vuoden 1996 lakiin LXXXI ([20]) ja kehityksen verokannustimesta annettuun hallituksen asetukseen nro 165/2014 (VII.17.) ([21]). Se on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla toteutettava tukiohjelma ([22]), joka mahdollistaa veroetuuksien muodossa myönnettävän tuen tietyille investoinneille. Veroetuus on tämän tukiohjelman soveltamistapaus, josta on ilmoitettava erikseen, koska tuen kokonaismäärä (käteisavustus ja veroetuus) ylittää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn ilmoituskynnysarvon (johdanto-osan 110 kappale). Käytettävän veroetuuden vuotuinen määrä saa olla enintään 80 prosenttia tuensaajan vuotuisesta maksettavasta yhteisöverosta. Saatavilla olevaa veroetuutta voidaan käyttää enintään 13 peräkkäisen verovuoden aikana, kuitenkin viimeistään 16. tilivuonna (verovuonna) sen tilivuoden jälkeen, jona hakemus jätettiin.

(31) Unkari katsoo, että se myönsi veroetuuden 12. joulukuuta 2021. Hallitus teki kyseisenä päivänä päätöksen ([23]), jonka mukaan se ”antaa yritykselle luvan hyödyntää kehitykseen tarkoitettua veroetuutta investoinnissa…”. Päätöksessä viitataan myöhempään säädökseen, jossa vahvistetaan etuuden myöntämisen edellytykset: ”kehitykseen tarkoitettu veroetuus on myönnettävä Euroopan komission päätöksen perusteella julkaistavassa hallituksen päätöksessä vahvistettujen edellytysten mukaisesti”.

2.5 **Tukimäärä, tuki-intensiteetti ja kasautuminen muun investointituen kanssa**

(32) Ilmoitetun tuen kokonaismäärä on diskontatulta arvoltaan 15 917,4 miljoonaa forinttia (43,76 miljoonaa euroa). Käteisavustus on nimellisarvoltaan yhteensä 16 280,56 miljoonaa forinttia (44,76 miljoonaa euroa) ja diskontatulta arvoltaan 15 644,30 miljoonaa forinttia (43,01 miljoonaa euroa). Veroetuuden ennakoitu määrä on diskontatulta arvoltaan 273,10 miljoonaa forinttia (0,75 miljoonaa euroa).

(33) Unkarin viranomaiset laskivat investointihankkeen tuen enimmäismäärän ja enimmäisintensiteetin soveltamalla alentamismenettelyä ([24]) diskontattuna arvona ilmaistuihin investointien tukikelpoisiin kokonaiskustannuksiin. Laskelmassa otettiin huomioon vuoden 2014 aluetukikartassa vahvistettu aluetuen enimmäismäärä, joka on 50 prosenttia. Viranomaiset katsoivat, että tuen molempiin osiin sovellettiin ainoastaan vuoden 2014 aluetukikarttaa (johdanto-osan 91 kappale) ([25]). Tämän laskelman perusteella tuen enimmäismäärä ei saanut ylittää diskontatulta arvoltaan 15 976:ta miljoonaa forinttia (43,9:ää miljoonaa euroa). Investointihankkeelle sallitun tuen enimmäisintensiteetin katsottiin toisin sanoen olevan 31,88 prosenttia. Johdanto-osan 32 kappaleessa mainittu ilmoitettu tukimäärä on pienempi kuin tämä enimmäismäärä ja vastaa 31,76 prosentin tuki-intensiteettiä.

(34) Kannustinsopimuksen määräysten perusteella tuen enimmäismäärää (johdanto-osan 33 kappale) ja tuen enimmäisintensiteettiä (johdanto-osan 33 kappale) ei ylitetä, jos esimerkiksi tukikelpoisten menojen määrä on eri kuin arvioitu määrä. Tämä johtuu siitä, että kannustinsopimuksen mukaan i) tuensaajalla on oikeus ainoastaan sopimuksessa määriteltyyn käteisavustuksen enimmäistukimäärään, vaikka investoinnin todelliset investointikustannukset olisivatkin suuremmat kuin kannustinsopimuksessa vahvistetut tukikelpoiset kustannukset, ii) investointiin myönnettävän valtiontuen kokonaismäärän (veroetuus mukaan luettuna) tuki-intensiteetti määritetään komission päätöksen perusteella ja iii) komission päätöksen olennaiseen sisältöön vaikuttavia muutoksia ei kannustinsopimuksen nojalla saa tehdä ilmoittamatta siitä etukäteen komissiolle.

(35) Unkarin viranomaiset vahvistivat, että toimenpidettä ei voida yhdistää muuhun valtiontukeen tai vähämerkityksiseen tukeen, joka kattaa samat tukikelpoiset kustannukset.

([20]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=99600081.tv.
([21]) https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=A1400165.KOR.
([22]) SA.61029 (2021/X), jolla muutetaan valtiontukea SA.49983.
([23]) Komissiolle toimitettiin hallituksen päiväämätön päätös, joka Unkarin mukaan hyväksyttiin 12. joulukuuta 2021.
([24]) Ks. vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 86 kohta ja 20 kohdan c alakohta ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 90 kohta ja 19 kohdan 3 alakohta.
([25]) Kuten johdanto-osan 91 kappaleessa selitetään tarkemmin, Unkari katsoi, että 50 prosentin enimmäismäärää sovelletaan myös sovellettaessa vuoden 2022 aluetukikarttaa.

2.6 **Muiden laitosten sulkeminen ETA:ssa ja mahdollinen toiminnan siirtäminen**

(36) Unkarin viranomaiset selittivät, että GKN Automotive oli johdanto-osan 18 kappaleessa mainittujen toteutettavana olevien vaiheiden puitteissa jo sulkenut useita tuotantopaikkoja ja sillä oli konkreettisia suunnitelmia kahden muun […] Euroopassa sijaitsevan tuotantopaikan [liiketoiminnan siirtämisestä] sen jälkeen, kun niiden tuotantokapasiteetti oli siirretty uuteen Unkarissa sijaitsevaan laitokseen.

2.7 **Tuen avulla toteutetun toiminnan jatkaminen**

(37) Hallituksen asetuksen nro 210/2014 14 §:n 1 momentin d kohdassa ja hallituksen asetuksen nro 165/2014 4 §:n 3 momentissa säädetään, että käteisavustus ja veroetuus voidaan toteuttaa ja säilyttää vain, jos investointi säilytetään alueella vähintään viiden vuoden ajan investoinnin toteuttamisesta. Kannustinsopimukseen sisältyy myös vastaava tuensaajaa koskeva velvoite, jota sovelletaan seurantajakson loppuun saakka. Seurantajakso kestää viisi tilivuotta investoinnin toteuttamisen ([26]) määräajasta, joka on 31. joulukuuta 2026.

2.8 **Oma rahoitusosuus**

(38) Unkari vahvisti, että tuensaaja rahoittaa vähintään 25 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista omilla varoillaan tai ulkopuolisella rahoituksella sellaisessa muodossa, johon ei liity julkista rahoitustukea. Tämä johtuu toimenpiteeseen sovellettavasta Unkarin lainsäädännöstä, erityisesti hallituksen asetuksen nro 165/2014 (VII. 17.) 4 §:n 7 momentista ja hallituksen asetuksen nro 210/2014 14 §:n 1 momentin e kohdasta, sekä kannustinsopimuksesta.

2.9 **SEUT-sopimuksen 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun menettelyn aloittamiseen johtaneet syyt**

(39) Komissio arvioi tuen yhteensopivuutta SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan kanssa, sellaisena kuin määräys tulkitaan vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoissa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa. Tapaukseen sovelletaan kaksia eri aluetukisuuntaviivoja, koska käteisavustus ja veroetuus on myönnetty eri ajankohtina. Käteisavustus myönnettiin ennen joulukuun 31. päivää 2021, joten se kuuluu vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen piiriin. Komissio katsoi aloittamispäätöksen johdanto-osan 111 kappaleessa alustavasti, että veroetuutta oli arvioitava vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen perusteella. Tämä johtui siitä, että Unkarin veroetuuden myöntämistoimenpiteenä esittämää 12. joulukuuta 2021 annettua hallituksen päätöstä ei voitu pitää tällaisena toimenpiteenä, koska siinä ei yksilöidä kyseistä tukea ja siinä viitataan myöhempään myöntämispäätökseen, joka annetaan tukea koskevan komission päätöksen jälkeen. Siksi komissio katsoi alustavasti, että tuki myönnettäisiin joulukuun 31. päivän 2021 jälkeen.

(40) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 3.5 kohdan ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 5.2 kohdan mukaan aluetuen voidaan katsoa soveltuvan sisämarkkinoille vain, jos sillä on kannustava vaikutus. Vaikutus on kannustava silloin, kun tuki muuttaa yrityksen toimintaa siten, että se harjoittaa sellaista alueen kehitystä edistävää ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla (eli skenaarion 1 tilanne, investointipäätös) taikka eri paikassa (eli skenaarion 2 tilanne, sijaintipäätös) (aloittamispäätöksen johdanto-osan 119 kappale).

(41) Unkarin viranomaiset pyrkivät osoittamaan merkittävän kannustavan vaikutuksen olemassaolon vetoamalla skenaarioon 2 (sijaintipäätös) (aloittamispäätöksen johdanto-osan 32 kappale) ja väittämällä, että ilman tukea investointi olisi toteutettu Turkissa (Eskişehirissä), koska investointi olisi ollut kannattavampi siellä kuin Unkarissa.

([26]) Kannustinsopimuksessa investoinnin toteuttamisella tarkoitetaan viimeisen aktivoidun omaisuuserän pääomituspäivää, joka ei voi olla myöhempi kuin investoinnin toteuttamisen määräaika eli 31. joulukuuta 2026.

2.9.1 *Kannustavaa vaikutusta koskevat epäilyt*

(42) GKN Automotive teki marraskuussa 2019 alustavan maa-arvioinnin, jossa yksilöitiin seitsemän kiinnostavaa maata ([27]) ja vertailtiin niitä. Parhaiksi ehdokkaiksi todettiin Puola, Unkari ja Slovakia (aloittamispäätöksen johdanto-osan 43 kappale), joista tehtiin vuoden mittainen sijainnin valintaa koskeva analyysi (aloittamispäätöksen 2.13.2.2 kohta). Komissio katsoi alustavasti, että Melrose teki tämän jälkeen päätöksen Unkariin investoimisesta 9. joulukuuta 2020 hyväksymällä investointihankkeen pääomamenopyynnön. Pääomamenopyynnössä todetaan, että ”tämän hankkeen tavoitteena on tuottaa arvoa yhdistämällä nykyinen … sijaitseva tuotantopohja uuteen Unkarissa sijaitsevaan tuotantopaikkaan”. Saman asiakirjan rahoitusyhteenvedossa takaisinmaksuajaksi määritettiin [5,4–7] vuotta ottamatta huomioon mitään tukea.

(43) Unkarin mukaan GKN Automotive teki päätöksen investointipaikasta vasta 9. joulukuuta 2021 ja päätös sijoittaa investointihanke kyseiseen jäsenvaltioon eikä vaihtoehtoiseen sijaintipaikkaan Turkissa nojasi Unkarin myöntämään valtiontukeen. Unkari toteaa, että Melrose hyväksyi pääomamenopyynnön 9. joulukuuta 2020 vain varmistaakseen alustavasti hankerahoituksen, ja investoinnin sijoittamista Unkariin pidettiin tässä yhteydessä työhypoteesina. Unkarin mukaan kyseessä ei ollut investointipaikkaa koskeva päätös, vaan GKN Automotiven johtoryhmälle jätettiin mahdollisuus tehdä päätös sijainnista myöhemmin. GKN Automotiven johtoryhmä on ainoa sijainnin valintaan liittyvästä työnkulusta vastaava päätöksentekoelin. Unkari oli myös todennut, että ennen kuin pääomamenopyyntö hyväksyttiin, osana 12. marraskuuta 2020 pidettyä GKN Automotiven ja Melrosen välistä vuotuista budjettitarkastelukokousta oli toteutettu investointihankkeen liiketoiminnallisten perusteiden arviointi. Melrose oli pyytänyt kyseisessä kokouksessa, että Unkarissa toteutettavaan investointihankkeeseen liittyviä taloudellisia oletuksia parannettaisiin, jotta hankkeen takaisinmaksuaika lyhenisi [5,4–7] vuodesta alle [4,5–5,4] vuoteen, joka oli Unkarin mukaan ratkaiseva kynnysarvo Melrosen investointipolitiikassa. Tämän perusteella GKN Automotive selvitti joulukuusta 2020 alkaen mahdollisuutta toteuttaa investointi Turkissa. GKN Automotive teki alustavan sijaintipäätöksen Unkarin hyväksi tammikuussa 2021 sillä edellytyksellä, että se saa kaikki kannustimet Unkarissa, ja lopullisen sijaintipäätöksen Unkarin hyväksi joulukuussa 2021. GKN Automotive totesi, että Unkaria ”pidettiin edelleen parhaana vaihtoehtona muiden kuin taloudellisten indikaattoreiden osalta, varsinkin kun otetaan huomioon Turkin tämänhetkinen poliittinen ja taloudellinen epävakaus”. Se totesi myös, että Unkarin kannustimet, joiden hyväksymistä pidettiin todennäköisenä, ”korvaavat suurelta osin Turkin […] tarjoaman taloudellisen edun Unkariin verrattuna ja mahdollistavat sen, että hanke täyttää tavoitellun [4,4–5,3] vuoden ([5,5–7,1] vuotta ilman kannustimia) takaisinmaksuajan”. GKN Automotive lopetti 9. joulukuuta 2021 tehdyn lopullisen päätöksen jälkeen valmistelutoimet Turkissa ja osti Unkarista maa-alueen investointihanketta varten (aloittamispäätöksen johdanto-osan 76 ja 80 kappale).

(44) Komissio kyseenalaisti sen, oliko GKN Automotivella ollut – pyrkiessään saavuttamaan Melrosen asettaman taloudellisen tavoitteen (jos sellainen oli) – valtuudet ja vapaus muuttaa sijaintipaikkaa pääomamenopyynnössä esitetyllä tavalla (aloittamispäätöksen johdanto-osan 133 kappale). Komissio viittasi tässä yhteydessä aloittamispäätöksen johdanto-osan 134 kappaleessa myös 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen kokousasiakirjoihin ja valmistelevaan asiakirjaan, joissa vahvistetaan yhdeksi seuraavista toimista se, että Melrose hyväksyy maa-alueen valinnan (aloittamispäätöksen johdanto-osan 50 kappale), ja totesi, että niiden kieli näytti viittaavan siihen, että Melrose on investointihankkeen sijainnin valinnasta päättävä elin. Vaikutti myös siltä, että tukihakemusasiakirjoille tarvittiin Melrosen hyväksyntä (aloittamispäätöksen johdanto-osan 68 kappale). Tammikuun 20. päivänä 2021 pidettyä maa-alueen valinnan arviointikokousta ja 29. tammikuuta 2021 pidettyä maa-alueen valintapäätöstä käsittelevää kokousta varten (aloittamispäätöksen johdanto-osan 67 ja 68 kappale) laadituissa esityksissä viitattiin myös siihen, että lopullisesta päätöksestä sovitaan Melrosen kanssa. Unkari selitti, että GKN Automotiven johtoryhmä ilmoitti joulukuussa 2021 tekemästään sijaintipäätöksestä Melrosen johdolle ja että Melrosen johto ”ei esittänyt vastalauseita” (aloittamispäätöksen johdanto-osan 79 kappale).

([27]) Tšekki, Bulgaria, Unkari, Puola, Romania, Slovakia ja Slovenia.

(45) Komissio arvioi alustavasti, että jos GKN Automotiven oli pitänyt toimia hyväksytyn hankekuvauksen puitteissa, oli mahdollista, että Turkki määritettiin vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi vain, jotta GKN Automotive pystyisi osoittamaan vaaditun kannustavan vaikutuksen ja siten saamaan aluetukea investoinnille, eikä todellisena vaihtoehtona, jossa investointihanke toteutettaisiin, jos tukea ei saada. Komissio huomautti myös, että tuensaaja tiesi hyvin, että jos se halusi saada aluetukea toiminnan siirron yhteydessä, sen oli esitettävä investointihankkeelle skenaarion 2 mukainen vaihtoehto, koska se oli ollut yhteydessä valtiontukiasioista vastaaviin Unkarin viranomaisiin (aloittamispäätöksen johdanto-osan 133 kappale). GKN Automotiven ja Unkarin viranomaisten käytyä alustavia keskusteluja investointihankkeeseen käytettävissä olevista kannustimista (aloittamispäätöksen johdanto-osan 51 kappale) Unkarin investointien edistämisvirasto, jäljempänä 'HIPA', varoitti 26. elokuuta 2020 sähköpostitse GKN Automotivea siitä, että komission hyväksynnän saamiseksi asianomaiselle valtiontuelle "meidän olisi osoitettava, että mahdollisen valtiontuen ja ETA-maassa harjoitettavan toiminnan lopettamisen välillä ei ole satunnaista ([28]) yhteyttä. Kaiken edellä esitetyn perusteella ja Unkarin valtiontuen valvontaviraston kuulemisen perusteella katsomme, ettei tälle väitteelle ole tässä tapauksessa perusteita" (aloittamispäätöksen johdanto-osan 52 kappale). HIPA oli 5. marraskuuta 2020 antanut investointihankkeeseen viittaavan alustavan kannustintarjouksen [9–13] miljoonan euron käteisavustuksesta ja [18–25] miljoonan euron veroetuudesta (jotka yhdessä vastasivat sovellettavaa aluetuen enimmäismäärää). Tarjouksessa Puola ja Slovakia määritettiin hankkeen vaihtoehtoisiksi sijaintipaikoiksi. Alustavan tarjouksen sisältävässä HIPA:n sähköpostiviestissä todetaan myös seuraavaa: "Olemme myös valmiita järjestämään yhteisen kokouksen valtiontuen valvontaviraston kanssa, jotta voimme tarkastella lähemmin toiminnan siirtoon liittyviä asioita, jotka voisivat toimia ohjenuorana Euroopan komissiota koskevan ilmoitusmenettelyn aikana" (aloittamispäätöksen johdanto-osan 53 kappale).

(46) Komissiolla oli vakavia epäilyjä siitä, oliko enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika määräävä tekijä ajankohtana, jolloin investointihankkeen investointi- ja sijaintipäätös tehtiin. Unkarin viranomaiset eivät olleet toimittaneet kyseisten tapahtumien aikaista näyttöä, jossa vahvistetaan kyseinen takaisinmaksuaika, eivätkä aineistoa, joka osoittaisi, että Melrose oli pyytänyt parantamaan Unkarissa toteutettavan investoinnin takaisinmaksuaikaa vastaamaan [4,5–5,4] vuoden tavoitetta. Komissio totesi myös odottavansa, että investointihankkeen pääomamenopyynnössä tai siihen liitetyssä tarkemmassa kuvauksessa (eli Melrosen kanssa 12. marraskuuta 2020 pidetyssä kokouksessa käytetyssä esityksessä) olisi jonkinlainen viittaus tällaiseen [4,5–5,4] vuoden vaatimukseen tai sen saavuttamiseen liittyviin toimiin (aloittamispäätöksen johdanto-osan 135 kappale). Tämä perustui myös siihen, että komissio havaitsi Unkarin toimittamassa toisen, paljon halvemman hankkeen pääomamenopyynnössä selkeän viittauksen toimiin, joita takaisinmaksuajan (joka kyseisessä tapauksessa oli jo alle [4,5–5,4] vuotta) lyhentäminen edellytti. Aloittamispäätöksessä todetaan myös, että pääomamenopyynnössä ei viitattu Unkariin pelkästään "työhypoteesina" ja että pyynnön liitteenä olevan 12. marraskuuta pidetyn esityksen sanamuoto ([29]) viittaa siihen, että Melrose tekee sijaintipäätöksen (aloittamispäätöksen johdanto-osan 57 kappale). Kyseinen esitys sisältää myös selkeän pyynnön "hyväksyä [investointihankkeen] ([30]) liiketoimintasuunnitelma, jonka takaisinmaksuaika on [5,4–7] vuotta ([31]), toistuvat käteissäästöt ovat [50–65] miljoonaa Englannin puntaa ja kertakustannukset yhteensä [220–400] miljoonaa Englannin puntaa" (joista […] % on irtisanomiskorvauksia) (aloittamispäätöksen johdanto-osan 54 kappale).

(47) Komissio kyseenalaisti myös aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleessa lueteltujen todisteiden perusteella, oliko olemassa sellaista tiukkaa investointipolitiikkaa, jossa edellytetään enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikaa ja jota olisi sovellettu asiaan liittyvään päätöksentekoprosessiin (johdanto-osan 138 kappale).

(48) Komissio otti investoinnin sijoittamisesta Turkkiin laaditun vaihtoehtoisen skenaarion osalta huomioon joulukuulta 2020 peräisin olevan asiakirjanäytön (aloittamispäätöksen johdanto-osan 131 kappale). Sen perusteella vaikuttaa siltä, että Turkissa olevaa sijaintipaikkaa verrattiin investointipaikkana valittuun alueeseen Unkarissa tammikuussa 2021 tehdyn alustavan sijaintipäätöksen ja joulukuussa 2021 tehdyn lopullisen sijaintipäätöksen yhteydessä. Johdanto-osan 50 kappaleessa esitetyistä syistä komissio ei kuitenkaan voinut vahvistaa, että Turkki olisi ollut todellinen vaihtoehtoinen sijaintipaikka, jossa investointihanke olisi toteutettu ilman Unkarin tukea.

([28]) Komissio toteaa, että englanninkielisessä tekstissä saattaa olla kirjoitusvirhe: "casual" (satunnainen) pitäisi mahdollisesti olla "causal" (syy-yhteys).

([29]) Joka kuuluu seuraavasti: "Miskolcia (Unkari) koskeva päätös, jonka taustalla on halu tasapainottaa riskille altistumista Euraasian talousunionin maissa ja olla sijoittamatta uutta tuotantopaikkaa Puolaan".

([30]) Nimeä '[investointihanke]' käytetään sekä kolmannesta vaiheesta että uudesta kolmannesta vaiheesta.

([31]) Parhaassa tapauksessa [4,4–5,3] vuotta ja pahimmassa tapauksessa [5,4–8] vuotta. Lisäksi [5,4–7] vuoden takaisinmaksuajassa ei otettu huomioon mahdollisuutta alentaa kustannuksia 18,9 miljoonalla Englannin punnalla, joka olisi voinut lyhentää takaisinmaksuaikaa [0,2–0,4] vuodella. Tämä olisi voitu saada aikaan maa-alueen myynnillä ja yhden [siirretyn] tuotantopaikan rakentamisella.

(49) Komission mukaan ei ollut selvää, minkä perusteella Turkista tuli marras-joulukuussa 2020 investointihankkeen ainoa tarkemmin tutkittava vaihtoehtoinen sijaintipaikka. GKN Automotive oli sulkenut Turkin pois mahdollisena uusien laitosten perustamista koskevana sijaintipaikkana ([32]) marraskuussa 2019 tehdyssä alustavassa maa-arvioinnissa, koska se katsoi, että Turkkiin liittyi poliittisia riskejä. Lisäksi 13. marraskuuta 2019 päivätty esitys osoittaa, että GKN Automotiven olemassa olevaa Eskişehirissä (Turkissa) sijaitsevaa tuotantopaikkaa tutkittiin arvioinnin alkuvaiheessa ja että sen laajentamista pidettiin ”mahdollisesti houkuttelevana ultraedullisen aseman vuoksi”. Esityksessä kuitenkin katsottiin, että ”maan poliittinen vakaus aiheuttaa merkittävän riskin” ja että ”alkuperäisten laitevalmistajien Turkkia koskevat investointipäätökset [ovat] parhaillaan uudelleentarkastelun tai peruuttamisen kohteena maariskin vuoksi”. Eskişehirin tulevaisuudennäkymiksi ehdotettiin ”Ei muutosta”. Tämän seurauksena Turkkia ei sisällytetty kiinnostaviin maihin, jotka pisteytettiin ja joita vertailtiin (johdanto-osan 42 kappale). Vuotta myöhemmin Turkki ilmestyi prosessiin uudelleen yhdessä Puolan, Slovakian, Marokon ja Serbian kanssa, ja siitä tuli hyvin nopeasti ainoa tutkittava vaihtoehto Unkarille, eikä muihin sijaintipaikkoihin liittyvistä jatkotoimista ollut mitään näyttöä. Unkari oli selittänyt, että investointihankkeen kustannukset olivat Unkarin ja Puolan tai Slovakian välillä vertailukelpoiset, minkä vuoksi sijaintipaikan vaihtamisen jompaankumpaan jälkimmäisistä maista ei odotettu tuottavan merkittäviä taloudellisia etuja. Unkari selitti myös, että Marokkoa ja Serbiaa ei otettu huomioon Turkissa jo olevan paikallisen toiminnan tarjoamien etujen vuoksi. Turkissa harjoitettava toiminta on kooltaan pientä kaikkiin GKN Automotiven muihin tuotantopaikkoihin verrattuna. Siksi komissio esitti vakavia epäilyjä siitä, voitiinko siellä olevaa toimintaa todella pitää ratkaisevana tekijänä valittaessa Turkki ainoaksi vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi Unkarille ilman, että sitä oli tarpeen verrata muihin mahdollisiin kustannusten kannalta parhaisiin sijaintipaikkoihin. Komissio totesi tässä yhteydessä, että myös Romania ja Bulgaria oli määritetty alustavassa maa-arvioinnissa kiinnostaviksi maiksi (johdanto-osan 42 kappale), koska ne olivat kustannusten kannalta hyvin houkuttelevia. Vaikka näitä kahta maata ei lopulta valittu harkittavien maiden luetteloon, ei ollut selvää, miksi niitä ei harkittu uudelleen ultra-alhaisten kustannusten sijaintipaikkoina.

(50) Vaikka Turkkia olisi analysoitu todellisena vaihtoehtona joulukuun 2020 ja joulukuun 2021 välisenä aikana, ei ollut selvää, oliko Turkin valinta sijaintipaikaksi todellinen vaihtoehtoinen skenaario, jonka GKN Automotive ja/tai Melrose olisivat valinneet joulukuussa 2021 ilman Unkarin myöntämää valtiontukea. Komissio katsoi, että Unkari ei perustellut riittävästi, miten poliittiset riskit, jotka oli arvioitu estäväksi tekijäksi vuonna 2019 (johdanto-osan 49 kappale), olivat muuttuneet joulukuuhun 2020 mennessä, jolloin Turkki otettiin uudelleen esiin vaihtoehtoisena sijaintipaikkana. Unkari ei toimittanut yksityiskohtaista riskianalyysiä, raporttia tai muuta asiakirjaa Turkkiin liittyvien poliittisten ja operatiivisten riskien arvioinneista vuosina 2019, 2020 ja tammikuussa 2021 eikä se esittänyt myöskään riittäviä selityksiä sille, miksi Melrose ja/tai GKN Automotive pitivät poliittista tilannetta vähemmän epävakaana joulukuussa 2020 tai tammikuussa 2021 verrattuna vuoteen 2019 (aloittamispäätöksen johdanto-osan 143 ja 144 kappale). Kun otetaan huomioon GKN Automotiven näkemys Turkin poliittisesta ja taloudellisesta epävakaudesta vuoden 2021 lopussa ja riskien lisääntymisestä ([33]), komissio epäili, oliko Turkki realistinen investointivaihtoehto, ja katsoi alustavasti, että GKN Automotive olisi joka tapauksessa investoinut Unkariin (aloittamispäätöksen johdanto-osan 78 ja 144 kappale). Komissio myös kyseenalaisti perustelut sille, että joulukuussa 2021 Unkaria pidettiin parhaana vaihtoehtona sen vuoksi, että Unkarin kannustimet ”korvaavat suurelta osin Turkissa sijaitsevan vaihtoehdon tarjoaman taloudellisen edun”, koska Unkarin viranomaisten tarjoama tuki korvaa vain osittain (alle 50-prosenttisesti) Turkissa olevan sijaintipaikan tarjoaman taloudellisen edun (nettonykyarvon osalta) (aloittamispäätöksen johdanto-osan 145 kappale).

2.9.2 *Suhteellisuusperiaatetta koskevat epäilyt*

(51) Komissio epäili tuen määrän oikeasuhteisuutta, kun otetaan huomioon paitsi komission epäilyt kannustavasta vaikutuksesta, myös investoinnin kokoon liittyvät epävarmuustekijät.

(52) Komissio totesi investoinnin koon osalta, että kolmannessa vaiheessa perustettavan tuotantopaikan ennakoitu tuotantomäärä näyttää muuttuneen merkittävästi alkuperäisen kolmannen vaiheen ja uuden kolmannen vaiheen välillä. Sitä vastoin maa-alueita ja rakennuksia koskevia vaatimuksia, jotka ovat nettonykyarvossa tarkasteltujen pääomamenojen perusta, ei muutettu. Komissio totesi myös, että nettonykyarvon laskennassa huomioon otetussa aikataulussa on eroja Unkarin viranomaisten ilmoittamaan tuotannon alkamisajankohtaan ja täyden

([32]) Kuten johdanto-osan 20 kappaleessa selitetään, tuolloin kolmannessa vaiheessa oli tarkoitus perustaa kaksi keskitettyä tuotantopaikkaa kahteen maahan.

([33]) Kuten Unkarin hyväksi tehdyn lopullisen sijaintipäätöksen esittelyssä todettiin, ”Turkin nykyistä poliittista ja taloudellista tilannetta seurattiin tiiviisti. Jos tilanne ei muutu taas vakaammaksi, hankkeen riskitasoa pidetään suurempana” (aloittamispäätöksen johdanto-osan 78 kappale).

tuotantokapasiteetin saavuttamisajankohtaan verrattuna. Lisäksi i) investointihankkeen seurauksena siirrettävien kahden olemassa olevan tuotantopaikan aiempi tosiasiallinen tuotanto näytti olevan pienempi kuin investointihankkeella luotu kapasiteetti ja ii) nettonykyarvoanalyysissa esitetyt investointihankkeen ennustetut myyntimäärät täyden tuotannon vuosina vaikuttivat olevan pienempiä kuin investointihankkeella luotu kapasiteetti. Tämän vuoksi komissio ei voinut vahvistaa, että investointihankkeen perustamiseen liittyvät pääomamenot olivat realistisia. Komissio ei voinut tässä yhteydessä sulkea pois sitä mahdollisuutta, että investointihanke oli suunniteltu siten, että siihen sisällytettäisiin strategian neljännessä, viidennessä ja kuudennessa vaiheessa tehtävät siirrot. Unkarin viranomaiset selittivät kuitenkin, ettei näiden vaiheiden toteuttamiseksi ole konkreettisia suunnitelmia. Komissio huomautti myös, että myynnin tarpeisiin mukautettu kapasiteetiltaan pienempi tuotantolaitos tarkoittaisi, että nettonykyarvon laskennassa olisi otettava huomioon alhaisemmat kustannukset, mikä voisi vaikuttaa kahden sijaintipaikan väliseen nettonykyarvojen eroon ja oikeasuhteisuuden arviointiin (aloittamispäätöksen johdanto-osan 165 kappale).

2.9.3 *Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia kohtuuttomia kielteisiä vaikutuksia koskevat epäilyt*

(53) Komissiolla oli epäilyjä tuen kannustavasta vaikutuksesta ja vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuudesta. Siksi se ei voinut esittää päätelmää tuen mahdollisten kielteisten vaikutusten puuttumisesta (aloittamispäätöksen 3.3.6 kohta) eikä etenkään siitä, olisiko tuki voinut olla syynä toiminnan siirtämiseen (aloittamispäätöksen 3.3.6.4 kohta), ja siitä, voisiko se johtaa liikakapasiteetin luomiseen tai lisääntymiseen absoluuttisesti taantuvilla markkinoilla ja voisiko sillä olla selvä tältä osin kielteinen vaikutus kilpailuun (aloittamispäätöksen 3.3.6.2 kohta).

3. UNKARIN HUOMAUTUKSET ALOITTAMISPÄÄTÖKSESTÄ

3.1 **Kannustava vaikutus**

(54) Unkari toimitti 11. huhtikuuta 2024 kirjallisen lausunnon, jonka oli allekirjoittanut GKN Automotiven nykyinen toimitusjohtaja. Hän oli Driveline-liiketoimintayksikön johtaja ja GKN Automotiven johtoryhmän jäsen, kun päätös investointihankkeesta tehtiin. Unkari huomauttaa, että Melrose Groupista irtautumisen vuoksi GKN Automotivella ei enää ole pääsyä entisen emoyhtiönsä asiakirjoihin, jotka voisivat vahvistaa alustavan ja muodollisen tutkinnan aikana annetut lausunnot. Siksi Unkari pyysi komissiota ottamaan tämän allekirjoitetun lausunnon huomioon. Unkari toteaa, että tässä allekirjoitetussa lausunnossa GKN Automotiven entinen Driveline-liiketoimintayksikön johtaja ja GKN Automotiven johtoryhmän jäsen antaa investointihankkeen sijaintia koskevasta päätöksentekoprosessista kuvauksen, joka tukee Unkarin alustavan ja muodollisen tutkinnan aikana jo esittämiä väitteitä. Unkari viittaa erityisesti seuraaviin lausunnossa esitettyihin seikkoihin: i) ”Melrose ja GKN Automotive eivät kumpikaan tehneet lopullista sijaintipäätöstä kokouksessa”, joka pidettiin 12. marraskuuta 2020, ja hänen ”selkeän käsityksensä mukaan GKN Automotivella oli Melrosen asettaman taloudellisen tavoitteen saavuttamiseksi mahdollisuus muuttaa sijaintipaikkaa pääomamenopyynnössä esitetyllä tavalla”, ja ii) GKN Automotive ”olisi valinnut Turkin, jopa GKN Automotiven johtoryhmän Turkin osalta havaitsemat poliittiset ja toiminnalliset riskit huomioon ottaen”, ”jos GKN Automotiven johtoryhmä olisi katsonut, että tuen hyväksymiseen liittyy olennainen riski”.

3.1.1 *GKN Automotiven toimeksiannon laajuus*

(55) Unkarin mukaan Melrose on rahoitussijoittaja, minkä vuoksi se painottaa enemmän taloudellisia vaikutuksia ja edellyttää varojen vapauttamiseksi yleensä ”paljon lyhyempiä takaisinmaksuaikoja” kuin perinteiset valmistusteollisuuden yritykset, jotka ottavat investointipäätöksiä tehdessään huomioon esimerkiksi pitkän aikavälin strategiat ja ovat siksi valmiita hyväksymään pidemmät takaisinmaksuajat. Unkari katsoo, että perinteisten valmistusteollisuuden yritysten, joita komissio yleensä arvioi muiden ilmoitettujen tapausten soveltuvuusanalyyseissa, ja rahoitussijoittajien päätöksentekoprosesseja ei voida verrata toisiinsa.

(56) Unkari toistaa, että Melrose ei ollut vastuussa sijaintipäätöksestä, koska se ei osallistu suoraan salkkuyritystensä operatiiviseen päätöksentekoon. Melrosen rooli päätöksentekoprosessissa rajoittuu siihen, että se antaa hyväksyntänsä ”taloudellisesti erittäin merkittävissä” asioissa. Unkarin mukaan Melrose antaa salkkuyritystensä johtoryhmille valtuudet tehdä esimerkiksi liiketoimintapäätöksiä valtuuksien siirtoasiakirjan mukaisesti. Tässä yhteydessä Unkari toimitti GKN:n valtuuksien siirtoasiakirjan (GKN Delegation of Authority Policy), jossa vahvistetaan niitä asioita koskevat hyväksynnän kynnysarvot, joihin tarvitaan hyväksyntä kaikilla hallinnon tasoilla Melroseen saakka ja se mukaan luettuna. Unkarin mukaan i) asiakirja osoittaa, että Melrosella on valtuuksia pääasiassa taloudellisissa asioissa (esimerkiksi tietyn arvon ylittävät pääomamenot, rahoitus ja turvallisuus), kun taas henkilöstöresursseista, oikeudellisista, osto- ja toimittajasopimuksista, neuvonantajista, konsulteista ja myyntiedustajista, asiakkaiden hinnoittelusta ja sopimuksista päätetään ensisijaisesti GKN Automotiven sisällä, ja Melrosen osallistumista edellytetään vain taloudellisesti erittäin merkittävissä asioissa, ja ii) asiakirja ei liity operatiivisiin päätöksiin, kuten markkinapenetraatioon tai valmistustoiminnan muutosten yksityiskohtiin (mukaan lukien päätökset [liiketoiminnan siirrosta] ja uusien tuotantolaitosten perustamisesta).

(57) Unkarin mukaan Melrose tarkastelee merkittäviä investointipäätöksiä varmistaakseen, että ne ovat asianmukaisia ja täyttävät odotetut taloudellista tulosta koskevat indikaattorit, kuten takaisinmaksuajat. Takaisinmaksuaikaan sovellettavia kynnysarvoja ei määritetä missään virallisessa säännössä, vaan ne perustuvat yleiseen käytäntöön. Melrose katsoo, että sen päätavoite rahoitussijoittajana on maksimoida omistaja-arvo hallinnoimalla tiukasti pääoman kohdentamista. Tämä vuoksi se suhtautuu tiukasti toteutettavien tai hylättävien mahdollisuuksien taloudelliseen kannattavuuteen. Liiketoimintamahdollisuudet luokitellaan yleensä niiden takaisinmaksuajan pituuden mukaan. Osoituksena hankkeiden hyväksyttävää takaisinmaksuaikaa koskevasta Melrosen sisäisestä käytännöstä Unkari viittaa Melrosen 6. elokuuta 2021 lähettämään sähköpostiviestiin, joka toimitettiin komission toteuttaman tuen alustavan tutkinnan yhteydessä osana komission tietopyyntöön annettua vastausta (johdanto-osan 3 kappale). Viestissä todettiin, että ”… rutiininomaisten tuotantohyödykkeiden osalta harkitsemme yleensä investointeja, joiden takaisinmaksuaika on alle [2,1–2,9] vuotta. Suuremmissa hankinnoissa voimme harkita hieman pidempiä aikoja, mutta emme harkitsisi hankintoja, joiden takaisinmaksuaika on yli [4,5–5,4] vuotta. Tätä rajaa emme ylitä, eikä se olisi houkuttelevaa, kun otetaan huomioon rajoitukset, jotka koskevat [...]. Vaikka tästä ei ole dokumentoitua tietoa, yrityksessämme on pitkään noudatettu tätä yleistä käytäntöä, enkä tosiaankaan muista yhtään tapausta, jossa olisi hyväksytty yli [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika”.

(58) Melrosen päätöksentekoelimet ovat Melrosen hallitus ja Melrosen pääjohtajat ja johto. Hallitus on ylin oikeudellinen päätöksentekoelin, ja se vastaa Melrosen ja sen kaikkien tytäryhtiöiden strategisesta johtamisesta. Pääjohtajat ja johto puolestaan vastaavat Melrosen päivittäisestä hallinnoinnista ja tytäryhtiöiden taloudellisesta valvonnasta, kuten strategian, budjettien, liiketoimintasuunnitelmien, merkittävien investointien ja muiden olennaisten päätösten hyväksymisestä. Unkari selventää tässä yhteydessä, että Melrosessa investointihankkeen budjetin hyväksymisestä vastasivat Melrosen pääjohtajat ja johto.

(59) Unkari väittää, että Melrosen pääjohtajille ja johdolle 12. marraskuuta 2020 esitellyssä liiketoimintasuunnitelmassa käytettiin työhypoteesina investointihankkeen sijoittamista Unkariin, koska maa sijoittui korkealle sijainnin valintaa koskevassa mittaristossa maatasolla (hieman Puolan takana) ja alueellisella tasolla (paremmin kuin mikään muu Euroopan alue, mukaan lukien Puolassa sijaitsevat alueet). Melrosen pääjohtajat ja johto panivat merkille, että GKN Automotiven on strategisesti välttämätöntä vahvistaa toimintaansa Euroopassa pitkän aikavälin kilpailukyvyn turvaamiseksi. He totesivat, että varat oli tarpeen hyväksyä alustavasti, jotta GKN Automotiven johtoryhmä voi edetä hankkeessa. Sen vuoksi pääjohtajat ja johto hyväksyivät rahoituksen alustavasti. Kuten Unkari toteaa, Melrosen pääjohtajat ja johto kyseenalaistivat samalla [5,4–7] vuoden takaisinmaksuajan, joka ylitti [4,5–5,4] vuoden kynnysarvon, ja pyysivät GKN Automotiven johtoryhmää lisäämään liiketoimintaperusteiden taloudellista houkuttelevuutta kynnysarvon noudattamiseksi. Kuten Unkari toteaa, GKN Automotive joutui tässä yhteydessä harkitsemaan uudelleen hankkeen laajuutta ja näin ollen sijaintia, jotta se voi täyttää Melrosen pyynnön. Tämän perusteella GKN Automotiven johtoryhmä antoi sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän ([34]) tehtäväksi laatia skenaario, jossa investointihanke toteutettaisiin Turkissa.

([34]) Joka on määritelty aloittamispäätöksen johdanto-osan 45 kappaleessa. Aloittamispäätöksen johdanto-osan 36 kappaleessa tarkoitettu strategian keskeinen hankeryhmä taas osallistui strategian laatimiseen ja teki alustavat maa-arvioinnit kiinnostavien maiden määrittämiseksi (aloittamispäätöksen johdanto-osan 37–44 kappale).

(60) Unkari selittää, että 12. marraskuuta 2020 pidetystä kokouksesta ei ole kokouspöytäkirjaa. Unkari toimittaa tästä kokouksesta kirjallisen lausunnon, jäljempänä ’12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laadittu pöytäkirja’. Se laadittiin tammikuussa 2023, ja kokoukseen osallistuneet Melrosen ja GKN Automotiven edustajat ovat allekirjoittaneet sen 10. helmikuuta 2023. Lausunnossa selvennetään kokouksen aikana [investointihankkeen] liiketoimintaperusteiden arvioinnista käydyn keskustelun ja tehtyjen päätösten luonnetta. Lausunnon mukaan kyseisessä kokouksessa ”[Melrosen jäsen] ilmaisee huolensa liiketoimintasuunnitelman taloudellisesta elinkelpoisuudesta sen perusteella, että takaisinmaksuaika ylitti [4,5–5,4] vuotta. Hän täsmensi, että pitkän takaisinmaksuajan vuoksi Melrose Industries ei välttämättä saisi täyttä tuottoa hankkeeseen tekemälleen käteisinvestoinnille omistusaikanaan. Kaikki kokouksen osallistujat olivat kuitenkin yhtä mieltä hankkeen strategisesta välttämättömyydestä GKN Driveline -liiketoiminnan tulevaisuudenkestävyyden kannalta, vaikka takaisinmaksuaika oli vähemmän houkutteleva kuin tavallisesti pidettiin hyväksyttävänä. Keskustelun jälkeen Melrose Industriesin edustajat ilmaisivat hyväksyntänsä hankkeen liiketoimintasuunnitelmalle, minkä ansiosta hanke voi edetä hankebudjetin perusteella. He kuitenkin antoivat GKN Automotiven työryhmän tehtäväksi tarkastella uudelleen hankkeen oletuksia, jotta voitaisiin määrittää tapoja parantaa hankkeen takaisinmaksuaikaa siten, että se on alle [4,5–5,4] vuotta, lisäämällä arvoa ja/tai vähentämällä kustannuksia”.

(61) Unkari toimitti Melrosen GKN Automotivelle 9. joulukuuta 2020 osoittaman sähköpostiviestin ja siihen liitetyn allekirjoitetun pääomamenopyynnön, jossa todetaan seuraavaa: ”tiedoksi seuraavat huomautukset: Kuten budjettitarkastelussa todettiin, olemme samaa mieltä konseptista/kokonaiskuvasta. Tämän vuoksi olemme allekirjoittaneet lomakkeen. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että annetaan yleinen hyväksyntä [220–400] miljoonan Englannin punnan käyttämiselle. Odotamme, että meidät pidetään ajan tasalla kunkin osatekijän edetessä ja liiketoimintaperusteiden selkiytyessä; on esimerkiksi lähes varmaa, että […] miljoonaa Englannin puntaa […] varten ei ole lopullinen luku. Pitäkää meidät siis ajan tasalla kustakin osatekijästä ja eritelkää ne asianmukaisesti – mahdollisesti erikseen kunkin määritetyn vaiheen osalta.”. Unkari toteaa, että tässä sähköpostiviestissä asetettiin selkeästi ehtoja sille, että Melrose hyväksyy liiketoimintaperusteet. Melrosen antama hyväksyntä ei ollut ”yleinen hyväksyntä [220–400] miljoonan Englannin punnan käyttämiselle”, ja Melrose hyväksyi pyynnön, koska se oli ”samaa mieltä konseptista/kokonaiskuvasta”. Melrose kuitenkin odotti, että se ”pidetään ajan tasalla kunkin osatekijän edetessä ja liiketoimintaperusteiden selkiytyessä”.

(62) Unkari yhtyy aloittamispäätöksen johdanto-osan 128 kappaleessa esitettyyn komission huomautukseen, jonka mukaan 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen kokousasiakirjojen ja valmistelevan asiakirjan kieli voisi viitata siihen, että Melrose oli investointihankkeen sijainnin valinnasta päättävä elin. Kun otetaan huomioon Melrosen osallistumisesta salkkuyritystensä päätöksentekoon annetut selitykset (johdanto-osan 56 kappale), Unkari katsoo, että kaikkia viittauksia Melrosen antamaan maa-alueen valintaa koskevaan hyväksyntään 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen kokousasiakirjoissa ja valmistelevassa asiakirjassa on tarkasteltava vain yleisen liiketoimintasuunnitelman arvioinnin laajemmassa asiayhteydessä ja niitä olisi pidettävä ”todisteena siitä, että Melrose hyväksyy liiketoimintasuunnitelman, jossa Unkaria käytetään investointipaikkaa koskevana työhypoteesina”. Nämä asiakirjat kuvaavat vain GKN Automotiven johtoryhmässä käytyjä keskusteluja. Juuri GKN Automotiven johtoryhmä teki ehdotuksen investointihankkeen toteuttamisesta Unkarissa osana Melroselle 12. marraskuuta 2020 esitettyä yleistä liiketoimintasuunnitelmaa. Kyseistä kokousta varten laadittu esitys vahvistaa Melroselle kyseisenä ajankohtana esitetyt tiedot. Siitä käy ilmi, että GKN Automotiven johtoryhmä pyysi osakkeenomistajaltaan päätöstä ”hyväksyä [investointihankkeen] liiketoimintasuunnitelma, jonka takaisinmaksuaika on [5,4–7] vuotta…”. Unkari selittää, että GKN Automotiven johtoryhmä ei pyytänyt hyväksymään Unkaria investointipaikaksi.

(63) Unkari selittää, että GKN Automotive otti yhteyttä konsulttiyritykseen saadakseen ulkopuolista tukea sijaintipaikalle ja kannustimiin liittyviä palveluja. Unkarin viranomaiset toimittivat konsulttiyritykselle 27. marraskuuta 2020 lähetetyn palvelupyynnön, joka viranomaisten mukaan osoittaa selvästi, että sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän tuonhetkisen käsityksen mukaan ”hankkeesta tai sijaintipaikasta ei ollut tehty lopullisia päätöksiä”. Unkarin mukaan tämä palvelupyyntö osoittaa myös, ettei sijaintipäätöstä ollut tehty. Tätä tukee myös se, että 16. marraskuuta 2020 – kaksi työpäivää sen jälkeen, kun Melrose oli kyseenalaistanut investointihankkeen liiketoimintasuunnitelman – järjestettiin kokous, jossa sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä keskusteli siitä, miten hankkeen taloudellista kannattavuutta voitaisiin parantaa, mahdollisten vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen selvittäminen mukaan luettuna (aloittamispäätöksen johdanto-osan 59 kappale).

(64) Unkari kommentoi myös aloittamispäätöksen johdanto-osan 134 kappaleessa esitettyä komission huomautusta, jonka mukaan vaikuttaa siltä, että myös Unkarin viranomaisille toimitetut tukihakemusasiakirjat edellyttivät Melrosen hyväksyntää. Unkari toteaa, että tällainen viittaus sisältyy 29. tammikuuta 2021 pidetyn maa-alueen valintapäätöstä käsittelevän kokouksen esitykseen. Se kuitenkin koski sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän GKN Automotiven johtoryhmälle tekemää ehdotusta, jolla hankeryhmä ”halusi testata Melrosen suhtautumista minkään poliittisen sidosryhmän osallistumiseen”. Sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä pyysi GKN Automotiven johtoryhmältä ohjeita siitä, toimitetaanko tukihakemusasiakirjat Melroselle. Unkari toteaa, että ehdotus ei muuttunut tehtäväksi, mikä käy ilmi kokouspöytäkirjasta, jossa ei mainittu, että Melrosen tarkastelisi tukihakemusasiakirjoja.

(65) Unkari toteaa myös, että GKN Automotiven johtoryhmän kokouksissa pidettyjen esitysten ja kokouspöytäkirjojen sanamuodot osoittavat, minkä verran Melrose osallistui hankkeeseen, ja toistaa kantansa, jonka mukaan Melrose ei päättänyt sijaintipaikasta. Esimerkiksi 29. tammikuuta 2021 pidetyssä kokouksessa GKN Automotiven johtoryhmä aikoi ”sopia Melrosen kanssa lopullisesta päätöksestä ja liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisen tuloksesta”. Tämä tarkoittaa, että GKN Automotiven johtoryhmän tekemä lopullinen sijaintipäätös olisi ilmoitettava Melroselle osana liiketoimintasuunnitelman arviointia. Kokouksessa tehdyt johtopäätökset sisältävässä kokouspöytäkirjassa ei mainita Melrosea missään toimenpidekohdassa. Unkarin mukaan lopullinen sijaintipäätös tehtiin 9. joulukuuta 2021 pidetyssä kokouksessa. Sen pöytäkirjassa mainitaan, että GKN Automotiven johtoryhmän on ”ilmoitettava Melroselle lopullisen sijaintipäätöksen lopputuloksesta”. Unkarin mukaan tämä tarkoittaa selvästi sitä, että päätös tehtiin GKN Automotiven johtoryhmässä ja että johtoryhmä teki päätöksen ilman Melrosen hyväksyntää.

(66) Lopuksi Unkari toteaa, että jos Melrose olisi lopullinen päätöksentekijä, se olisi estänyt GKN Automotivea tutkimasta investointihankkeen vaihtoehtoista sijaintipaikkaa Turkissa, jotta resursseja ei tuhlattaisi. Vaikka GKN Automotiven toimitusjohtaja ja johtoryhmä pitivät Melrosen ajan tasalla, se ei puuttunut asiaan ja pysäyttänyt vaihtoehtoisen sijaintipaikan tutkimista. Tämä viittaa siihen, että Melrose olisi ollut valmis arvioimaan päätöstä uudelleen, jos GKN Automotiven johtoryhmä olisi pitänyt Turkkia parhaana vaihtoehtona.

3.1.2 *Melrosen odottama takaisinmaksuaika*

(67) Unkari toteaa, että 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laadittu pöytäkirja ja 6. elokuuta 2021 päivätty Melrosen sähköpostiviesti ovat kyseiseltä ajalta olevia todisteita enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksutavoitteesta, joka investointihankkeen oli täytettävä investointi- ja sijaintipäätöksen tekohetkellä.

(68) Komissio totesi aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen a kohdassa alustavasti, että ”takaisinmaksuaika ei ole ainoa päätöksenteossa huomioon otettu tekijä eikä sitä välttämättä ollut tarkoitus arvioida vaihekohtaisesti”. Unkari toteaa tämän huomautuksen osalta, että kaikki strategian tuloksena toteutettavat hankkeet arvioitiin erikseen. Strategian koko taloudellisesta hyödystä osa (esimerkiksi koko käyttöpääomahyöty) toteutuisi vain, jos koko strategia tai ainakin suurin osa siitä toteutettaisiin. Vaiheet voitaisiin arvioida ja arvioitiinkin erikseen toteuttamisen kannalta. Kuudessa vaiheessa toteutettava strategia tarjoaa perustan yksityiskohtaisemmalle toteutettavuusarvioinnille ja myöhemmälle vaiheiden puitteissa toteutettavien erillisten hankkeiden perustamiselle ja hyväksymiselle. Unkari toi esiin esimerkkinä hankkeen ”[investointihanke A]”, joka hyväksyttiin jo huhtikuussa 2019 ja jonka takaisinmaksuaika oli laskettu kyseiselle hankkeelle erikseen. Samoin kaikki muut strategian tuloksena toteutettavat hankkeet arvioitiin erikseen. Unkari toteaa myös, että hankekohtaisella takaisinmaksuajalla oli ratkaiseva merkitys kussakin vaiheiden piiriin kuuluvassa hankkeessa. Unkari toimitti tässä yhteydessä yhteenvetotaulukon ([35]) neljästä hankkeesta, joista kolme kuului strategian ensimmäiseen vaiheeseen ja yksi koski muuta hanketta ([36]). Taulukon hankkeiden takaisinmaksuajat ovat [3,1–4,2], [3,5–4,4], [2,2–2,9] ja [2,5–3,1] vuotta. Unkarin mukaan tämä osoittaa, että investointihankkeen [5,4–7] vuoden takaisinmaksuaika on ”huonompi kuin missään muussa eurooppalaisessa hankkeessa yrityksen viimeaikaisessa hankesalkussa”.

([35]) Unkari oli jo toimittanut tämän taulukon ja näiden hankkeiden pääomamenopyynnöt alustavan tutkinnan yhteydessä.

([36]) Hanke liittyi GKN Automotiven jälkimarkkinoihin liittyvien tuotantopaikkojen (kuten varastoinnin ja jakelun) rakennemuutokseen, joka toteutettiin samanaikaisesti strategian kanssa.

(69) Unkari esitti huomautuksia myös aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen b alakohdassa olevista komission lausunnoista, joiden mukaan useissa uuden kolmannen vaiheen liiketoimintasuunnitelmaan tehdyissä päivityksissä takaisinmaksuaika oli edelleen yli [4,5–5,4] vuotta ja että 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen valmistelevassa asiakirjassa viitattiin tavoiteltuun enintään [5,6–7,2] vuoden takaisinmaksuaikaan. Unkari toteaa, että lähestymistapaa muutettiin (uusi kolmas vaihe), koska kolmannen vaiheen takaisinmaksuaikaa oli tarpeen parantaa (alkuperäisessä alhaalta ylöspäin laaditussa liiketoimintasuunnitelmassa takaisinmaksuaika oli [7,5–11] vuotta). Sen jälkeen, kun lähestymistapaa oli muutettu muun muassa rajoittamalla uusien tuotantopaikkojen määrä yhteen, hankkeen takaisinmaksuaika lyhennettiin sisäisesti [vaihteluvälinä olevaan 5–7] vuoteen. Tämä ”edusti vain eräille keskeisille olettamuksille herkän liiketoimintasuunnitelman takaisinmaksuajan todennäköistä vaihteluväliä”. Unkari selittää, että 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen valmistelevassa asiakirjassa mainittu alle [5,6–7,2] vuoden tavoite liittyy pikemminkin ”GKN:n hankeryhmän sisäiseen tehtävään laatia hanke, jonka talousluvut eivät ole heikompia kuin [5,6–7,2] vuotta”. Vastaavan laajuisten hankkeiden, joille tarvitaan Melrosen hyväksyntä, yleinen taloudellinen kynnysarvo on [4,5–5,4] vuotta. Unkari lisää myös, että GKN Automotiven johtoryhmä oli tietoinen tästä vaatimuksesta pyytäessään virallisesti pääomamenopyynnön hyväksymistä, mikä tarkoitti tässä tapauksessa, että liiketoimintasuunnitelmaa oli edelleen tarkistettava. Unkari perusteli GKN Automotiven johtoryhmän tietoisuutta asiasta viittaamalla taulukkoon, jossa esitettiin johdanto-osan 68 kappaleessa mainittujen GKN Automotiven muiden hankkeiden takaisinmaksuajat.

(70) Komissio huomautti aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen c kohdassa, että talousjohtaja ei reagoinut mitenkään 10. marraskuuta 2020 lähetettyyn esitysluonnokseen, joka oli laadittu Melrosen liiketoimintasuunnitelman arviointia varten ja jossa selvästi viitattiin [5,4–7] vuoden takaisinmaksuaikaan. Unkari selittää, että talousjohtajalta ei odotettu palautetta tähän ennakkoaineistoon, koska hän oli osallistunut siihen mennessä useisiin keskusteluihin, joissa valmistauduttiin kyseiseen 12. marraskuuta 2020 pidettävään kokoukseen ja joissa oli käsitelty takaisinmaksuajan tarkistamista. Unkari viittaa viimeisimpään ennen 12. marraskuuta 2020 pidettyä kokousta tehtyyn talouslukujen ennakkoarviointiin, joka pidettiin 30. lokakuuta 2020, ja toimitti 30. lokakuuta 2020 pidetyn verkkokokouksen kokouskutsun ja esityksen aiheesta ”Liiketoimintasuunnitelman arviointi: [investointihanke]”. Unkarin mukaan GKN Automotiven johtoryhmä ei kyennyt 12. elokuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkeen lyhentämään takaisinmaksuaikaa, minkä vuoksi takaisinmaksuajaksi esitettiin 30. lokakuuta 2020 pidetyssä ennakkoarviointikokouksessa [5,5–7,5] vuotta. Unkari selittää, että takaisinmaksuaikaa saatettiin lyhentää talousjohtajan kanssa käydyn keskustelun jälkeen. Talousjohtaja odotti, että takaisinmaksuaika saataisiin lyhennettyä alle [4,5–5,4] vuoteen. Kyseisen keskustelun perusteella sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä teki talouslukuihin joitakin lisäparannuksia, joiden tuloksena GKN Automotiven johtoryhmä lyhensi takaisinmaksuajan [5,4–7] vuoteen, kuten se esiteltiin Melroselle 12. marraskuuta 2020.

(71) Unkari muistuttaa, että strategian tavoitteena oli turvata GKN Automotiven kilpailukyky markkinaympäristössä, jossa kilpailu on yhä kovempaa, vahvistamalla yrityksen tehotonta ja hajanaista eurooppalaista tuotantopohjaa ja siirtämällä sen tuotantokapasiteettia kustannustehokkaampiin paikkoihin. Siksi ”GKN Automotive ymmärsi, että yrityksen oli jatkettava investointihankkeen toteuttamista, jotta se voisi olla hinnoiltaan kilpailukykyinen ja kykenisi toisaalta voittamaan itselleen uutta liiketoimintaa ja toisaalta täyttämään osakkeenomistajan taloudelliset odotukset”. Unkari toteaa myös, että vaikka takaisinmaksuaika ei ollut alle [4,5–5,4] vuotta, ”GKN Automotiven johtoryhmä oli huolissaan viivästyksen mahdollisesta kielteisestä vaikutuksesta hankkeen kokonaisaikatauluun ja päätti hankkeen tärkeän strategisen luonteen vuoksi keskustella liiketoimintaperusteista Melrosen pääjohtajien ja johdon kanssa 12. marraskuuta 2020, vaikka takaisinmaksuaika oli [5,4–7] vuotta”. Unkari lisää 12. marraskuuta 2020 pidetyn liiketoimintasuunnitelman arviointikokouksen osalta, että ”kaikki kokouksen osallistujat olivat yhtä mieltä siitä, että hankkeen toteuttaminen oli strategisesti välttämätöntä GKN Driveline -liiketoiminnan tulevaisuuden turvaamiseksi, vaikka takaisinmaksuaika oli vähemmän houkutteleva kuin tavallisesti pidettiin hyväksyttävänä”. Melrose kuitenkin kyseenalaisti liiketoimintasuunnitelman ja kehotti GKN Automotivea parantamaan sen taloudellisia näkökohtia. Koska kaikkia taloudellisia oletuksia oli jo tarkasteltu ja parannettu useita kertoja, GKN Automotiven johtoryhmä ei kyennyt enää lyhentämään takaisinmaksuaikaa muuttamatta olennaisesti perusoletuksia eli harkitsematta toista mahdollista sijaintipaikkaa. Unkari toteaa lisäksi, että GKN Automotiven johtoryhmä päätti Melrosen pääjohtajien ja johdon kanssa käytyjen aiempien sisäisten keskustelujen ja säännöllisen tiedonvaihdon perusteella tutkia ultraedullista sijaintipaikkaa selvittääkseen, oliko taloudellisesti houkuttelevampi liiketoimintasuunnitelma mahdollinen. Tämän tuloksena sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä laati vaihtoehdon, jossa investoidaan Turkkiin vaihtoehtoisena ultraedullisena sijaintipaikkana, erityisesti laajentamalla Eskişehirin nykyistä toimintaa. Unkarin mukaan GKN Automotiven toimitusjohtaja on pitänyt Melrosen ajan tasalla tähän vaihtoehtoon liittyvästä kehityksestä.

(72) Vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen takaisinmaksuajan laskemisesta tai huomioon ottamisesta ei ole näyttöä, vaikka Unkarin mukaan vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja (Turkkia, Puolaa, Slovakiaa, Serbiaa tai Marokkoa) harkittiin ennen kuin Turkkia päätettiin edistää ainoana vaihtoehtoisena sijaintipaikkana (aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen d alakohta). Unkari toteaa tämän osalta, että alustavan maa-arvioinnin seuraaville sijoille sijoittuneiden paikkojen (Puola ja Slovakia) ei odotettu tuottavan merkittäviä taloudellisia hyötyjä Unkariin verrattavissa olevien kustannusten vuoksi ja että muita ultraedullisia sijaintipaikkoja, joissa ei ollut GKN:n toimintaa, pidettiin vähemmän realistisina ja elinkelpoisina nopean päätöksenteon kannalta.

(73) Unkari kommentoi väitettä, jonka mukaan Turkki otettiin käyttöön arvioimatta takaisinmaksuaikaa (aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen e alakohta), korostamalla seuraavien kahden, eri arviointimenetelmiin perustuvan työnkulun välistä eroa: i) ”yleinen rahoituksen ennakkohyväksyntä” (rahoituksen vapauttaminen) marraskuussa 2020 tuotantopohjan transformaatiota koskevaa uutta kolmatta vaihetta varten ja ii) liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisen, joka käynnisti uuden sijaintianalyysin. Ensimmäinen työnkulku perustui takaisinmaksuajan menetelmään, ja siinä käytettiin ”oletettua sijaintipaikkaa” rahoituksen vapauttamiseksi. Toisessa työnkulussa käytettiin nettonykyarvomenetelmää, joka vaikutti soveltuvan paremmin pitkän aikavälin päätöksentekoon, koska ”nettonykyarvon vertailun avulla saatiin tarkempi kuva kummassakin paikassa odotettujen kassavirtojen vaikutuksesta. Yritykselle ilmoitettiin myös, että nettonykyarvon vertailu oli edellytetty tavanomainen tapa osoittaa aluetuen kannalta olennainen rahoitusvaatimus”. Unkari selitti, että Melrose käyttää päätöksenteossaan takaisinmaksuaikaa, koska se on rahoitussijoittaja ja pyrkii sen vuoksi investoimaan, saamaan investoinnin katettua ja investoimaan uudelleen mahdollisimman nopeasti. Näin ollen GKN Automotiven oli laskettava takaisinmaksuaika saadakseen hyväksynnän rahoitukselle. GKN Automotive on kuitenkin perinteinen valmistusteollisuuden yritys, joten se suhtautui hankeinvestointeihin pitkäjänteisemmin ja pyrkii hankkeiden ja investointien parempaan tasapainoon siten, että niiden kaikki keskipitkän ja pitkän aikavälin tarpeet täytetään. Siksi GKN Automotive käytti hyväksynnän saamisen jälkeen tammikuussa 2021 nettonykyarvomenetelmää voidakseen ”vahvistaa hankkeen sijaintipaikkaa koskevan oletuksen, ei tehdä lopullista sijaintipäätöstä”. Unkari toteaa myös, että 29. tammikuuta 2021 pidetyssä kokouksessa käytetty esitys korvattiin 9. joulukuuta 2021 pidettyä kokousta varten laaditulla, kattavamman raportin sisältävällä esityksellä. Raportissa vertailtiin kahden viimeiseksi harkitun sijaintipaikan takaisinmaksuaikoja ja nettonykyarvoja, ja sitä käytettiin perustana 9. joulukuuta 2021 Unkarin hyväksi tehdyssä lopullisessa sijaintipäätöksessä. Päätöksessä oletettiin, että yritys saa koko tukimäärän, joka mahdollistaa takaisinmaksuun sovellettavan [4,5–5,4] vuoden kynnysarvon saavuttamisen, ja otettiin huomioon sekä taloudelliset että muut tekijät. GKN Automotive käyttää yleisesti nettonykyarvoa myös muissa yhteyksissä, kuten uuden liiketoiminnan hankinnassa. Unkari huomauttaa komissiolle, että muissa suurissa investointihankkeissa, joissa tuensaajat olivat perinteisiä valmistusteollisuuden yrityksiä, päätökset tehtiin nettonykyarvolaskelmien eikä takaisinmaksuaikojen perusteella.

(74) Näin ollen Unkari katsoo, että takaisinmaksuajan menetelmä vaikuttaa soveltuvan huonommin pitkän aikavälin strategisten päätösten tekemiseen ja että GKN Automotiven johto sai nettonykyarvoanalyysin avulla paremman käsityksen sijaintipaikasta riippuvaisista kustannuksista ja hyödyistä sekä tulokseen vaikuttavista tekijöistä hankkeen koko elinkaaren aikana. Unkarin mukaan takaisinmaksuajan menetelmää ei ollut tarpeen eikä asianmukaista käyttää sijaintianalyysissa sen jälkeen, kun Melrose oli kyseenalaistanut investointihankkeen liiketoimintasuunnitelman.

(75) Komissio huomautti, että marraskuulta 2020 peräisin olevaan pääomamenopyyntöön sisältyneessä takaisinmaksuajassa ei otettu huomioon tuloja, jotka saadaan myymällä Unkariin siirrettävien kahden olemassa olevan tuotantolaitoksen tontit ja rakennukset (aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen f alakohta). Unkari toteaa, että GKN Automotivessa on tavallinen käytäntö, ettei näitä tekijöitä oteta huomioon hankkeiden liiketoimintasuunnitelmissa. Pääomamenopyynnössä ei myöskään oteta huomioon alustavan tukitarjouksen tukimäärää. Unkari toteaa, että GKN Automotive noudatti asiassa varovaisuutta, koska liiketoimintasuunnitelman arvioinnin aikaan tukea ei pidetty varmana. Unkari toteaa myös, että GKN Automotive oli tietoinen siitä, että mahdolliselle tuelle tarvittaisiin komission hyväksyntä, koska se aikoi siirtää toimintaa muista eurooppalaisista tuotantopaikoista.

(76) Unkari katsoo, että [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika oli ratkaiseva kriteeri ilmoitetun toimenpiteen osalta. Melrose selkeästi odotti, että takaisinmaksuaikaa parannetaan (eli pysytään takaisinmaksuun sovellettavan [4,5–5,4] vuoden kynnysarvon alapuolella). GKN Automotiven johtoryhmä teki lopullisen sijaintipäätöksen Unkariin investoimisesta 9. joulukuuta 2021 yli vuoden kuluttua siitä, kun alkuperäinen liiketoimintasuunnitelma oli kyseenalaistettu 12. marraskuuta 2020. Joulukuun 9. päivänä 2021 odotuksena oli, että Unkarissa toteutettavan investointihankkeen takaisinmaksuaika olisi [4,4–5,3] vuotta (lyhyempi kuin tavoitteena ollut [4,5–5,4] vuotta), kun otetaan huomioon kannustimet (ja että takaisinmaksuaika ilman kannustimia olisi [5,5–7,1] vuotta). GKN Automotiven johtoryhmä onnistui pysymään alle [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajassa, joka täytti osakkaan 12. marraskuuta 2020 liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisen yhteydessä esittämän pyynnön. Näin ollen sen ei tarvinnut pyytää Melroselta uutta hyväksyntää, vaan se ainoastaan ilmoitti Melroselle lopullisesta sijaintipaikasta.

(77) Unkari ilmaisee huolensa komission oletuksista, joiden mukaan Melrosessa olisi pitänyt olla käytössä virallinen investointipolitiikka, jotta se olisi voinut kyseenalaistaa investointihankkeen liiketoimintasuunnitelman. Vaikka komission olettamus pitäisi paikkansa ja Melrosessa ei olisi ollut käytössä virallista investointipolitiikkaa, jossa olisi edellytetty alle [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikaa, Melrose olisi omistajana voinut silti pyytää GKN Automotivea parantamaan investointihankkeen taloudellista kannattavuutta.

3.1.3 *Turkin käyttäminen ainoana vaihtoehtoisena skenaariona*

(78) Sen jälkeen, kun Melrose oli kyseenalaistanut liiketoimintasuunnitelman, takaisinmaksuaikaa oli lyhennettävä entisestään. Unkarin mukaan GKN Automotiven oli tämän aikaansaamiseksi muutettava perusteellisesti perusoletuksia ja harkittava sen vuoksi toista mahdollista sijaintipaikkaa tutkimalla ultraedullista sijaintipaikkaa selvittääkseen, oliko houkuttelevampi liiketoimintasuunnitelman mahdollinen. Tässä yhteydessä toteutettiin monivaiheinen valintaprosessi, jossa analysoitiin sijaintipaikkakohtaisia kustannuksia, suljettiin pois muut aiemmin harkitut alhaisen kustannustason maat (Unkaria vastaavien kustannusten perusteella), harkittiin ultraedullisia sijaintipaikkoja ja valittiin ultraedullinen sijaintipaikka, jossa investointihanke voitaisiin realistisesti toteuttaa vaaditussa aikataulussa.

(79) Unkari toteaa, että strategiaa laadittaessa oli todettu, että Turkin kustannus-tulosuhde oli GKN Automotiven olemassa olevista tuotantopaikoista alhaisin. Kun Melrose pyysi marraskuussa 2020 parantamaan takaisinmaksuaikaa, Turkkia pidettiin ensisijaisena tutkittavana vaihtoehtona. Aiemmin vaihtoehdoiksi määritettyjä maita – Puolaa ja Slovakiaa – ei harkittu, koska niihin tehtävistä investoinneista aiheutuvat kustannukset vastaisivat Unkariin tehtävän investoinnin kustannuksia. Muita ultraedullisia vaihtoehtoja, kuten Serbiaa, Marokkoa, Romaniaa ja Bulgariaa, oli Unkarin mukaan kaikkia harkittu jossakin määrin sijainnin valintaprosessin eri vaiheissa. Ne olisivat kuitenkin vaatineet lisätyötä, mikä olisi pidentänyt päätöksentekoaikaa ja viime kädessä lykännyt tuotannon aloittamista. Hankkeen tässä vaiheessa ainoa toteuttamiskelpoinen vaihtoehto oli toteuttaa investointi Turkissa alueella, jolla GKN Automotive oli jo toiminut, koska siellä oli jo paikallinen työryhmä, joka kykeni noudattamaan investointihankkeen odotettua aikataulua. Vaikka Turkissa harjoitetun toiminnan volyymi oli pientä, tuotantolaitoksen toiminnallinen tulos oli jatkuvasti erittäin hyvä ja sen kustannukset olivat erittäin kilpailukykyiset muihin GKN Automotiven tuotantopaikkoihin verrattuna. Siksi se olisi voinut olla toteuttamiskelpoinen ydinpaikka paikallisen tuotannon laajentamiseksi. Näin ollen Turkista tuli toteuttamiskelpoisin tarkemmin tutkittava vaihtoehto kyseisenä ajankohtana.

(80) Unkari toimitti kaksi kutsua 19. marraskuuta 2020 ja 4. joulukuuta 2020 pidettyihin verkkokokouksiin, joissa kaksi investointihankkeeseen osallistuvaa GKN Automotiven työntekijää vaihtoivat tietoja, ja kutsun 10. joulukuuta 2020 järjestettyyn verkkokokoukseen, jossa oli mukana investointihankkeeseen osallistuvaa GKN Automotiven henkilöstöä ja Turkissa toimivaa paikallista henkilöstöä. Jälkimmäisen kokouksen tarkoituksena oli ”arvioida nopeasti [investointihanketta] seuraavista vaiheista sopimiseksi”. Unkarin mukaan nämä asiakirjat toimivat lisänäyttönä marras- ja joulukuussa 2020 pidetyistä kokouksista, joissa keskusteltiin investointihankkeesta, myös tavoista vastata siihen, että Melrose kyseenalaisti hankkeen liiketoimintasuunnitelman. Unkari toteaa, että GKN Automotive päätteli näiden kokousten ja niiden kokousten aikana, joista toimitettiin näyttöä jo komission alustavan tutkinnan aikana, että ”a) vain kustannuksiltaan alhaisempi vaihtoehtoinen sijaintipaikka mahdollistaisi parannukset, joita tarvitaan tavoitteena olevan takaisinmaksuajan saavuttamiseksi, b) muut sijainnit kuin Turkki eivät joko muuttaisi olennaisesti taloudellista elinkelpoisuutta (esimerkiksi Puola tai Slovakia) ja/tai niiden odotettaisiin viivästyttävän merkittävästi investointiprosessia, koska niissä ei ollut aiempaa paikallista toimintaa (esimerkiksi Marokko tai Serbia)”. Kokouskutsujen lisäksi ei esitetty muuta näyttöä.

(81) Unkari toimitti 8. joulukuuta 2020 päivätyn sähköpostiviestin, jossa aloittamispäätöksen johdanto-osan 60 kappaleessa mainitun 1.–7. joulukuuta 2020 toteutetun toiminnan jatkoksi GKN:n paikalliset työntekijät Turkissa esittivät tietoja GKN Automotiven investointihistoriasta Turkissa (tehdas perustettiin vuonna 2009 ja sitä laajennettiin vuonna 2013), nykyisestä tuotantopaikasta ja muiden yritysten alueelle tekemistä investoinneista. Unkarin mukaan tämä sähköpostiviesti tukee sitä, että hankkeen sijoittamisesta Turkkiin käytiin sisäisiä keskusteluja varhaisessa vaiheessa.

3.1.4 *Turkki todellisena vaihtoehtoisena skenaariona*

(82) Unkari toteaa GKN Automotiven valmistelutoimien aikataulusta Turkissa ja ilmoitusta edeltävistä keskusteluista komission kanssa, että vaihtoehtoista sijaintipaikkaa Turkissa alettiin tutkia välittömästi sen jälkeen, kun oli pyydetty selvittämään ultraedullista sijaintipaikkaa. Unkari viittasi mittariston päivittämiseen joulukuussa 2020 (jota kuvailtiin aloittamispäätöksen johdanto-osan 63 kappaleessa), tammikuun 2021 aikana tehtyyn kyseisen vaihtoehtoisen skenaarion taloudelliseen analyysiin ja Turkin viranomaisten kanssa tammikuussa 2021 käytyihin neuvotteluihin. Unkarin tarjoaman tuen myöntämiseen tarvittiin komission hyväksyntä, joten GKN Automotive ei voinut pitää sitä itsestään selvänä. Siksi Unkari käynnisti kesäkuussa 2021 komission kanssa ennakkoilmoitusmenettelyn, ja GKN Automotiven johtoryhmä jatkoi samanaikaisesti Turkkiin investoimista koskevan vaihtoehtoisen skenaarion laatimista tasolle, joka vastasi muista sijaintipaikoista tehtyä analyysia. Tämä tarkoitti muun muassa, että Turkin viranomaisten kanssa järjestettiin lisäkokouksia, Euroopan toiminnasta vastaava varapuheenjohtaja teki toimipaikkakäynnin heinäkuussa 2021 (paikallinen työryhmä oli vieraillut tuotantopaikassa prosessin paljon aikaisemmassa vaiheessa) ja toteutettiin muita valmistelutoimia, jotka liittyivät maan hankintaan sekä hanke- ja rakennussuunnitteluun. Unkarin mukaan paikallinen työryhmä teki valtaosan tästä työstä, koska GKN Automotivella oli laitos Turkissa. Ylimmän johdon toimipaikkakäyntejä kannatti järjestää vasta, kun tapaus oli edennyt asianmukaiselle kypsyystasolle, mihin sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä panosti eniten joulukuun 2020 ja heinäkuun 2021 välisenä aikana.

(83) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 140 kappaleessa viitatun tapausta koskevan ennakkoilmoituksen tekemistä komissiolle koskevan ajankohdan osalta Unkari toteaa, että se, että tuensaaja antoi Unkarissa toteutettavasta hankkeesta ennakkoilmoituksen jo keväällä 2021, ei tarkoita sijaintipäätöstä. Unkari ja tuensaaja kääntyivät komission puoleen mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tapauksen monimutkaisuuden vuoksi, koska tapaukseen liittyy toiminnan siirtäminen, josta ei ollut oikeuskäytäntöä. Tuensaaja harkitsi nopeaa ennakkoilmoituksen tekemistä saadakseen paremman käsityksen tuen saamisen todennäköisyydestä. Unkari viittasi 29. tammikuuta 2021 pidetyn maa-alueen valintapäätöstä käsittelevän kokouksen pöytäkirjaan, jossa todettiin, että Miskolc vahvistettiin investointihankkeen ensisijaiseksi sijaintipaikaksi olettaen, että hanke saa kaikki kannustimet. Unkari viittasi myös esitykseen, jonka sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä valmisteli 9. joulukuuta 2021 pidettävään kokoukseen, jossa lopullinen sijaintipäätös tehtiin. Esityksessä todetaan seuraavaa: ”Kannustinpakettien saamiseen tähtäävien kansallisen hakuprosessin ja EU:n hyväksyntäprosessin edettyä kannustimien saamista Unkarissa pidetään nyt todennäköisempänä kuin tammikuussa. Kannustimet korvaavat suurelta osin Turkissa sijaitsevan vaihtoehdon tarjoaman taloudellisen edun Unkariin verrattuna ja mahdollistavat sen, että hanke täyttää tavoitellun [4,4–5,3] vuoden ([5,5–7,1] vuotta ilman kannustimia) takaisinmaksuajan”.

(84) Unkari toteaa Turkin poliittisten ja operatiivisten riskien osalta, että Turkin poliittisia riskejä ei ole missään vaiheessa pidetty esteenä, koska tuensaajalla on jo menestyvää toimintaa Turkissa. Strategian puitteissa marraskuussa 2019 arvioitiin Turkissa sijaitsevaa GKN Automotiven tuotantopaikkaa, ja sen taloudellisia tuloksia pidettiin hyvin uskottavina. GKN Automotive pysyi kuitenkin odottavalla kannalla ja jätti mahdollisuuden harkita tuotantopaikan laajentamista. Tämä johtui havaituista riskeistä ja muista toiminnallisista tekijöistä ja siitä, että kustannukset eivät olleet tärkeä päätöksentekoon vaikuttava tekijä ennen kuin Melrose kyseenalaisti liiketoimintasuunnitelman marraskuussa 2020. Vasta silloin kustannustekijä/takaisinmaksuaika asetettiin etusijalle muihin näkökohtiin verrattuna. Kun Turkki lisättiin mittariston arviointiin joulukuussa 2020, se sai alhaisimmat pisteet poliittisia ja taloudellisia riskejä koskevista ulottuvuuksista. Yrityksen sisäinen käsitys Turkista ei siis ollut muuttunut olennaisesti, ja riskejä pidettiin edelleen suurina muihin tarkasteltuihin paikkoihin verrattuna. Turkissa tällä hetkellä olevasta toiminnasta saadut myönteiset kokemukset ja taloudellisen vaikutuksen asettaminen etusijalle takaisinmaksutavoitteen saavuttamiseksi vaikuttivat siihen, että sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä päätti, että havaitut riskitasot olivat siedettävällä tasolla, jotta taloudellisesti erittäin houkuttelevassa investoinnin sijoittamista Turkkiin koskevassa skenaariossa voitiin edetä. Unkari toteaa, että Turkin korkeampaa riskiprofiilia painotettiin joulukuussa 2021 tehdyssä lopullisessa sijaintipäätöksessä ja ”[k]un tuki otetaan huomioon, Unkari täytti Melrosen – puhtaasti taloudellisia näkökohtia painottavan osakkaan – takaisinmaksutavoitteen, mutta strategisia asioita painottava yrityksen johto piti sitä suotuisana muiden kuin taloudellisten kriteerien – myös riskiprofiilin – perusteella, ja niiden katsottiin korvaavan Turkin tarjoaman jäljelle jäävän taloudellisen edun”. Jos GKN Automotive ei olisi pitänyt Turkkia kannattavana sijaintipaikkana, sillä ei lähtökohtaisesti olisi ollut toimintaa siellä.

(85) Unkari toteaa, että kun GKN Automotive harkitsi Turkkia vaihtoehtoisena sijaintipaikkana vuosina 2020 ja 2021, muut sijoittajat (alkuperäisten laitevalmistajien toimittajat tai ajoneuvojen valmistajat) pitivät Turkkia uskottavana investointipaikkana joko investointien tai olemassa olevien tuotantopaikkojen laajentamisen kannalta. Unkarin mukaan tämä vahvistaa periaatteessa Turkin uskottavuuden mahdollisena sijaintipaikkana.

3.2 **Suhteellisuusperiaate**

3.2.1 *Valtiontuen kattama nettonykyarvojen eron osuus*

(86) Komissio oli kyseenalaistanut aloittamispäätöksen johdanto-osan 145 kappaleessa tuensaajan väitteen, jonka mukaan Unkarin kannustimet ”korvaavat suurelta osin Turkissa sijaitsevan vaihtoehdon tarjoaman taloudellisen edun”. Tämä johtui siitä, että kannustimet kattavat alle 50 prosenttia nettonykyarvojen erosta. Unkari pitää tätä tekijää osana oikeasuhteisuusanalyysia. Unkarin mukaan sillä on merkittävä etu pisteytysmallin laadullisissa (muissa kuin taloudellisissa) kriteereissä, joita ovat esimerkiksi työvoiman osaaminen ja saatavuus, infrastruktuuri, logistiikka, läheisyys asiakkaisiin ja riskit, ja että tämä riitti yhdessä [4,4–5,3] vuoden takaisinmaksuajan ja kannustimien (joilla täytetään osakkaan pyyntö parantaa takaisinmaksuaikaa [4,5–5,4] vuoden tavoitteen saavuttamiseksi) kanssa siihen, että GKN Automotiven johtoryhmä teki joulukuussa 2021 päätöksen investoinnin sijoittamisesta Unkariin. Unkari toteaa myös, että sen kokemuksen mukaan valtiontuki on yksi mutta ei aina ratkaiseva tekijä, jonka sijoittajat ottavat huomioon päättäessään tulevasta investointipaikasta. Unkari toimittaa myös luettelon kolmesta valtiontukitapauksesta, joissa komissio hyväksyi tuen, vaikka se kattoi vain osan nettonykyarvojen erosta.

3.2.2 *Investointihankkeen koko*

(87) Komissio kyseenalaisti aloittamispäätöksen johdanto-osan 165 kappaleessa, vastaako tuki kyseiselle alueelle investoimisesta aiheutuvia ylimääräisiä nettokustannuksia verrattuna vaihtoehtoiseen skenaarioon, jossa tukea ei olisi myönnetty. Unkari toteaa, että kolmannessa vaiheessa ja uudessa kolmannessa vaiheessa investointihankkeen kohdealassa on tuotteisiin ja volyymin kohdentamiseen liittyviä eroja. Kolmas vaihe ja uusi kolmas vaihe ovat konseptiltaan perustavanlaatuisesti erilaisia, minkä vuoksi tuotantotavoitteissa on eroja uusien tuotantopaikkojen lukumäärän, tuotteiden allokoinnin ja tuotantopaikan volyymin/kapasiteetin osalta. Tilavaatimukset eivät siis ole vertailukelpoisia. Unkari toteaa, että kardaaniakselien tuotantoon tarvitaan huomattavasti enemmän tilaa kuin väliakselien tuotantoon. Väliakselit (auton keskellä olevan vaihteiston ja renkaiden välissä) ovat noin 0,5 metriä pitkiä, kun taas kardaaniakselit (etu- ja taka-akselin välissä) voivat olla jopa kolme metriä pitkiä. Näin ollen saman kardaaniakselimäärän tuottamiseen tarvitaan enemmän laitteita ja suurempi pinta-ala kuin väliakselien.

(88) Lisäksi komissio kyseenalaisti aloittamispäätöksen johdanto-osan 165 kappaleessa investointihankkeella luodun kapasiteetin. Unkarin mukaan on useita syitä siihen, miksi myynti- ja tuotantomäärät ovat pienemmät kuin luotu kapasiteetti. Kapasiteettiluvuissa esitetään optimaalisissa olosuhteissa saatavat tekniset enimmäistuotokset. Todelliset tuotantomäärät ovat aina pienempiä kuin tekninen kapasiteetti esimerkiksi vikojen, vaihtojen tai tuotantopanosten tai työvoiman riittämättömän saatavuuden vuoksi. Lisäksi kapasiteetti on mitoitettava niin, että voidaan vastata tilapäisiin huippukysyntöihin, eikä vuotuisen keskikysynnän mukaan, ja kapasiteettivarausta on ylläpidettävä useille tuoteryhmille. Unkari toteaa, että komission alustavan tutkinnan aikana toimitettuihin vuosien 2020 ja 2021 volyymeja koskeviin lukuihin vaikutti covid-19-pandemian aiheuttama kysynnän väheneminen ja että tulevina vuosina volyymien odotetaan olevan pandemiaa edeltävillä tasoilla. Unkari toteaa lopuksi, että Unkarissa toteutettavan investointihankkeen pohjapiirroksen pinta-ala on verrattavissa siirrettyihin tuotantopaikkoihin. Unkari toistaa myös, että investointihanke käsittää siirrot olemassa olevista tuotantolaitoksista uuteen tuotantolaitokseen, mutta siinä ei lisätä Euroopan tuotantoverkoston kapasiteettia, ja että tuensaaja vahvisti, että Unkarissa perustettavaan uuteen tuotantolaitokseen ei tässä hankkeessa asenneta lisätuotantokapasiteettia.

3.2.3 *Nettonykyarvon laskennassa huomioon otettu ajanjakso*

(89) Unkari toteaa nettonykyarvon laskennassa käytetyn aikataulun eroavaisuuksien osalta (aloittamispäätöksen johdanto-osan 165 kappale), että molempien skenaarioiden aikataulu on yhtä lailla viivästynyt. Sekä Unkarissa että Turkissa ensimmäinen tuotannon lisäys oli määrä tehdä vuonna 2022 (tuotannon aloittamisessa ei ollut oletettu eroa) ja tuotanto on tarkoitus aloittaa kokonaisuudessaan vuonna 2026.

3.3 **Kilpailuun ja kauppaan kohdistuvat kohtuuttomat kielteiset vaikutukset**

(90) Unkari toteaa toiminnan siirtämisen selvän kielteisen vaikutuksen osalta olevansa vakuuttunut siitä, että Turkki oli uskottava vaihtoehtoinen skenaario, joten tuen ja toiminnan siirtämisen välillä ei ole syy-yhteyttä.

3.4 **Muuta**

(91) Unkari ei kiistä aloittamispäätöksen johdanto-osan 111 kappaleessa esitettyä komission näkemystä, jonka mukaan veroetuuteen on sovellettava vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoja. Se selittää, että tämän ”ei pitäisi muuttaa komission arvioinnin tulosta”, koska ”komission vuosille 2022–2027 hyväksymässä Unkarin aluetukikartassa (SA.63934) Felsőzsolcan aluetuen enimmäismäärä on sama 50 prosenttia kuin edellisessä aluetukikartassa” ja muut vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa vahvistetut edellytykset täyttyvät.

(92) Komissio esitti aloittamispäätöksen johdanto-osan 133 kappaleessa kysymyksen siitä, millä perusteella – merkittävän kannustavan vaikutuksen tarjoamisen suhteen – Unkari antoi alustavan kannustintarjouksen 5. marraskuuta 2020. Unkari vastaa, että tuen myöntäjä sai 8. huhtikuuta 2021 VIP-käteisavustusta koskevan virallisen pyynnön, joka sisältää näyttöä sijaintia koskevasta sisäisestä päätöksentekoprosessista. Kaikki ennen kyseistä päivämäärää tapahtunut oli epävirallinen osa menettelyä, ja sitä käytettiin valintaprosessin tukena. Lisäksi Unkari viittasi tuolloin saatavilla olleen tiedon vähäisyyteen. Unkari selittää myös, että tuensaaja ilmoitti HIPA:n kanssa järjestetyissä kokouksissa useaan otteeseen, että arvioitavana oli vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja ja että yritys oli edelleen mukana sijainnin valintaprosessissa.

(93) Unkari toteaa myös, että aloittamispäätöksen johdanto-osan 133 kappaleessa komissio tuo esiin, että Unkari antoi tuensaajalle tietoa toiminnan siirtoon liittyvistä näkökohdista. Unkari toteaa tältä osin, että HIPA:n on avustuksen myöntävänä viranomaisena toimitettava mahdollisille tuensaajille kaikki tiedot, jotka saattavat liittyä tiettyyn tapaukseen. Tämä on vakiomenettely, jota sovelletaan kaikkiin valtiontukihakemuksiin. Unkari katsoo, että tuensaaja toimi kuten mikä tahansa muu huolellinen sijoittaja, joka yrittää kerätä kaikki tiedot ennen päätöksen tekemistä. Jos nämä HIPA:lta saadut tiedot olisivat johtaneet siihen, että GKN Automotive arvioi ultraedullista maata vaihtoehtoisena sijaintipaikkana, GKN Automotive olisi voinut aloittaa vaihtoehtoisen skenaarion laatimisen Turkissa olevasta sijaintipaikasta jo elokuussa 2020.

4. MUIDEN ASIANOMAISTEN OSAPUOLTEN HUOMAUTUKSET

4.1 **Melrosen huomautukset**

(94) Melrose selventää, että GKN Automotive ja Rubin erotettiin 20. huhtikuuta 2023 Melrosesta osaksi uutta riippumatonta yritysryhmää, jonka perimmäinen emoyhtiö on Dowlais Group plc. Melrose selventää myös, että Rubinin yritysnimeksi muutettiin helmikuussa 2023 GKN Automotive Hungary Kft. ja GKN Automotivesta tuli ainoa osakas Eachairn Aerospace Holdings Limitedin sijasta.

(95) Komissio esitti myös epäilyjä Melrosen roolista päätöksentekoprosessissa, erityisesti sijaintipäätöksen tekemisessä ja liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisessa. Melrose toteaa, että se käytti hajautettua liiketoimintamallia, jossa salkkuyrityksen ylin johto ja johtoryhmä tekivät suurimman osan liiketoimintaa ja strategiaa koskevista päätöksistä ja Melrose säilytti oikeuden hyväksyä tiettyjä päätöksiä tai käyttää niissä veto-oikeutta. Melrose osallistuu salkkuyritystensä toimintaan vain tarkastelemalla merkittäviä investointipäätöksiä varmistaakseen, että ne ovat asianmukaisia ja täyttävät odotetut taloudelliset vaatimukset. Kun GKN Automotive esitti pääomamenopyynnön ja liiketoimintasuunnitelman sekä tiivistelmän investointihanketta koskevista taloudellisista oletuksista Melrosen pääjohtajien ja johdon kanssa 12. marraskuuta 2020 pidetyssä kokouksessa, se toimi Melrosen hyväksymisvaatimusten mukaisesti. Tämä käy ilmi valtuuksien siirtoasiakirjasta, jonka Unkari toimitti huomautustensa yhteydessä (johdanto-osan 56 kappale). Melrose ymmärsi ehdotuksen strategiset perustelut ja sen, että varat oli tarpeen hyväksyä alustavasti, jotta GKN Automotive kykeni etenemään investointihankkeessa. Siksi se hyväksyi yleisen liiketoimintasuunnitelman mutta antoi GKN Automotiven johtoryhmän tehtäväksi selvittää tapoja parantaa takaisinmaksuaikaa siten, että se on alle [4,5–5,4] vuotta. Viittaukset Unkariin liiketoimintasuunnitelmassa ja pääomamenopyynnössä olivat työhypoteesi. GKN Automotiven johtoryhmällä oli valtuudet johtaa sijainnin valintaa ja tehdä päätös lopullisesta sijaintipaikasta edellyttäen, että perustana käytetty liiketoimintasuunnitelma ja kuoletusaikataulu vastaisivat Melrosen taloudellisia odotuksia ja hyväksyttyä budjettia.

(96) Komissio esitti epäilyjä siitä, oliko enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika määräävä tekijä ajankohtana, jolloin investointihankkeen investointi- ja sijaintipäätös tehtiin. Melrose toteaa, että investointihankkeen kaltaisten suurten strategisten investointien hyväksyttävän investoinnin tuottoprosentin varmistamiseksi yrityksen vakiintuneen sisäisen käytännön mukaan takaisinmaksuaika saa olla enintään [4,5–5,4] vuotta, eikä pidempiä takaisinmaksuaikoja yleensä pidetä hyväksyttävänä. Melrose esittää tällaisen sisäisen käytännön olemassaoloa tukevaksi näytöksi 6. elokuuta 2021 lähetetyn Melrosen sähköpostiviestin, joka toimitettiin alustavan tutkinnan yhteydessä ja johon myös Unkari viittaa (johdanto-osan 57 kappale). Melrose viittaa myös Unkarin huomautusten mukana toimitettuun 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laadittuun pöytäkirjaan (johdanto-osan 60 kappale) kyseiseltä ajalta olevana näyttönä tarkasta taloudellisesta tavoitteesta, joka investointihankkeella oli saavutettava.

4.2 **GKN Automotiven huomautukset**

(97) GKN Automotive toteaa, että se oli pääasiallinen päätöksentekoelin investointihankkeen suhteen ja että tytäryhtiö Rubin perustettiin vasta, kun päätös investointihankkeen sijoittamisesta Unkariin oli riittävän pitkällä. GKN Automotive selventää, että syyskuussa 2022 Rubinin lailliseksi yritysnimeksi muutettiin GKN Automotive Hungary Kft.

(98) GKN Automotiven johtoryhmän toimeksiannon ja komission aloittamispäätöksen johdanto-osan 133–137 kappaleessa esittämien epäilyjen osalta GKN Automotive toteaa, että Melrose oli rahoitussijoittajana vastuussa vain investointihankkeen rahoituksen hyväksymisestä. Se ei puuttunut operatiivisiin näkökohtiin, jotka olivat GKN Automotiven johtoryhmän vastuulla. Kuten valtuuksien siirtoasiakirjasta käy ilmi, Melrosen toimivaltuudet koskevat pääasiassa taloudellisia asioita. GKN Automotiven johtoryhmä laati liiketoimintasuunnitelman ja kaikki sen operatiiviset näkökohdat ja esitti liiketoimintasuunnitelman ja pääomamenopyynnön Melroselle 12. marraskuuta 2020. Melrose totesi, että varat oli tarpeen hyväksyä alustavasti, jotta GKN Automotiven johtoryhmä voi edetä investointihankkeessa. Melrosen pääjohtajat ja johto kuitenkin kyseenalaistivat takaisinmaksuajan ja pyysivät GKN Automotiven johtoryhmää lisäämään investointihankkeen taloudellista houkuttelevuutta. Tämä käy ilmi 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laaditusta pöytäkirjasta (johdanto-osan 60 kappale).

(99) GKN Automotive viittaa jälleen 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laadittuun pöytäkirjaan (johdanto-osan 60 kappale) näyttönä Melrosen käytännöstä, jonka mukaan takaisinmaksuaika on enintään [4,5–5,4] vuotta. Unkarin tavoin (johdanto-osan 68 kappale) GKN Automotive esittää myös viimeaikaisessa salkussaan olevien neljän muun eurooppalaisen hankkeen takaisinmaksuajat, jotka ovat alle [4,5–5,4] vuotta. Liiketoimintasuunnitelman arviointia Melrosessa 12. marraskuuta 2020 valmistelevassa viimeisessä 30. lokakuuta 2020 järjestetyssä ennakkoarvioinnissa (johon myös Unkari viittaa, johdanto-osan 70 kappale) pidetyn esityksen ja 12. marraskuuta 2020 pidetyn liiketoiminnan arviointikokouksen lopullisen esityksen vertailu osoittaa GKN Automotiven mukaan hankkeen kustannusten kehittymisen ja antaa kuvan pohdinnasta, jota takaisinmaksuajan lyhentämistä koskevasta tarpeesta on käyty. Tämä viittaa siihen, että Melrosen käytännöt on tältä osin selvästi ymmärretty. GKN Automotive viittaa myös alustavan tutkinnan yhteydessä (johdanto-osan 57 kappale) toimitettuun 6. elokuuta 2021 lähetettyyn Melrosen sähköpostiviestiin kyseiseltä ajalta peräisin olevana näyttönä Melrosen taloudellisista tavoitteista.

(100) GKN Automotive toteaa Turkin käyttöönotosta ainoana vaihtoehtoisena skenaariona ja komission siitä aloittamispäätöksen johdanto-osan 138 ja 139 kappaleessa esittämistä epäilyistä, että päätös jättää Turkki pois vuoden 2019 alustavan sijaintiarvioinnin myöhemmistä vaiheista perustui siihen, että Turkki oli kattavamman arvioinnin (joka sisälsi myös strategiset ja operatiiviset tekijät) perusteella jäljessä muita sijaintipaikkoja, vaikka sen kustannuksia pidettiin suotuisina. Kun Melrose kyseenalaisti liiketoimintasuunnitelman taloudellisen elinkelpoisuuden, kustannustekijästä tuli ratkaisevan tärkeä myöhemmässä sijaintipaikan valinnassa, jotta taloudellista elinkelpoisuutta (takaisinmaksuaikaa) voitiin parantaa. Tämän vuoksi Turkista tuli jälleen merkityksellinen. Muiden kustannustasoltaan alhaisten sijaintipaikkojen, joissa ei vielä ollut GKN Automotiven tuotantoa, katsottiin mahdollisesti aiheuttavan merkittäviä viivästyksiä investointihankkeeseen ja lisäävän riskeille altistumista. Paikallisesta tuotannosta ja nykyisistä toiminnoista saaduista myönteisistä kokemuksista tuli aikarajoitusten vuoksi ratkaiseva tekijä siinä, että Turkki valittiin ultraedulliseksi vaihtoehdoksi.

(101) GKN Automotive toteaa Turkista todellisena vaihtoehtoisena skenaariona, johon GKN Automotive voisi tosiasiassa investoida, ja komission siitä aloittamispäätöksen johdanto-osan 140–145 kappaleessa esittämistä epäilyistä, että vaihtoehtoisen skenaarion laatiminen investoinnin toteuttamisesta Turkissa oli jo pitkällä, kun Unkari antoi ennakkoilmoituksen tuesta. Heti kun Turkkia koskeva vaihtoehto oli esitelty sijainnin valintaprosessissa, sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä aloitti menettelyt, jotta tätä vaihtoehtoa koskevan analyysin tasossa päästiin muiden sijaintipaikkojen tasolle. Tämän ansiosta GKN Automotivella oli käytössään vertailukelpoiset liiketoimintasuunnitelmat Unkarille ja Turkille siihen mennessä, kun lopullinen sijaintipäätös tehtiin. GKN Automotive toteaa riskien osalta, että molempiin paikkoihin liittyi merkittävä poliittinen riski, joka ei kuitenkaan uhannut investointihankkeen elinkelpoisuutta. Turkissa sijaitsevassa GKN Automotiven tuotantopaikassa ei ole ollut häiriöitä eikä tuotantoon ole kohdistunut muita haitallisia vaikutuksia. Ennen kuin Melrose kyseenalaisti liiketoimintasuunnitelman, Turkki oli varavaihtoehto osittain riskeihin liittyvien seikkojen vuoksi. Liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisen jälkeen tätä vaihtoehtoa tarkasteltiin uudelleen, koska se oli yksi lupaavimmista ja kustannustehokkaimmista sijaintipaikoista, ja riskin merkitystä alennettiin hieman.

(102) GKN Automotive väittää myös, että alkuperäisten laitevalmistajien toimittajien ja ajoneuvojen valmistajien investoinnit Turkkiin ja Turkkiin investoivien brittiläisten yritysten myönteinen ilmapiiri tukevat Turkin uskottavuutta mahdollisena investointipaikkana.

(103) GKN Automotive toteaa näiden kahden sijainnin välisen nettonykyarvojen eron osalta, että laadulliset tekijät, jotka suosivat sijaintipaikkaa Unkarissa, riittivät kompensoimaan Turkin ja Unkarin välisen jäljellä olevan nettonykyarvojen eron sillä edellytyksellä, että investointihankkeelle myönnettäisiin kannustimet, jotka kattaisivat huomattavan osan erosta. GKN Automotive katsoo myös, että sekä Unkaria että Turkkia koskevien skenaarioiden hankkeiden jatkokehittäminen koko vuoden 2021 aikana osoittaa, että GKN Automotive kykeni itse asiassa parantamaan Unkaria koskevan skenaarion taloudellista elinkelpoisuutta ja lyhentämään odotetun takaisinmaksuajan alle [4,5–5,4] vuoteen lopullisen sijaintipäätöksen tekohetkellä myönnetty tuki huomioon ottaen. Siksi Unkarissa oleva sijaintipaikka kykeni täyttämään Melrosen [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikakäytännön edellytykset, vaikka sen ja Turkin nettonykyarvoissa oli edelleen eroa.

(104) Tuen oikeasuhteisuuden, investoinnin koon, luodun kapasiteetin ja aloittamispäätöksen johdanto-osan 165 kappaleessa esitettyjen komission epäilyjen osalta GKN Automotive toistaa Unkarin näistä asioista jo esittämät perustelut (johdanto-osan 87 ja 88 kappale).

(105) GKN Automotive on tyytyväinen komission alustavaan näkemykseen, jonka mukaan tuetulla investoinnilla edistetään aluekehitystä, että investointi on oikeutettu aluetukeen, että valtion toimenpiteille on tarve ja että toimenpide on asianmukainen. GKN Automotive on kilpailuun ja kauppaan mahdollisesti kohdistuvien tuen kielteisten vaikutusten osalta tyytyväinen komission alustavaan näkemykseen, jonka mukaan tuen enimmäisintensiteetti ei ylity. GKN Automotive toteaa myös ymmärtävänsä, että liikakapasiteetin luomista koskeva päätelmä riippuu vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuudesta. GKN Automotive toistaa kyseisen skenaarion olevan uskottava ja vahvistaa, että Unkariin perustettavaan uuteen tuotantolaitokseen ei tässä hankkeessa asenneta lisätuotantokapasiteettia, minkä vuoksi ei ole liikakapasiteetin luomisen riskiä. GKN Automotive lisää, että sen käsityksen mukaan komissio katsoo alustavasti, että tuella ei ole koheesion vastaista vaikutusta. Toiminnan siirtämisen mahdollisen selvän kielteisen vaikutuksen osalta GKN Automotive on tyytyväinen komission näkemykseen, jonka mukaan ”komissio hyväksyy, että Unkarissa myönnettävän tuen ja toiminnan siirtämisen välillä ei ole syy-yhteyttä, jos investoinnin toteuttamista Turkissa koskevaa vaihtoehtoista skenaariota pidetään todellisena”.

4.3 **Unkarin huomautukset muiden asianomaisten osapuolten huomautuksista**

(106) Unkari toteaa, että muiden asianomaisten osapuolten huomautukset puoltavat sen aloittamispäätöksestä esittämiä huomautuksia.

5. TOIMENPITEEN ARVIOINTI

5.1 Tuen olemassaolo

(107) Komissio katsoo aloittamispäätöksen johdanto-osan 97–105 kappaleessa esitetyistä syistä, että ilmoitettu toimenpide on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea, koska se johtui valtiosta ja se myönnettiin valtion varoista, se oli valikoivaa, se antoi taloudellisen edun tuensaajalle ja se vaikuttaisi todennäköisesti jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja vääristäisi tai uhkaisi vääristää kilpailua. Tämä arviointi pätee edelleen, minkä vuoksi komissio päättelee, että toimenpide on valtiontukea.

5.2 Toimenpiteen sääntöjenmukaisuus

(108) Jos myönnettävän alueellisen investointituen määrä ylittää yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetyn ilmoituskynnysarvon, tukeen ei voida soveltaa kyseisessä asetuksessa säädettyä poikkeusta, jolloin siitä on ilmoitettava erikseen komissiolle.

(109) Toimenpide koostuu kahdesta osasta: ennen joulukuun 31. päivää 2021 myönnetystä käteisavustuksesta (johdanto-osan 29 kappale) ja veroetuudesta, joka on Unkarin mukaan myönnetty 12. joulukuuta 2021 (johdanto-osan 31 kappale). Komissio esitti aloittamispäätöksen johdanto-osan 111 kappaleessa epäilyjä kyseisestä myöntämispäivästä ja katsoi, että tukea ei ehkä ollut tuolloin vielä myönnetty (johdanto-osan 115 kappale).

(110) Pohjois-Unkarin alueella sovellettava tuen enimmäisintensiteetti oli käteisavustuksen myöntämisajankohtana 50 prosenttia. Näin ollen sovellettava ilmoituskynnysarvo (joka on vahvistettu käteisavustuksen myöntämisajankohtana sovelletun yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdassa) oli 37,50 miljoonaa euroa. Se laskettiin käteisavustuksen myöntämisajankohtana sovelletun yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 2 artiklan 20 alakohdassa määritellyn mekanismin mukaisesti. Pohjois-Unkarin alueen tuki-intensiteetti on 1. tammikuuta 2022 alkaen 60 prosenttia ([37]). Komissio korotti ilmoituskynnysarvoja 1. heinäkuuta 2023 alkaen tapauksissa, joissa aluetuen enimmäisintensiteetti on 50 prosenttia, 41,25 miljoonaan euroon ja tapauksissa, joissa aluetuen enimmäisintensiteetti on 60 prosenttia, 49,5 miljoonaan euroon ([38]). Komissio katsoo, että käteisavustus, jonka nimellisarvo oli 44,76 miljoonaa euroa (diskontattu arvo 43,01 miljoonaa euroa) (johdanto-osan 32 kappale), ylitti jo 50 prosentin alueen (käteisavustuksen myöntämisajankohtana sovelletun tuki-intensiteetin) ilmoituskynnysarvon. Tämän vuoksi toimenpidettä ei voitu vapauttaa SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaisesta ilmoitusvelvollisuudesta veroetuudesta riippumatta.

(111) Komissio esittää päätelmänään, että Unkarin viranomaiset ovat noudattaneet SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan ja yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 4 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisia velvoitteitaan asettamalla käteisavustuksen myöntämisen edellytykseksi komission hyväksynnän, hyväksymällä veroetuuden myöntämistoimenpiteen vasta komission hyväksynnän jälkeen ja ilmoittamalla toimenpiteestä.

5.3 Tuen arvioinnin oikeusperusta

(112) SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesta yleisestä valtiontukikiellosta poiketen tuki voidaan katsoa sisämarkkinoille soveltuvaksi, jos siihen voidaan soveltaa jotakin SEUT-sopimuksessa esitetyistä poikkeuksista.

(113) Tutkittavassa tapauksessa toimenpiteellä pyritään edistämään aluekehitystä SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti nimetyllä alueella. Unkarin viranomaiset ilmoittivat toimenpiteestä vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen perusteella. Käteisavustus on investointien edistämisohjelmasta annetun hallituksen asetuksen nro 210/2014 (VIII.27.) perusteella myönnettävä yksittäinen tuki, joka on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla toteutettava aluetukiohjelma (johdanto-osan 29 kappale). Veroetuus on yhteisöverosta ja osinkoverosta annetun vuoden 1996 lain LXXXI ja kehityksen verokannustimesta annetun hallituksen asetuksen nro 165/2014 (VII.17.) perusteella myönnettävä yksittäinen tuki, joka myös on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla toteutettava aluetukiohjelma ([39]) (johdanto-osan 30 kappale). Tämän perusteella komissio katsoo, että SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohta, sellaisena kuin sitä tulkitaan aluetukisuuntaviivoissa, on asianmukainen oikeusperusta toimenpiteen sisämarkkinoille soveltuvuuden arvioinnille.

([37]) Ks. alaviite 6.

([38]) Komission asetuksella (EU) 2023/1315, annettu 23 päivänä kesäkuuta 2023, yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen muuttamisesta (EUVL L 167, 30.6.2023, s. 1).

([39]) Tukiohjelma koskee myös pk-yrityksille myönnettävää investointitukea, joka ei sovellu toimenpiteeseen.

(114) Komissio totesi aloittamispäätöksen johdanto-osan 110 kappaleessa alustavasti, että käteisavustuksen arvioinnin oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohta, sellaisena kuin sitä tulkitaan vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoissa, vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 197 kohdan mukaisesti. Käteisavustusta koskeva kannustinsopimus allekirjoitettiin ennen joulukuun 31. päivää 2021, ja sen ehtona oli vain komission päätös tuen hyväksymisestä. Unkari ja muut asianomaiset osapuolet eivät kiistäneet tätä alustavaa näkemystä aloittamispäätöksen hyväksymisen jälkeen. Aloittamispäätöksen johdanto-osan 110 kappaleessa esitetyistä syistä komissio näin ollen päättelee, että käteisavustuksen soveltuvuutta sisämarkkinoille olisi arvioitava vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen perusteella.

(115) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 111 kappaleessa komissio totesi alustavana kantanaan, että 12. joulukuuta 2021 annettu hallituksen päätös ei ollut veroetuuden myöntämistoimenpide ja että vain tulevalla hallituksen päätöksellä voitaisiin antaa tuensaajalle juridisesti sitova oikeus saada veroetuus. Näin ollen asianmukainen oikeusperusta veroetuuden arvioimiseksi olisi SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohta, sellaisena kuin sitä tulkitaan vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa. Unkari ja muut asianomaiset osapuolet eivät kiistäneet tätä alustavaa näkemystä aloittamispäätöksen hyväksymisen jälkeen. Aloittamispäätöksen johdanto-osan 111 kappaleessa esitetyistä syistä komissio päättelee näin ollen, että veroetuuden soveltuvuutta sisämarkkinoille olisi arvioitava vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen perusteella.

(116) Komissio toteaa, että mikään tutkittavassa tapauksessa ei estä sitä arvioimasta osaa tuesta vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen perusteella ja osaa tuesta vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen perusteella (jäljempänä yhdessä 'aluetukisuuntaviivat'). Jäljempänä esitetyn arvioinnin kannalta merkitykselliset aluetukisuuntaviivojen määräykset ovat joka tapauksessa olennaisilta osin samoja, ja kuten johdanto-osan 14 kappaleessa selvennetään, Miskolc voi saada aluetukea vuoden 2014 aluetukikartan ja vuoden 2022 aluetukikartan perusteella. Tuen enimmäisintensiteetin korottaminen Pohjois-Unkarin alueella 50 prosentista 60 prosenttiin (johdanto-osan 110 kappale) ei myöskään vaikuta 5.4 jaksossa esitetyn koko soveltuvuusarvioinnin tuloksiin.

5.4 **Toimenpiteen soveltuvuus sisämarkkinoille**

(117) Komissio esitti aloittamispäätöksessä vakavia epäilyjä tukitoimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille seuraavien seikkojen perusteella: i) vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuus, ii) kannustava vaikutus ja iii) tuen oikeasuhteisuus. Komission mukaan ei myöskään voitu sulkea pois mahdollisuutta, että toimenpide johtaa liikakapasiteetin luomiseen tai lisääntymiseen absoluuttisesti taantuvilla markkinoilla ja että sillä on syy-yhteys toiminnan siirtämiseen toisesta jäsenvaltiosta, mikä tarkoittaisi kilpailuun ja kauppaan kohdistuvia selviä kielteisiä vaikutuksia (2.9 jakso). Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 26 kohdassa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 39 kohdassa vahvistetaan kumulatiiviset perusteet, jotka tukitoimenpiteen on täytettävä, jotta sen voidaan katsoa olevan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan mukainen. Tästä seuraa, että jos toimenpide ei täytä yhtä tai useampaa näistä kriteereistä, sen ei voida katsoa soveltuvan sisämarkkinoille. Komissio arvioi ensin kannustavaa vaikutusta koskevaa kriteeriä.

5.4.1 *Kannustava vaikutus*

(118) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 3.5 jaksossa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 5.2 jaksossa edellytetään, että tuella on kannustava vaikutus. Vaikutus on kannustava silloin, kun tuki muuttaa yrityksen toimintaa siten, että se harjoittaa sellaista alueen kehitystä edistävää ylimääräistä toimintaa, jota se ei harjoittaisi ilman tukea tai harjoittaisi rajoitetusti tai eri tavalla taikka eri paikassa. Tuella ei saa kattaa yritykselle toiminnasta joka tapauksessa aiheutuvia kustannuksia, eikä sillä saa korvata taloudelliseen toimintaan liittyvää tavanomaista liiketoimintariskiä.

Muodollinen kannustava vaikutus

(119) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 64 ja 65 kohdan sekä vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 62 ja 63 kohdan mukaan muodollista kannustavaa vaikutusta koskeva vaatimus täyttyy, jos yksittäisen investoinnin työt aloitetaan vasta tukihakemuksen jättämisen jälkeen. Kuten aloittamispäätöksen johdanto-osan 120 kappaleessa jo todettiin, tämä edellytys täyttyy tutkittavassa tapauksessa, koska tuensaaja haki tukea 8. huhtikuuta 2021 (käteisavustus) ja 31. maaliskuuta 2021 (veroetuus) ja investointihankkeen työt aloitettiin vasta 28. huhtikuuta 2022 (johdanto-osan 25 kappale).

Merkittävä kannustava vaikutus

(120) Yritys voi toteuttaa investointihankkeen tietyllä alueella useista pätevistä syistä, myös ilman tuen myöntämistä. Siksi valtiontukisuuntaviivoissa edellytetään, että komissio tutkii perusteellisesti, onko tuki välttämätön merkittävän kannustavan investointivaikutuksen aikaansaamiseksi. Tämä voidaan osoittaa kahdella eri tavalla (ks. vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 61 kohta ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 59 kohta): tuki kannustaa investoimaan kyseiselle alueelle, koska investointi ei muutoin olisi tuensaajalle riittävän kannattava ([40]) (skenaario 1, investointipäätös), tai tuki kannustaa sijoittamaan suunnitellun investoinnin kyseiselle alueelle muun alueen sijaan, koska se korvaa kyseiselle alueelle investoimiseen liittyvät nettohaitat ja kustannukset (skenaario 2, sijaintipäätös).

(121) Kuten vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 3.5.2 kohdassa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 5.2.1.2 kohdassa todetaan, jäsenvaltion on toimitettava selkeät todisteet siitä, että tuella on todella vaikutusta investoinnin tai sijaintipaikan valintaan. Tässä tarkoituksessa jäsenvaltion on toimitettava kattava kuvaus vaihtoehtoisesta skenaariosta, jossa tuensaajalle ei myönnetä tukea. Komission on varmistettava, että tämä vaihtoehtoinen skenaario on realistinen ja uskottava. Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 68 kohdan ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 66 kohdan mukaan vaihtoehtoinen skenaario on uskottava, jos se on todellinen ja liittyy päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaaja tekee investointipäätöksen.

(122) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 71 kohdan ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 69 kohdan mukaan skenaariossa 2 – johon Unkarin viranomaiset tässä tapauksessa viittaavat (johdanto-osan 41 kappale) – jäsenvaltio voisi todistaa tuen kannustavan vaikutuksen toimittamalla yrityksen asiakirjoja, jotka osoittavat, että investoinnin sijoittamisesta kyseiselle tukialueelle aiheutuvia kustannuksia ja hyötyjä on verrattu tilanteeseen, jossa investointi toteutetaan vaihtoehtoisessa sijaintipaikassa (vaihtoehtoisissa sijaintipaikoissa). Vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 70 kohdasta ja vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoihin perustuvasta komission päätöksentekokäytännöstä ([41]) käy selvästi ilmi, että tällaisten asiakirjojen olisi oltava peräisin samalta ajalta investointia tai sen sijaintipaikkaa koskevan päätöksentekoprosessin kanssa. Komissio tarkastaa, ovatko tällaiset vertailut realistisia. Tätä varten vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 72 kohdassa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 70 kohdassa jäsenvaltioita kehotetaan käyttämään yritysten hallintoelinten virallisia asiakirjoja, riskiarviointeja (mukaan lukien sijaintipaikkaan liittyvien riskien arviointi), tilinpäätöksiä, sisäisiä liiketoimintasuunnitelmia, asiantuntijalausuntoja ja muita arvioitavaan investointihankkeeseen liittyviä selvityksiä ja asiakirjoja.

(123) Skenaarion 2 mukaisen hankkeen elinkelpoisuuden varmistamiseksi on otettava huomioon kaikki asiaankuuluvat kustannukset ja hyödyt ([42]), paitsi mahdolliset toisella sijaintipaikalla myönnettävät tuet, kun vaihtoehtoinen sijaintipaikka on ETA:ssa.

(124) Unkarin viranomaiset toimittivat tietoja GKN Automotiven ja Melrosen päätöksentekoprosessista ja esittivät vaihtoehtoisen skenaarion hankkeen toteuttamisesta Eskişehirissä Turkissa jo osana ilmoitusta edeltävää tietojenvaihtoa ja täydensivät näitä tietoja komission alustavan tutkinnan aikana.

(125) Unkari piti aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan kiinni aloittamispäätöksen johdanto-osan 126 ja 127 kappaleessa selitetystä näkemyksestä, jonka mukaan GKN Automotiven johtoryhmä teki lopullisen sijaintipäätöksen vasta joulukuussa 2021 ja Melrosen aiemmin joulukuussa 2020 pääomamenopyynnön hyväksymisestä tekemä päätös koski vain hankerahoituksen alustavaa varmistamista eikä se ollut investointipaikkaa koskeva päätös (3.1.1 jakso).

([40]) Tämä sanamuoto vastaa vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoissa olevaa tekstiä. Vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa kohta kuuluu seuraavasti: ”[koska investointi] ei muutoin olisi tuensaajalle riittävän kannattava missään ETA-alueella”.

([41]) Komission päätös, annettu 7 päivänä tammikuuta 2022, asiassa SA.59516 (2021/N) – Unkari – LIP – alueellinen investointituki yritykselle Volta Energy Solutions Kft. (EUVL C 461, 2.12.2022, s. 1); komission päätös, annettu 29 päivänä kesäkuuta 2021, asiassa SA.58633 (2020/N) – Unkari – LIP – alueellinen investointituki yritykselle SKBM Hungary (EUVL C 90, 25.2.2022, s. 1); komission päätös, annettu 22 päivänä maaliskuuta 2022, asiassa SA.63328 (2021/N) – LIP – alueellinen investointituki yritykselle SK On Hungary Kft. (EUVL C 195, 2.6.2023, s. 11); komission päätös, annettu 4 päivänä lokakuuta 2018, valtiontuesta SA.45359–2017/C (ex 2016/N), jonka Slovakia aikoo toteuttaa Jaguar Land Rover Slovakia s.r.o:n hyväksi (EUVL L 177, 2.7.2019, s. 82).

([42]) Vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 80 kohta ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 97 kohta.

(126) Arvioidakseen Unkarin esittämän vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuutta komissio tutki, i) saiko GKN Automotiven johtoryhmä tehdä lopullisen päätöksen sijaintipaikasta tai oliko sen mahdollista muuttaa investointipaikkaa pääomamenopyynnön hyväksymisen jälkeen ja missä määrin käytössä oli ratkaiseva takaisinmaksuun sovellettava [4,5–5,4] vuoden kynnysarvo (5.4.1.1 jakso), ii) miksi vain Turkkia tutkittiin tarkemmin vaihtoehtoisena sijaintipaikkana, vaikka muutkin sijaintipaikat vaikuttivat kustannusnäkökulmasta lupaavilta (5.4.1.2 jakso), ja iii) oliko Turkki todellinen vaihtoehtoinen skenaario, johon tuensaaja olisi investoinut, jos se ei olisi saanut tukea Unkarissa, vai olisivatko Turkissa tehtävän investoinnin riskit voineet toimia estävänä tekijänä, jolloin investointi olisi toteutettu Unkarissa myös ilman tukea (5.4.1.3 jakso).

5.4.1.1 GKN Automotiven toimeksianto

(127) Unkari toimitti komission alustavan tutkinnan aikana asiakirjoja, jotka viittasivat siihen, että Melrose teki päätöksen investointihankkeen sijainnista (johdanto-osan 44 kappale). Unkari ei toimittanut kyseiseltä ajalta olevaa näyttöä i) GKN Automotiven johtoryhmän toimeksiannosta ja päätöksentekovaltuuksista, jotka koskevat liiketoimintasuunnitelman takaisinmaksuajan parantamista muuttamalla pääomamenopyynnössä kuvattua sijaintipaikkaa tai päättämällä sijaintipaikasta, ii) pääomamenopyynnön väliaikaisuudesta tai iii) täyttämättä jääneestä ratkaisevasta [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajasta käydyistä keskusteluista (johdanto-osan 44 ja 46 kappale).

(128) Unkari katsoo aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan, että komission vakavat epäilyt vaihtoehtoisen skenaarion uskottavuudesta johtuvat virheellisestä olettamuksesta, jonka mukaan kyseessä olevissa päätöksentekoprosesseissa (konsernin sisällä) olisi noudatettava samoja sääntöjä ja/tai perusteluja, joita komissio on havainnut käsitellessään perinteisiä valmistusteollisuuden yrityksiä, jotka voivat hyväksyä pidemmät takaisinmaksuajat tehdessään investointipäätöksiä.

(129) Komissio pitää tätä väitettä merkityksettömänä, koska se ei arvioinut investointia ja/tai sijaintia koskevia Melrosen tai GKN:n päätöksentekoprosesseja vertailemalla niitä muihin yrityksiin. Aloittamispäätöksen 3.3.1.2 jaksosta käy ilmi, että tällaiset epäilyt johtuivat käsityksestä, jonka komissio oli saanut tuensaajan omasta päätöksentekoprosessista alustavan tutkinnan yhteydessä toimitettujen asiakirjojen ja tietojen perusteella. Komissio toteaa Unkarin huomautuksesta, jonka mukaan Melrose harkitsisi ”paljon lyhyempiä takaisinmaksuaikoja”, että komission aloittamispäätöksessä esittämät epäilyt eivät johtuneet takaisinmaksuajan kohtuuttomuudesta vaan pikemminkin siitä, sovellettiinko tarkasteltavana olevassa tapauksessa tiukkaa vaatimusta [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajasta, joka pakotti GKN Automotiven avaamaan uudelleen sijainnin valintaprosessin ja määrittämään skenaarioita, joissa investointi saataisiin maksettua vaaditusti takaisin kyseisessä [4,5–5,4] vuoden määräajassa.

(130) Unkari väitti aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan lisäksi, että sijaintipäätös oli operatiivinen päätös ja että se ei kuulunut Melrosen toimivaltaan, joka rajoittui ”taloudellisesti erittäin merkittäviin” asioihin (johdanto-osan 56 kappale). Unkari toimitti näyttönä GKN Automotiven valtuuksien siirtoasiakirjan. Komissio panee merkille, että valtuuksien siirtoasiakirjan mukaan Melrosen hyväksyntä tarvitaan muun muassa päätöksiin, jotka koskevat rahoitusta ja turvallisuutta sekä yli […] Englannin punnan pääomamenoja (johdanto-osan 56 kappale). Investointihanke ylitti tämän kynnysarvon. Komissio toteaa lisäksi, että valtuuksien siirtoasiakirjan mukaan Melrosen hyväksyntä tarvitaan myös ”kiinteistökauppoihin” (hyvin harvoja poikkeuksia lukuun ottamatta). Unkari selitti, että valtuuksien siirtoasiakirja ei liity valtuuksien siirtoasiakirjan kattamien osa-alueiden operatiiviseen hallinnointiin tai toteuttamiseen. Tähän sisältyisivät operatiiviset päätökset esimerkiksi markkinapenetraatiosta tai tuotantopohjan muutoksista (esimerkiksi [liiketoiminnan siirtäminen] tai uusien tuotantopaikkojen perustaminen tai tuotelinjan kunnostus, joista yrityksen johtoryhmä päättää). Komission mukaan voi olla uskottavaa, että Melrose ei osallistu kaikkien niiden osa-alueiden operatiivisiin näkökohtiin, joista se on tehnyt päätöksen (kuten investointihankkeesta). Keskeinen kysymys on kuitenkin se, voidaanko päätös toteuttaa investointihanke Unkarissa tiivistää operatiiviseksi päätökseksi, jolla Melrosen investointipäätös pannaan täytäntöön. Seuraavassa johdanto-osan kappaleessa esitetyistä syistä komissio pitää epätodennäköisenä, että sijaintipäätöstä voidaan pitää operatiivisena päätöksenä, jolla pelkästään pannaan täytäntöön Melrosen investointipäätös.

(131) GKN Automotiven väitettiin päättävän yksipuolisesti sijaintipaikasta sen jälkeen, kun pääomamenopyyntö hyväksyttiin joulukuussa 2020. Tämä väite on ristiriidassa pääomamenopyynnön selkeän sanamuodon kanssa. Pääomamenoissa viitattiin hankkeeseen, jossa ”tämänhetkinen tuotanto paikassa … yhdistetään uuteen Unkarissa sijaitsevaan tuotantopaikkaan” (korostus lisätty). Pääomamenopyynnön budjetin hyväksyminen perustui näin ollen investointihankkeen sijaitsemiseen Unkarissa, joka on valittu sijaintipaikaksi monivaiheisessa prosessissa ja jonka investointikustannukset oli nimenomaisesti laskettu pääomamenopyynnössä. Toiseksi Unkari ei kyseenalaista tätä päätelmää väitteessä siitä, että Melrose allekirjoitti pääomamenopyynnön, koska se oli ”samaa mieltä konseptista/kokonaiskuvasta”, kuten 9. joulukuuta 2020 lähetetyssä Melrosen sähköpostiviestissä todetaan (johdanto-osan 61 kappale). Pääomamenopyynnössä esitetään yhteenveto hankkeesta, jossa ”tämänhetkinen tuotanto paikassa … yhdistetään uuteen Unkarissa sijaitsevaan tuotantopaikkaan”. Kaikki lisätiedot esitetään pääomamenopyynnön ([43]) liitteessä. Komissio katsoo näin ollen, että konseptia/kokonaiskuvaa koskevan yksimielisyyden olisi katsottava sisältävän investointihankkeen sijaintipaikan (eli Unkarin). Asiakirja-aineistossa esitetyn näytön perusteella komissio ei pidä investointihankkeen sijainnin valintaa merkitykseltään toissijaisena ja operatiivisena asiana, jota GKN Automotive voisi muuttaa yksipuolisesti, vaikka Melrose oli hyväksynyt sen.

(132) Unkari kommentoi aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan myös komission tulkintaa, jonka mukaan 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen kokousasiakirjat ja valmisteleva asiakirja näyttivät viittaavan siihen, että Melrose on sijainnin valinnasta vastaava päätöksentekoelin (johdanto-osan 44 kappale). Kyseisissä asiakirjoissa mainitaan, että Melrose hyväksyy maa-alueen valinnan. Unkarin mukaan näiden asiakirjojen olisi tulkittava viittaavan tähän hyväksyntään liiketoimintaperusteiden yleisen arvioinnin laajemmassa yhteydessä. Unkari myös väittää, että 12. marraskuuta 2020 pidetystä esityksestä käy ilmi, että Melrosea pyydettiin vain hyväksymään liiketoimintasuunnitelma, ei investointipaikkaa. Unkari katsoo, että asiaan liittyvä virke olisi luettava ”osoituksena siitä, että Melrose hyväksyy Unkaria koskevan liiketoimintasuunnitelman investointipaikkaa koskevana työhypoteesina” ([44]). Komissio toteaa ensinnäkin, että tämä tulkinta on ristiriidassa 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen valmistelevan asiakirjan tekstin kanssa. Yhdellä sen sivulla seuraaviksi vaiheiksi ilmoitetaan sekä ”liiketoimintaperusteiden päivitys” ”Melrosen hyväksyntää” varten että ”maa-alueen valinta” ”Melrosen hyväksyntää” varten. Tämä viittaa siihen, että Melrosea pyydettäisiin hyväksymään maa-alueen valinta 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen jälkeen. Komissio voisi 12. marraskuuta 2020 pidetyn esityksen perusteella hyväksyä tulkinnan, jonka mukaan kyseisellä sivulla esitetyllä ”maa-alueen valinnan” hyväksymisellä voitaisiin viitata tällaiseen hyväksyntään liiketoimintaperusteiden yleisessä arvioinnin laajemmassa yhteydessä. Tämä ei kuitenkaan silti tarkoita, että sijainnin valinta olisi ollut edelleen kesken sen jälkeen, kun Melrose oli hyväksynyt investointihankkeen. Tämä on vieläkin selkeämpää seuraavassa johdanto-osan kappaleessa esitettyjen perustelujen perusteella.

(133) Komissio toteaa, ettei mikään 12. marraskuuta 2020 pidetyssä esityksessä viittaa siihen, että Unkari olisi ollut vain työhypoteesi tai että sijaintianalyysia ei olisi saatettu päätökseen, kun Melrose hyväksyi pääomamenopyynnön. Sijaintipaikka esitettiin sitä vastoin keskeisenä osana investointihanketta. Tätä tukee se, että ensimmäisen sivun aiheena on ”Kertaus: [Investointihanke] koostuu toisesta vaiheesta, jossa kootaan yhteen eurooppalaista tuotantoa [siirtämällä liiketoiminta] … ja rakentamalla uusi tuotantopaikka Unkariin” ([45]). Toisessa diassa todetaan, että ”Miskolc, Unkari on valittu uuden tuotantopaikan sijainniksi, jotta voidaan hyödyntää Itä-Euroopan alhaisempia tuotantokustannushintoja ja tasapainottaa riskille altistumista Euraasian talousunionin maissa”. Lisäksi esityksessä on kolme liitettä, joista kaksi on merkityksellisiä tässä yhteydessä. Ensimmäisessä lisäyksessä esitetään yhteenveto liiketoimintasuunnitelmaan liittyvästä työstä sen hyväksymispyyntöön saakka. Siinä käytetään muun muassa seuraavaa kieltä: ”Tuotannon siirtämistä koskeva lähestymistapa validoitu ja tarkennettu alhaalta ylöspäin”, ja siihen sisältyy ”Yhden uuden tuotantopaikan rakentaminen Unkariin (Miskolcin alueelle) tämän vaiheen soveltamisalaa vastaavassa koossa”. Lisäksi liitteessä selitetään, että ”[k]aikki keskeiset oletukset [on] todennettu laajasti ja perustuvat GKN:n todellisiin tuloihin ja menoihin / lähteisiin, hyvämaineisiin kolmannen osapuolen lähteisiin (kuten Eurostat) tai asiantuntijahaastatteluihin (esimerkiksi Unkarin työmarkkinoista)”. Kolmannessa liitteessä esitetään yleiskatsaus maa-alueen valintaprosessin eri vaiheista, jotka alkavat analyysin piiriin kuuluvien maiden ensimmäisestä valinnasta ja päättyvät ”kohdealuetta ja tuotantopaikkaa koskevaan lopulliseen suositukseen”. Miskolc esitettiin ”päätösehdotuksena”. Näin ollen on selvää, että Unkari esitettiin olennaisena osana Melrosen hyväksyttäväksi toimitettua liiketoimintasuunnitelmaa, kuten myös pääomamenopyynnöstä käy ilmi.

([43]) Lainattu hankkeen kuvaus on pääomamenopyynnön osiossa ”Kuvaus pääomamenoista (tarkemmat tiedot liitteenä)”, ja liitteenä esitetään Melrosen kanssa 12. marraskuuta 2020 pidetyssä kokouksessa käytetty esitys (aloittamispäätöksen johdanto-osan 135 kappale).

([44]) Elokuun 12. päivältä 2020 olevien kokousasiakirjojen asiaa koskevan virkkeen mukaan GKN Automotiven johtoryhmä vahvisti Miskolcin, Unkarin ”työhypoteesina uudeksi tuotantopaikaksi, joka esitetään Melrosen hyväksyntää varten”, ja yksi seuraavista vaiheista oli, että Melrose hyväksyy maa-alueen valinnan (aloittamispäätöksen johdanto-osan 50 kappale).

([45]) Tässä yhteydessä ”toisella vaiheella” ei tarkoiteta strategian toista vaihetta (kuten aloittamispäätöksen johdanto-osan 40 kappaleessa), vaan strategian kolmanteen vaiheeseen kuuluvaa [liiketoiminnan siirtämisen] toista vaihetta, joka seuraa strategian ensimmäiseen vaiheeseen kuuluvaa [liiketoiminnan siirtämisen] ensimmäistä vaihetta.

(134) Unkari ei toimittanut mitään muuta kyseiseltä ajalta peräisin olevaa näyttöä, joka vahvistaisi Unkarin väitteen siitä, Unkari olisi ollut ainoastaan ”oletettu sijaintipaikka”, ”työhypoteesi” tai ”hypoteettinen skenaario”, kun pääomamenopyyntö hyväksyttiin.

(135) Edellä esitetyn perusteella komissio katsoo, että sijaintipaikka oli olennainen osa Melrosen joulukuussa 2020 hyväksymää pääomamenopyyntöä, eikä Unkari ole osoittanut uskottavan näytön perusteella, että Unkari olisi ollut vain työhypoteesi investointihankkeen sijaintipaikaksi ja että GKN Automotivella oli oikeus päättää eri sijaintipaikasta ilman Melrosen hyväksyntää.

(136) Komissio katsoo johdanto-osan 133 kappaleessa arvioidun näytön perusteella, että sijaintipaikka oli olennainen osa pääomamenopyynnön hyväksymistä joulukuussa 2020. Se katsoo kuitenkin myös (Unkarin huomautusten (aloittamispäätöksen johdanto-osan 57 kappale) mukaisesti), että pääomamenopyynnön hyväksymisen yhteenvetomainen luonne jätti Melroselle riittävän mahdollisuuden asettaa hyväksynnälleen tiettyjä ehtoja. Tämän vuoksi ja Unkarin perustelujen (johdanto-osan 43 kappale) perusteella komission on tutkittava, oliko Melrosen hyväksynnän edellytyksenä tästä huolimatta [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksutavoitteen saavuttaminen. Tätä varten komissio arvioi johdanto-osan 137–160 kappaleessa, oliko tällainen [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuvaatimus päätöksenteossa huomioon otettava tekijä ajankohtana, jolloin investointi- ja sijaintipäätös tehtiin.

(137) Unkari väitti komission alustavan tutkinnan aikana, että vaikka Melrose oli hyväksynyt pääomamenopyynnön, se oli 12. marraskuuta 2020 pidetyssä edellisessä kokouksessa kyseenalaistanut liiketoimintasuunnitelman, koska se ei vastannut Melrosen yleistä käytäntöä, jonka mukaan suurten investointien takaisinmaksuaika sai olla enintään [4,5–5,4] vuotta. Kuten aloittamispäätöksen johdanto-osan 135 kappaleessa todetaan, komissio ei voinut ilman vakavia epäilyjä todeta, että enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika oli investoinnin tekemisen kannalta ratkaiseva tekijä ajankohtana, jolloin investointi- ja sijaintipäätös tehtiin.

(138) Komissio katsoo, että aloittamispäätöksen johdanto-osan 135 ja 136 kappaleessa mainittu näyttö tukee päätelmää, jonka mukaan enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika ei ollut ratkaiseva tekijä investoinnin tekemisen kannalta, koska 1) pääomamenopyyntö allekirjoitettiin, kun takaisinmaksuaika oli [5,4–7] vuotta, 2) pääomamenopyyntöön liitetty tarkempi kuvaus sisältää selkeän viittauksen [5,4–7] vuoden takaisinmaksuaikaan, eikä siinä viitattu enintään [4,5–5,4] vuoden tavoiteaikatauluun, 3) varsinaisessa strategiassa ([46]) todettiin, että vaikka jotkin yksittäiset vaiheet eivät näytä houkuttelevilta takaisinmaksun näkökulmasta, strategian kaikkia hyötyjä ei saavuteta soveltamalla hankkeisiin paloittaista lähestymistapaa; tämä viittaa siihen, että takaisinmaksuaika ei itsessään ollut määräävä tekijä yksittäisten vaiheiden päätöksentekoprosessissa eikä sitä ollut välttämättä tarkoitus arvioida vaihekohtaisesti, 4) GKN Automotiven johtoryhmän 12. elokuuta 2020 pidetyn kokouksen valmistelevassa asiakirjassa mainittiin, että uuden kolmannen vaiheen tavoiteltu takaisinmaksuaika oli alle [5,6–7,2] vuotta, eikä siinä viitata lainkaan [4,5–5,4] vuoden käytäntöön, 5) sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä lähetti talousjohtajalle 10. marraskuuta 2020 Melrosen arviointikokoukseen tarkoitetun esityksen luonnoksen, jossa viitattiin [5,4–7] vuoden takaisinmaksuaikaan, ja pyysi häneltä kommentteja ennen Melrosen kanssa järjestettävää kokousta; Unkari ja muut asianomaiset osapuolet eivät ole toimittaneet mitään näyttöä, josta kävisi ilmi sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän pyyntöön saatu vastaus, eivätkä talousjohtajan huomautuksia tai muutosehdotuksia tähän esitykseen, vaikka esitysluonnoksessa viitattiin [5,4–7] vuoden takaisinmaksuaikaan, 6) marraskuussa 2020 sen jälkeen, kun Melrose oli väitetysti kyseenalaistanut liiketoimintasuunnitelman [4,5–5,4] vuoden tavoitteen saavuttamiseksi, ja sijainnin valinnasta vastaavassa hankeryhmässä vaihtoehtoisista sijaintipaikoista käydyissä keskusteluissa ei ole näyttöä takaisinmaksuajan laskemisesta tai huomioon ottamisesta vaihtoehtoisille sijaintipaikoille (Turkki, Puola, Slovakia, Serbia tai Marokko), joita Unkarin mukaan harkittiin ennen kuin Turkkia päätettiin edistää vaihtoehtoisena sijaintipaikkana, 7) sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän 17. joulukuuta 2020 suorittama Unkarin ja Turkin vertailu ja tammikuussa 2021 tehty väitetty alustava sijaintipäätös perustuivat näiden kahden sijaintipaikan nettonykyarvojen vertailuun ja pisteytykseen, eikä niissä laskettu tai otettu huomioon takaisinmaksuaikaa. Varhaisin näyttö takaisinmaksuajan laskemisesta Turkkiin tehtävän vaihtoehtoisen investoinnin osalta on vasta joulukuulta 2021 eli vuoden kuluttua pääomamenopyynnön hyväksymisestä ja tammikuussa 2021 tehdystä alustavasta sijaintipäätöksestä.

([46]) Kuten se on tiivistetty 29. marraskuuta 2019 annetussa lopullisessa esityksessä (aloittamispäätöksen johdanto-osan 38 kappale).

(139) Unkari väittää aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan, että Melrosen pääomamenopyynnölle antama hyväksyntä ei ollut lopullinen hyväksyntä, vaan ainoastaan liiketoimintasuunnitelman ennakkohyväksyntä, jonka tarkoituksena oli mahdollistaa investointihankkeen rahoituksen vapauttaminen siinä etenemiseksi (johdanto-osan 73 kappale). Unkari väittää myös, että Melrose kyseenalaisti [5,4–7] vuoden takaisinmaksuajan ja antoi GKN Automotiven johtoryhmän tehtäväksi lisätä liiketoimintasuunnitelman taloudellista houkuttelevuutta ja noudattaa odotettua enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikaa (johdanto-osan 59 kappale). Tätä näkemystä tukevat GKN Automotive ja Melrose, jotka toimittivat allekirjoitettuja lausuntoja tästä päätöksentekoprosessin osasta (johdanto-osan 54 ja 140 kappale).

(140) Helmikuun 10. päivä 2023 päivätty Melrosen ja GKN Automotiven edustajien allekirjoittama 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laadittu pöytäkirja on jälkikäteen annettu lausunto, jota komissio käyttää muodollisen tutkinnan yhteydessä viiteasiakirjana 12. marraskuuta 2020 pidetyssä kokouksessa käsitellyistä asioista. Jälkikäteen laaditun pöytäkirjan mukaan ”[Melrosen jäsen] ilmaisee huolensa liiketoimintasuunnitelman taloudellisesta elinkelpoisuudesta sen perusteella, että takaisinmaksuaika ylitti [4,5–5,4] vuotta. Hän täsmensi, että pitkän takaisinmaksuajan vuoksi Melrose Industries ei välttämättä saisi täyttä tuottoa hankkeeseen tekemälleen käteisinvestoinnille omistusaikanaan. Kaikki kokouksen osallistujat olivat kuitenkin yhtä mieltä hankkeen strategisesta välttämättömyydestä GKN Driveline -liiketoiminnan tulevaisuudenkestävyyden kannalta, vaikka takaisinmaksuaika oli vähemmän houkutteleva kuin tavallisesti pidettiin hyväksyttävänä. Keskustelun jälkeen Melrose Industriesin edustajat ilmaisivat hyväksyntänsä hankkeen liiketoimintasuunnitelman, minkä ansiosta hanke saattoi edetä hankebudjetin perusteella. He kuitenkin antoivat GKN Automotiven työryhmän tehtäväksi tarkastella uudelleen hankkeen oletuksia, jotta voitaisiin määrittää tapoja parantaa hankkeen takaisinmaksuaikaa siten, että se on alle [4,5–5,4] vuotta, lisäämällä arvoa ja/tai vähentämällä kustannuksia.”.

(141) Komissio katsoo ensinnäkin, että tämä 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laaditussa pöytäkirjassa käytetty sanamuoto viittaa siihen, että pääomamenopyynnössä on kyse liiketoimintaperusteiden ja investointihankkeen virallisesta hyväksymisestä eikä pelkästään ”alustavasta hyväksynnästä” tai ”ennakkohyväksynnästä”, kuten Unkari väittää. Joka tapauksessa muuta viimeistä tai lopullista hyväksyntää ei ole toimitettu. Unkari itse asiassa totesi, että muuta Melrosen hyväksyntää ei tarvittu (johdanto-osan 76 kappale). Toiseksi jälkikäteen laadittu pöytäkirja tukee komission näkemystä, jonka mukaan Melrose hyväksyi [5,4–7] vuoden takaisinmaksuajan investointihankkeen ”strategisen välttämättömyyden” vuoksi, vaikka se ilmaisi toiveensa takaisinmaksuajan parantamisesta. Kyseinen lausunnon todistusarvo on joka tapauksessa vähäinen, koska se laadittiin tätä menettelyä varten paljon asiaan liittyvän ajankohdan jälkeen. Sen avulla ei näin ollen voida kyseenalaistaa kyseisten tapahtumien ajalta olevaa asiakirjanäyttöä. Tätä päätelmää ei aseta kyseenalaiseksi se, että lausunnon antoi kyseisiin tapahtumiin osallistunut henkilö ([47]).

(142) Komissio katsoo, että GKN Automotiven nykyisen toimitusjohtajan kirjallinen lausunto (johdanto-osan 54 kappale) on myös jälkikäteen laatimisen vuoksi todistusarvoltaan vähäinen johdanto-osan 141 kappaleessa jo esitetyistä syistä. Komissio toteaa myös, että kyseisessä lausunnossa GKN Automotive viittaa siihen, ettei sillä ole pääsyä entisen emoyhtiönsä Melrosen asiakirjoihin. GKN Automotive ei kuitenkaan ole toimittanut mitään tietoa siitä, että se olisi ottanut yhteyttä Melroseen saadakseen asiaankuuluvia asiakirjoja alustavan ja muodollisen tutkinnan aikana annettujen lausuntojen tueksi. Melrose ei huomautuksissaan myöskään toimittanut päätöksenteon tueksi kyseiseltä ajalta olevia asiakirjoja.

(143) Kyseiseltä ajalta peräisin olevaan asiakirjanäyttöön kuuluu 9. joulukuuta 2020 lähetetty Melrosen sähköpostiviesti, jossa toimitetaan allekirjoitettu pääomamenopyyntö GKN Automotivelle. Se osoittaa, että Melrose oli samaa mieltä hankkeen ”konseptista/kokonaiskuvasta”. Viestissä kuitenkin selvennettiin, että tämä ei ollut ”yleinen hyväksyntä [220–400] miljoonan Englannin punnan käyttämiselle” (jolla viitattiin hankkeen kokonaiskustannuksiin), koska Melrose odotti, että lopullisten menojen arvot muuttuisivat pääomamenopyynnöstä ”kunkin osatekijän edetessä ja liiketoimintasuunnitelman selkeytyessä”. Melrose halusi myös, että se pidetään ajan tasalla kustakin vaiheesta. Sähköpostiviesti selventää, että investoinnin taloudellista tulosta koskevia indikaattoreita haluttiin edelleen parantaa. Siinä ei kuitenkaan viitata ratkaisevaan enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksutavoitteeseen eikä skenaarioon, jonka mukaan investointihanketta ei toteutettaisi, jos tätä tavoitetta ei saavutettaisi. Jos tällaisesta takaisinmaksutavoitteesta olisi keskusteltu 12. marraskuuta 2020 järjestetyssä liiketoimintaperusteiden arvioinnissa tiukkana hyväksymisen ehtona, komissio odottaa, että siihen viitattaisiin joko sähköpostiviestissä, jossa Melrose esitti tärkeimmät huomautuksensa hyväksytystä pääomamenopyynnöstä, tai varsinaisessa pääomamenopyynnössä.

([47]) Ks. vastaavasti asia T-106/17, JPMorgan Chase ym. v. komissio, ECLI:EU:T:2023:832, 60 kohta.

(144) Unkari korostaa aloittamispäätöstä koskevissa huomautuksissaan, että Melrose on rahoitussijoittajana pääasiassa kiinnostunut investointien taloudellisesta kannattavuudesta. Sen vuoksi päätöksentekoprosessissa käytetään ”yleiseen käytäntöön” perustuvia taloudellista tulosta koskevia indikaattoreita, kuten takaisinmaksuun sovellettavaa [4,5–5,4] vuoden kynnysarvoa, ja Melrose ”harkitsee yleensä investointeja, joiden takaisinmaksuaika on alle [2,1–2,9] vuotta”, eikä suuremmissa/strategisissa hankkeissa harkittaisi yli [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikaa. Unkari ei toimittanut tässä yhteydessä mitään kyseiseltä ajalta olevaa näyttöä vaan viittasi ainoastaan Melrosen 6. elokuuta 2021 lähettämään sähköpostiviestiin (johdanto-osan 57 kappale), joka laadittiin valmisteltaessa vastausta johdanto-osan 3 kappaleessa tarkoitettuun komission tietopyyntöön eli vasta sen ajanjakson jälkeen, jolloin [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajan oli sanottu olleen määräävä tekijä tässä prosessissa (johdanto-osan 59 kappale). Komissio toteaa, että Unkarin esittämät huomiot ja Melrosen lausunto voivat viitata vain ”yleiseen käytäntöön”, vaikka niitä voitaisiin pitää luotettavina. Ne eivät kuitenkaan anna mitään näyttöä nimenomaan investointihankkeeseen sovellettavista ratkaisevista tekijöistä, joiden osalta on saatavilla konkreettista näyttöä siitä, että Melrose ja GKN Automotive olivat valmiita hyväksymään pidemmän takaisinmaksuajan (erityisesti allekirjoitettu pääomamenopyyntö, pääomamenopyyntöön liitetty tarkempi kuvaus ja 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen valmisteleva asiakirja).

(145) Unkari vastasi huomautuksissaan myös muihin tekijöihin, joiden perusteella komissio kyseenalaisti sen, että investointihankkeeseen olisi sovellettu tiukkaa enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajan sallivaa investointipolitiikkaa:

(146) Unkari vastaa (johdanto-osan 68 kappale) komission väitteeseen, jonka mukaan myös takaisinmaksun kannalta epähoukutteleva hanke voitaisiin hyväksyä strategian ”kaikkien hyötyjen” saamiseksi, kuten varsinaisessa strategiassa todettiin (johdanto-osan 137 kappaleen 3 kohta). Komissio toteaa, että Unkari esittää seikkoja, jotka se oli toimittanut jo alustavan tutkinnan aikana, eikä toimita asiasta muuta näyttöä. Komissio hyväksyy väitteen, jonka mukaan kutakin hanketta voidaan toteuttamisen kannalta arvioida erikseen kunkin hankkeen oman takaisinmaksuajan perusteella. Tämä ei kuitenkaan välttämättä tarkoita sitä, että jokaisen hankkeen täytyy noudattaa sitovaa yksilöllistä takaisinmaksutavoitetta. Toisin sanoen useisiin hankkeisiin perustuvalla yleisellä strategialla voisi olla tietty takaisinmaksuaikatavoite, mutta perustana olevilla hankkeilla voisi olla eri tavoitteita, jotka voivat olla suurempia tai pienempiä kuin yleinen tavoite. Tämä vahvistetaan varsinaisessa strategiassa, jossa korostettiin tarvetta välttää ”paloittaista lähestymistapaa hankkeisiin” ([48]).

(147) Unkari ja GKN Automotive toimittivat myös näyttöä muiden hankkeiden takaisinmaksuajasta taulukossa, jossa luetellaan neljä hanketta (johdanto-osan 68 kappale). Näiden hankkeiden lyhyempi takaisinmaksuaika ei kuitenkaan ole ratkaiseva seikka eikä toimi näyttönä investointihankkeen vaaditusta takaisinmaksuajasta. Komissio toteaa, että kyseisessä taulukossa luetellut hankkeet eivät joka tapauksessa ole verrattavissa investointihankkeeseen, koska niiden kustannukset ovat paljon alhaisemmat ja ne koskevat ainoastaan tiettyjen tuotantopaikkojen [liiketoiminnan siirtoa] ja toimintojen siirtämistä jo olemassa oleviin tuotantopaikkoihin eivätkä uuden tehtaan perustamista. On kohtuullista katsoa, että rakennettaessa uusi laitos taloudellisen tavoitteen saavuttamiseen voisi mennä enemmän aikaa kuin tuotantopaikan [liiketoiminnan siirrossa], joten se voisi hyvinkin kuulua niihin tapauksiin, jotka strategian mukaan ”eivät näytä houkuttelevilta takaisinmaksun näkökulmasta” mutta olivat välttämättömiä strategian kaikkien hyötyjen saavuttamiseksi.

(148) Unkari toteaa (johdanto-osan 69 kappaleessa) johdanto-osan 138 kappaleen 4 kohdan osalta, että uudelle kolmannelle vaiheelle alun perin määritetty [5–7] vuoden takaisinmaksuaika (joka oli parannusta kolmannen vaiheen [7,5–11] vuoden takaisinmaksuajasta) oli ”vain eräille keskeisille olettamuksille herkkä … todennäköinen vaihteluväli”. Komissiolla ei ole syytä epäillä, etteikö kolmanteen vaiheeseen tehdyn muutoksen tarkoituksena olisi ollut lyhentää takaisinmaksuajan vaihteluväliä noin [5–7] vuoteen. Komission tärkein perustelu oli kuitenkin se, että 12. elokuuta 2020 pidetyn GKN Automotiven johtoryhmän kokouksen valmistelevassa asiakirjassa mainittiin selvästi ”<[5,6–7,2] vuoden” takaisinmaksuaikatavoite. Unkari selittää, että tämä oli vain sijainnin valinnasta vastaavan hankeryhmän sisäinen tavoite ja että se poikkesi [4,5–5,4] vuoden tavoitteesta, joka oli täytettävä Melrosen hyväksynnän saamiseksi pääomamenopyynnölle ja josta GKN Automotiven johtoryhmä oli hyvin tietoinen. Lisänäyttöä ei kuitenkaan esitetty siitä, miksi sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä olisi pyrkinyt muuhun sisäiseen tavoitteeseen kuin tavoitteeseen, joka oli väitetysti täytettävä, jotta Melrose hyväksyisi hankkeen muutamaa kuukautta myöhemmin. Unkari selittää, että GKN Automotiven johtoryhmä oli tietoinen päätöksentekoprosessiin sovellettavasta [4,5–5,4] vuoden kynnysarvosta.

([48]) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 38 kappale.

(149) Komissio katsoo, että tällaiset väitteet eivät ole uskottavia. Ensinnäkään tällaisen [4,5–5,4] vuoden kynnysarvon olemassaoloa tai GKN Automotiven johtoryhmän tietoisuutta siitä ei ole osoitettu kyseiseltä ajalta olevilla asiakirjoilla. Näitä asioita ei voida päätellä pelkästään siitä, että yritys on aiemmin hyväksynyt paljon pienempiä takaisinmaksuajan arvoja kuin [4,5–5,4] vuotta hankkeissa, jotka eivät näytä olevan verrattavissa investointihankkeeseen (ks. myös johdanto-osan 69 kappale). Toiseksi tähän liittyy epäilyjä joka tapauksessa, vaikka hyväksyttäisiin, että tällaista [4,5–5,4] vuoden vaatimusta sovellettiin tiukasti – vaikka strategian mukaan tiettyjen toimien takaisinmaksuajat saattavat olla epähoukuttelevia – ja että GKN Automotiven johtoryhmä oli tietoinen tällaisesta vaatimuksesta. On epävarmaa ensinnäkin, miksi sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä olisi elokuussa 2020 ehdottanut hanketta, jonka takaisinmaksuaika oli alle [5,6–7,2] vuotta, ja toiseksi, miksi GKN Automotiven johtoryhmä olisi toimittanut Melrosen hyväksyttäväksi marraskuussa 2020 investointihankkeen, jonka takaisinmaksuaika oli [5,4–7] vuotta.

(150) Unkari selittää johdanto-osan 138 kappaleen 5 kohdan osalta, että GKN Automotive on elokuusta 2020 lähtien ottanut talousjohtajansa mukaan [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksutavoitteen saavuttamiseksi. Tämän seikan tueksi Unkari toimittaa 30. lokakuuta 2020 päivätyn väliaikaisen asiakirjan, jossa viitataan [5,5–7,5] vuoden takaisinmaksuaikaan. Komissio toteaa, että kyseisessä asiakirjassa ei viitata mihinkään ”saavuttamattomaan” takaisinmaksutavoitteeseen. Se, että takaisinmaksuaika parani edelleen lokakuun 2020 ja marraskuun 2020 välisenä aikana [5,5–7,5] vuodesta [5,4–7] vuoteen, ei todista, että tavoitteena oli enintään [4,5–5,4] vuotta. Se viittaa vain siihen, että GKN Automotive pyrki lyhentämään takaisinmaksuaikaa. Koko päätöksentekoprosessin ajalta ei myöskään ole näyttöä siitä, että talousjohtajan kanssa olisi käyty keskusteluja tai häneltä olisi saatu ohjeita siitä, että takaisinmaksuaika olisi lyhennettävä enintään [4,5–5,4] vuoteen. Vaikka GKN Automotiven johtoryhmä oli väitetysti tietoinen tiukasta [4,5–5,4] vuoden rajasta, se toimitti marraskuussa 2020 investointihankkeen Melrosen hyväksyttäväksi pääomamenopyynnössä, jossa takaisinmaksuaika oli [5,4–7] vuotta, ja sai sille hyväksynnän joulukuussa 2020 ilman mitään viittausta [4,5–5,4] vuoden rajaan.

(151) Unkari ja muut asianomaiset osapuolet eivät esittäneet johdanto-osan 138 kappaleen 6 kohdan osalta muita perusteluja tai näyttöä. Takaisinmaksuaikaa ei laskettu eikä otettu huomioon niiden vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen (Turkki, Puola, Slovakia, Serbia tai Marokko) osalta, joita väitetysti harkittiin sen jälkeen, kun Melrose oli kyseenalaistanut investointihankkeen liiketoimintasuunnitelman. Komission mukaan tämä tukee päätelmää siitä, että enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika ei ollut ratkaiseva tekijä arvioitaessa investoinnin tekemistä tiettyyn sijaintipaikkaan.

(152) Unkari toteaa johdanto-osan 138 kappaleen 7 kohdan osalta, että GKN Automotive käytti sijaintipaikkojen vertailussa nettonykyarvomenetelmää saatuaan Melrosen hyväksynnän (jota varten oli pakollista laskea takaisinmaksuaika). Unkari väittää tässä yhteydessä, että muissa suurissa investointihankkeissa, joissa tuensaajat olivat perinteisiä valmistusteollisuuden yrityksiä, yritys teki päätökset nettonykyarvolaskelmien perusteella eikä takaisinmaksuaikojen perusteella (johdanto-osan 73 kappale).

(153) Komissio ei pidä tätä väitettä vakuuttavana. Jos GKN Automotivessa oli sitovana tavoitteena enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaika ja se olisi ollut mahdollista saavuttaa muuttamalla sijaintipaikkaa, ei ollut ensinnäkään uskottavaa, että Turkki valittiin tammikuussa 2021 vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi Unkarille ilman, että mitenkään varmennettiin kyseisen sijaintipaikan mahdollisuuksia saavuttaa kyseinen tavoite tai viitattiin niihin. Toiseksi Unkarin kuvailemassa tilanteessa, jossa GKN Automotiven oli löydettävä vaihtoehtoinen sijaintipaikka takaisinmaksuvaatimuksen täyttämiseksi tiukassa aikataulussa (johdanto-osan 100 ja 167 kappale), ei ole uskottavaa, että kyseinen työryhmä olisi jatkanut vaihtoehtoisen suunnitelman laatimista Turkissa olevalla sijaintipaikalla noin vuoden ajan (joulukuuhun 2021 asti) varmistamatta, että se täyttäisi takaisinmaksutavoitteen. Näin on siinäkin tapauksessa, että GKN Automotive olisi alun perin olettanut, että Turkki todennäköisesti täyttää takaisinmaksuvaatimuksen, koska se on ultraedullinen maa. Tällä tavalla olisi voitu menettää tarpeettomasti aikaa ja sen seurauksena hankeryhmä olisi voinut joutua aloittamaan prosessin uudelleen, mikä olisi viivästyttänyt sitä entisestään (mikä olisi ollut ristiriidassa tilanteen väitetyn kiireellisyyden kanssa). Tässä yhteydessä komissio muistuttaa, että Turkissa odotettavissa oleva takaisinmaksuaika todennettiin ensimmäisen kerran vasta joulukuussa 2021 ja että sen mukaan takaisinmaksuajat (tukien kanssa ja ilman niitä) olivat verrattavissa Unkarissa odotettuihin takaisinmaksuaikoihin, eivätkä ne joka tapauksessa olleet alle [4,5–5,4] vuotta ([49]).

([49]) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 78 kappale.

(154) Toiseksi missään ei selitetä, miksi 9. joulukuuta 2021 pidetyn kokouksen (eli väitetyn lopullisen sijaintipäätöksen) esityksen sisällössä otetaan uudelleen käyttöön takaisinmaksuajan käsite, jos GKN Automotive oli tosiaan siirtynyt käyttämään päätöksenteossaan nettonykyarvomenetelmää. Kyseisessä esityksessä todetaan, että ”[k] annustimet (…) mahdollistavat sen, että hanke täyttää tavoitellun [4,4–5,3] vuoden ([5,5–7,1] vuotta ilman kannustimia) takaisinmaksuajan”. Komissio toteaa tässä yhteydessä, että se oli 30. syyskuuta 2021 esittämässään tietopyynnössä kysynyt [4,5–5,4] vuoden tavoitteesta (johdanto-osan 5 kappale). Unkari väitti 25. huhtikuuta 2024 päivätyssä muistiossaan (johdanto-osan 13 kappale), että 29. tammikuuta 2021 pidetyn kokouksen esitys korvattiin 9. joulukuuta 2021 pidettyä kokousta varten laaditulla esityksellä, joka sisälsi takaisinmaksuaikaa koskevan laskelman. Komissio ei pidä tätä väitettä merkityksellisenä, koska komission epäilyt liittyivät erityisesti joulukuuhun 2020 ja tammikuuhun 2021, jolloin Turkkia väitetysti harkittiin uudelleen ja se valittiin investointihankkeen vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi.

(155) Lisäksi komissio pitää merkityksettömänä Unkarin väitettä nettonykyarvomenetelmän yleisestä asianmukaisuudesta ja sen vertailua muihin komission päätöksiin, koska aluetukisuuntaviivojen mukaan komission on arvioitava sen hankkeen päätöksentekoprosessia, jota koskevasta aluetuesta ilmoitetaan.

(156) Unkari väitti, että GKN Automotivelle oli ilmoitettu, että nettonykyarvon vertailu oli ”edellytetty tavanomainen tapa osoittaa aluetuen kannalta olennainen rahoitusvaatimus”. Komissio toteaa kuitenkin, että Unkarin esittämän ja Melrosen ja GKN Automotiven tukeman näkemyksen mukaan GKN Automotive pyrki joulukuussa 2020 ja tammikuussa 2021 lyhentämään takaisinmaksuajan alle [4,5–5,4] vuoteen. Tässä yhteydessä takaisinmaksuaikojen vertailu olisi ollut merkityksellistä. Nettonykyarvojen vertailu viittaa sen sijaan pikemminkin siihen, että Turkki oli otettu esiin, jotta voitiin laatia vaihtoehtoinen skenaario, jonka perusteella Unkarissa voitaisiin hakea aluetukea. Tätä päätelmää tukee Unkarin väite, jonka mukaan GKN Automotive laski nettonykyarvot, koska nettonykyarvon laskeminen oli ”edellytetty tavanomainen tapa osoittaa aluetuen kannalta olennainen rahoitusvaatimus”. Komissio muistuttaa tässä yhteydessä, että GKN Automotiven Unkarille esittämää kannustinpyyntöä päivitettiin samoihin aikoihin, tarkemmin sanottuna jo 18. joulukuuta 2020, lisäämällä Turkki investointihankkeen vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi.

(157) Unkari viittaa lisäksi 27. marraskuuta 2020 päivättyyn konsultointipalveluja koskevaan pyyntöön (johdanto-osan 63 kappale) lainaamalla yksittäistä lausetta, jossa todetaan, että ”hankkeesta tai sijaintipaikasta ei ollut tehty lopullisia päätöksiä”. Komissio katsoo myös muiden tässä jaksossa esitettyjen väitteiden perusteella, ettei tätä lausetta voida käyttää todisteena siitä, että Unkaria ei ollut valittu joulukuuhun 2020 mennessä. Palvelupyynnössä todetaan edelleen seuraavaa: ”Olemme jo määrittäneet mahdollisia sijaintipaikkoja ja tontteja uutta tuotantopaikkaa varten. Tällä hetkellä arvioiduista vaihtoehdoista suosikkimme on Koillis-Unkarissa sijaitseva tuotantopaikka. Hankkeesta tai sijaintipaikasta ei ollut tehty lopullisia päätöksiä.”. Sen jälkeen pyynnössä määritetään ”tukitarpeet” seuraavasti: ”Pyydämme neuvoja seuraaviin asioihin: Tällä hetkellä parhaaksi arvioidun sijaintipaikan vahvistaminen; Mitä valtiontukimuotoja voi olla saatavilla?; Miten valtiontukihakemus on parasta koota kyseessä oleva skenaario (mahdollinen toiminnan siirto, …) huomioon ottaen?; Mitä lisäaineistoa on valmisteltava ja mitkä ovat toimiviksi osoittautuneet muodot kansallisten ja EU:n viranomaisten päätöstä varten?; Käytännön tuki hakemusaineiston valmistelussa”. Komissio toteaa tämän perusteella, että kokonaisuudessaan tarkasteltuna palvelupyyntö osoittaa pikemminkin, että 12. marraskuuta 2020 tehdyn liiketoimintaperusteiden arvioinnin jälkeen sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä otti yhteyttä konsulttiyritykseen saadakseen tukea vakuuttavan valtiontukitapauksen valmisteluun.

(158) Unkari toteaa (johdanto-osan 75 kappale) aloittamispäätöksen johdanto-osan 136 kappaleen f alakohdan osalta, että GKN Automotiven yleisen käytännön mukaan tonttien ja rakennusten myynnistä saatavia tuloja ei oteta huomioon. Tätä väitettä perustellaan muiden hankkeiden pääomamenopyynnöillä, jotka toimitettiin jo alustavan tutkinnan aikana ([50]). Sen vuoksi komissio hyväksyy tämän väitteen, mutta katsoo, että tämä seikka ei ole ratkaiseva komission kokonaisarvioinnin kannalta, koska se ei yksin voi poistaa epäilyjä siitä, että investointihankkeeseen sovellettaisiin tiukkaa enintään [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuajan sallivaa investointipolitiikkaa. Unkari toteaa lisäksi, että alustavassa tarjouksessa esitettyä tuen määrää ei otettu huomioon GKN Automotiven laskelmissa, koska se noudatti asiassa varovaisuutta eikä tuki ollut varmaa. Komissio toteaa, että tämä väite ei muuta sitä tosiasiaa, että Melrose hyväksyi näiden laskelmien perusteella pääomamenopyynnön, jossa ei näin ollen selvästikään otettu huomioon mitään tukea.

([50]) Ks. alaviite 35.

(159) Unkari ilmaisee huolensa komission oletuksista, joiden mukaan Melrosessa oli oltava käytössä virallinen investointipolitiikka, jotta se kykeni kyseenalaistamaan investointihankkeen liiketoimintasuunnitelman (johdanto-osan 77 kappale). Komissio selventää, että aloittamispäätös ei perustu siihen, että Unkarin olisi osoitettava liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistaminen yksinomaan ”virallisen” investointipolitiikan olemassaolon perusteella. Unkari oli pikemminkin väittänyt, että tutkittavassa asiassa sovellettiin tiukkaa investointipolitiikkaa, jota sovellettiin päätöksentekoprosessiin. Aloittamispäätöksessä esitetyt vakavat epäilyt perustuvat siihen, että Unkari ei ole toimittanut asiakirjanäyttöä tällaisen ”tiukan investointipolitiikan” olemassaolosta. (Virallinen tai epävirallinen) investointipolitiikka, jossa asetetaan [4,5–5,4] vuoden tavoite ja jota sovelletaan investointihankkeeseen, olisi voinut auttaa osoittamaan, että tutkittavaan päätöksentekoprosessiin sovelletaan tällaisia kriteerejä. Komissio ei kuitenkaan ole missään vaiheessa kiistänyt, että Melrose olisi voinut pyytää noudattamaan mainittua tavoitetta investointihankkeessa, vaikka tällaista politiikkaa ei olisi ollut. Mitään näyttöä ei kuitenkaan ole esitetty siitä, että Melrose olisi esittänyt tällaisen pyynnön ja että investointihankkeen sijoittamista Unkariin ei olisi hyväksytty, ellei se olisi noudattanut [4,5–5,4] vuoden tavoitetta.

(160) Näin ollen komissio katsoo, että Unkari ei ole osoittanut, että Melrosen investointipolitiikassa pidettäisiin määräävänä kynnysarvona [4,5–5,4] vuoden takaisinmaksuaikaa, eikä esittänyt vakuuttavaa näyttöä sitä komission käsitystä vastaan, jonka mukaan Melrose oli päättänyt investoida Unkariin jo joulukuussa 2020 hyväksymällä pääomamenopyynnön sen jälkeen, kun GKN Automotive oli tutkinut Puolaa ja Slovakiaa vaihtoehtoina, ja ilman, että tukea olisi otettu huomioon (aloittamispäätöksen johdanto-osan 129 ja 136 kappaleen f alakohta).

(161) Unkari vastaa lopuksi komission aloittamispäätöksen johdanto-osan 133 kappaleessa esittämiin vakaviin epäilyihin, joiden mukaan GKN Automotive olisi saattanut tutkia Turkkia ainoastaan voidakseen esittää vaihtoehtoisen sijaintipaikan osana valtiontuen tarkastelua. Unkari väittää, että HIPA toimitti tuensaajalle elokuussa 2020 kaikki asiaankuuluvat tiedot, mukaan lukien tiedot toiminnan siirtämisestä. Näin ollen GKN Automotive olisi voinut alkaa valmistella vaihtoehtoista skenaariota, johon liittyi sijaintipaikka Turkissa, jo elokuussa 2020. Vaikka tämä oletus voisi pitää paikkansa, toimitetusta näytöstä käy selvästi ilmi, että Turkkia ei harkittu ennen marraskuuta 2020. Komissio toteaa myös, että 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen esityksessä GKN Automotive esitteli Melroselle Miskolcin mahdollisuuksia saada kannustimia viittaamalla 5. marraskuuta 2020 päivätyn epävirallisen tarjouksen tukimääriin (johdanto-osan 45 kappale) ja ottamalla huomioon tietyt tuen saamisen keskeiset tukikelpoisuusperusteet. Yksi perusteista on ”Investointi uusiin omaisuuseriin aluetuen kohdealueella (esimerkiksi Miskolc), joka ilman avustusta ei olisi taloudellisesti kannattava tai johtaisi eri sijaintipaikkoja (kehittyneemmät / EU:n ulkopuoliset) koskeviin päätöksiin”. Esityksessä viitattiin myös toiminnan siirtämistä koskevaan näkökohtaan ja tarpeeseen saada komission hyväksyntä. Toisin sanoen GKN Automotive vaikutti olevan hyvin tietoinen siitä, että vaihtoehtoista skenaariota tarvittaisiin, jotta GKN Automotive voisi saada investointihankkeelle alueellista investointitukea. Tällaista vaihtoehtoista skenaariota ei kuitenkaan tuolloin ollut, minkä vuoksi Melroselle esitetyssä liiketoimintasuunnitelmassa ei otettu huomioon tukea. Ottaen huomioon nämä huomautukset ja komission havainnot investointihankkeen hyväksymisestä pääomamenopyynnön perusteella komissio pitää uskottavana, että Turkki otettiin esiin vaihtoehtoisena skenaariona nimenomaan, jotta voitiin parantaa GKN Automotiven mahdollisuuksia saada valtiontukea Unkarilta.

(162) Edellä esitetystä seuraa joka tapauksessa, että Unkari ei ole osoittanut selkeän näytön – mukaan lukien GKN Automotiven ja Melrosen päätöksentekoprosessiin liittyvät aidot, viralliset ja kyseiseltä ajalta peräisin olevat asiakirjat – perusteella, että Turkki olisi ollut realistinen ja uskottava vaihtoehtoinen sijaintipaikka investointihankkeelle ilman tukea.

5.4.1.2 Turkki ainoana vaihtoehtoisena skenaariona

(163) Komissio esitti aloittamispäätöksen johdanto-osan 138 ja 139 kappaleessa epäilyjä siitä, miksi Turkkia pidettiin ainoana vaihtoehtoisena skenaariona investointihankkeelle, ja kyseenalaisti, oliko sen sijaan mahdollista, että Turkkia tutkittiin vain, jotta voitiin esittää vaihtoehtoinen sijaintipaikka osana valtiontuen tarkastelua ja parantaa siten mahdollisuuksia siihen, että Unkarin investointihankkeelle myöntämää tukea pidettäisiin sisämarkkinoille soveltuvana. Unkari ja GKN Automotive toteavat (johdanto-osan 79 ja 100 kappale), että Turkki oli marras- ja joulukuussa 2020, jolloin sijaintipaikan valinnasta tehtiin puhtaasti kustannuslähtöinen menettely, ainoa toteuttamiskelpoinen halpa vaihtoehto, jonka avulla investointihanke voitaisiin toteuttaa vaaditussa aikataulussa.

Tämä johtui siitä, että nykyisen toiminnan tulokset Turkissa olivat erittäin hyviä ja paikallisella työryhmällä oli valmiudet noudattaa aikataulua. Unkari ja GKN Automotive toteavat myös, että vaikka GKN Automotiven nykyinen toiminta Turkissa on pienimuotoista, kyseisen sijaintipaikan toiminnallinen tulos on ollut jatkuvasti erittäin hyvä.

(164) GKN Automotiven toimitusjohtaja selitti 11. huhtikuuta 2024 allekirjoitetussa lausunnossa (johdanto-osan 54 kappale), mitä juuri ennen 12. marraskuuta 2020 pidettyä kokousta ja sen jälkeen oli tapahtunut. Lausunnon mukaan marraskuun 12. päivän 2020 ja joulukuun alkupuolen 2020 välillä sijainnin valinnasta vastaava hankeryhmä, toimitusjohtaja ja hänen kollegansa GKN Automotiven johtoryhmässä kävivät useita keskusteluja hankkeen takaisinmaksuajan parantamisesta. ”Näitä keskusteluja käytiin nimenomaisissa hankearvioinneissa, säännöllisissä työryhmän kokouksissa, henkilökohtaisissa tapaamisissa ja epävirallisissa keskusteluissa. Suunniteltuja kokouksia järjestettiin 16., 18., 19., 26. ja 27. marraskuuta ja 4. ja 10. joulukuuta eri osallistujakokoonpanoissa. Suunniteltujen kokousten ulkopuolella käytiin tänä aikana muita keskusteltuja puhelimitse tai henkilökohtaisesti yrityksen toimistoissa.”. Toimitusjohtaja totesi myös seuraavaa: ”näissä sisäisissä keskusteluissa päädyimme siihen lopputulokseen, että hankkeen takaisinmaksuajan parantamiseksi odotetulle tasolle olisi harkittava vieläkin halvempaa sijaintipaikkaa. ”Ultraedullisina” sijaintipaikkoina harkitsimme eri vaiheissa vaihtoehtoina Bulgariaa, Romaniaa, Serbiaa, Marokkoa ja Turkkia. Näitä maita pidettiin todellisina vaihtoehtoisina skenaarioina, joissa investointihanke voitaisiin toteuttaa.”.

(165) Väitteiden tueksi Unkari toimitti kolme verkkokokouskutsua marras-joulukuulta 2020. Unkarin mukaan GKN Automotive totesi kyseisissä kokouksissa, että Turkki oli asianmukainen tutkittava vaihtoehtoinen skenaario (johdanto-osan 80 kappale). Kaksi kokouskutsua liittyi 19. marraskuuta 2020 ja 4. joulukuuta 2020 pidettyihin verkkokokouksiin, joissa kaksi investointihankkeeseen osallistuvaa GKN Automotiven työntekijää saattoivat toisensa ajan tasalle. Yksi kokouskutsu liittyi 10. joulukuuta 2020 järjestettyyn verkkokokoukseen, jossa oli mukana investointihankkeeseen osallistuvaa GKN Automotiven henkilöstöä ja Turkissa toimivaa paikallista henkilöstöä ja jonka tarkoituksena oli ”arvioida nopeasti [investointihanketta] seuraavista vaiheista sopimiseksi”. Näissä asiakirjoissa ei viitata mihinkään muihin sijaintipaikkoihin kuin Turkkiin tai Unkariin. Unkari ja GKN Automotive eivät myöskään toimittaneet kyseisiin kokouksiin liittyviä tausta-asiakirjoja tai kokouspöytäkirjoja, jotka voisivat osoittaa, mistä näissä kokouksissa ja puheluissa keskusteltiin.

(166) Komissio katsoo, että johdanto-osan 165 kappaleessa kuvatusta lisänäytöstä huolimatta mikään ei viittaa siihen, että vaihtoehtoisia sijaintipaikkoja olisi tutkittu tarkemmin tai että vaihtoehtoisista sijaintipaikoista ja Turkista olisi tehty todellista vertailua. Tämä tukee johdanto-osan 135 kappaleessa esitettyä komission päätelmää, jonka mukaan sijaintipaikan valintaprosessi oli saatettu päätökseen joulukuussa 2020 ja että Unkari ei ollut vain ”työhypoteesi” tai ”oletettu sijaintipaikka”.

(167) Komissio vastasi aikatekijän (eli investointihankkeen kiireellisyyden) vaikutusta päätöksentekoprosessiin koskevaan väitteeseen toteamalla, että siinäkin tapauksessa, että aika olisi ollut huomioon otettava tekijä, Unkari ja GKN Automotive eivät toimittaneet mitään asiakirjoja tämän kiireellisyyden osoittamiseksi marras-joulukuussa 2020. Ne eivät myöskään toimittaneet näyttöä siitä, että tämä väitetty kiireellisyys olisi johtanut Turkin tutkimiseen Unkarin ainoana vaihtoehtoisena sijaintipaikkana ilman vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen tarkempaa tutkimista tai vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen ja Turkin todellista vertailua. Lisäksi komissio katsoo, että tämä väite on ristiriidassa sen kanssa, Unkarin mukaan se oli 12. marraskuuta 2020 vain ”työhypoteesi”. Jos Unkari oli tosiaan vain ”työhypoteesi”, 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen esityksessä esitetyssä hankkeen aikataulussa olisi pitänyt varata pääomamenopyynnön jälkeen ajanjakso vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen tutkimista varten. Marraskuun 12. päivältä 2020 olevassa hankkeen aikataulussa viitataan kuitenkin ”päätökseen” ja ”maa-alueiden ostoon, lupiin, rakentamiseen valmistautumiseen” vuoden 2020 viimeisellä neljänneksellä, mikä ei jätä riittävästi aikaa vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen tutkimiseen.

(168) Komissio katsoo myös, että Turkissa vuodesta 2008 toimineen pienen tuotantolaitoksen hyvä toiminnallinen tulos ei tullut uutena tekijänä verrattuna vuoden 2019 tilanteeseen, jolloin mahdollisuus laajentaa Turkissa sijaitsevaa tuotantopaikkaa strategian yhteydessä hylättiin. Näin ollen komissio ei katso, että tämän tekijän avulla voitaisiin perustella, miksi Turkkia pidettiin ainoana tutkittavana vaihtoehtoisena sijaintipaikkana Unkarille. Unkari tai muut asianomaiset osapuolet eivät joka tapauksessa toimittaneet mitään näyttöä tästä asiasta.

(169) Näin ollen komissio katsoo, että Unkarin ja muiden asianomaisten osapuolten esittämät huomautukset eivät riitä perustelemaan, miksi vain Turkki otettiin esiin vaihtoehtoisena sijaintipaikkana, kun hankkeen takaisinmaksuaika pyrittiin lyhentämään alle [4,5–5,4] vuoteen.

(170) Lisäksi komissio panee merkille, että 12. marraskuuta 2020 pidetyn kokouksen jälkikäteen laaditussa pöytäkirjassa todetaan, että ”Melrose Industriesin edustajat antoivat GKN Automotiven tiimin tehtäväksi tarkastella uudelleen hankkeen oletuksia, jotta voitaisiin määrittää tapoja parantaa hankkeen takaisinmaksuaikaa siten, että se on alle [4,5–5,4] vuotta, lisäämällä arvoa ja/tai vähentämällä kustannuksia”. Melrose pyysi 9. joulukuuta 2020 päivätyllä sähköpostiviestillä, että se pidetään ajan tasalla. Komission käsityksen mukaan sanamuoto ”määrittää tapoja parantaa” viittaa muuhunkin kuin pelkkään sijaintianalyysin tekemiseen. Unkari ja muut asianomaiset osapuolet eivät toimittaneet mitään näyttöä tällaisesta parantamistapojen määrittämisestä eivätkä siitä, että Melroselle olisi toimitettu asiaan liittyviä tietoja. Jos sijaintianalyysin avaaminen uudelleen oli ainoa mahdollisuus lisätä liiketoimintasuunnitelman taloudellista houkuttelevuutta (mistä Unkari tai muut asianomaiset osapuolet eivät ole toimittaneet mitään näyttöä), komissio odottaisi, että saatavilla olisi näyttöä eri vaihtoehtoisten sijaintipaikkojen tutkimisesta ja vertailusta, ennen kuin GKN Automotive päätti valita Turkin investointihankkeen vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi.

(171) Johdanto-osan 127–161 kappaleessa esitettyjen huomioiden perusteella komissio katsoo, että asiakirja-aineistossa esitetty näyttö ei poista sen vakavia epäilyjä siitä, että investointi- ja sijaintipäätös oli tehty jo joulukuussa 2020 ja että siinä ei otettu huomioon valtiontuen saatavuutta tai investoinnin toteuttamista muualla kuin Unkarissa. Komissio ei myöskään voinut vahvistaa, että Turkkia pidettiin todellisena vaihtoehtoisena sijaintipaikkana, jossa GKN Automotive olisi toteuttanut investointihankkeen ilman Unkarin myöntämää valtiontukea (johdanto-osan 163–170 kappale). Vaikuttaa pikemminkin siltä, että Turkki oli otettu esiin, jotta voitiin parantaa mahdollisuuksia siihen, että Unkarin myöntämää tukea pidettäisiin sisämarkkinoille soveltuvana.

5.4.1.3 Turkki todellisena vaihtoehtoisena skenaariona

(172) Komissio totesi aloittamispäätöksen johdanto-osan 140 kappaleessa, että Turkkia tutkittiin vaihtoehtoisena skenaariona suhteellisen aktiivisesti vuoden 2021 puoliväliin asti. Ylimmän johdon toimipaikkakäynti järjestettiin vasta heinäkuussa 2021. Tuolloin Unkarin myöntämästä valtiontuesta oli jo tehty ennakkoilmoitus komissiolle ja ensimmäiset yhteydenotot komission yksiköihin oli tehty. Komissio myönsi kuitenkin, että vaikka Turkki olisi alun perin sisällytetty analyysiin vain, jotta voitiin parantaa mahdollisuuksia siihen, että ehdotettua valtiontukea pidetään sisämarkkinoille soveltuvana, saattoi olla mahdollista, että Turkki muuttui myöhemmin todelliseksi vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi, johon GKN Automotive ja Melrose olivat valmiita investoimaan. Aloittamispäätöksen johdanto-osan 141–145 kappaleessa määritetyistä syistä komissio esitti kuitenkin vakavia epäilyjä siitä, pitikö tämä paikkansa.

(173) Komissio toteaa, että Unkari tai asianomaiset osapuolet eivät väitä, että Turkissa oleva sijaintipaikka olisi muuttunut todelliseksi vaihtoehdoksi sen jälkeen, kun se oli otettu esiin valtiontuen saamista varten. Koska tällaisia perusteluja ja näyttöä ei esitetty, komissio katsoo, että aloittamispäätöksen johdanto-osan 141–145 kappaleessa esitetyistä syistä ja johdanto-osan 171 kappaleessa esitetyn päätelmän perusteella Unkari ei ole pystynyt riittävällä tavalla osoittamaan vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 61 kohdassa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 59 kohdassa tarkoitetun skenaarion 2 mukaisen kannustavan vaikutuksen olemassaoloa.

(174) Täydellisyyden vuoksi komissio käsittelee kuitenkin johdanto-osan 175–182 kappaleessa Unkarin ja muiden asianomaisten osapuolten väitteitä Turkista todellisena vaihtoehtoisena skenaariona.

(175) Unkari ja GKN Automotive väittävät, että heti sen jälkeen, kun Turkkia esitettiin vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi sijainnin valintaprosessissa, GKN Automotive alkoi aktiivisesti kehittää tätä vaihtoehtoa. Unkari toteaa myös, että 8. huhtikuuta 2021 tehty käteisavustusta koskeva tukihakemus ja 31. maaliskuuta 2021 tehty veroetuutta koskeva tukihakemus Unkarissa eivät tarkoittaneet, että GKN Automotive olisi tehnyt lopullisen sijaintipäätöksen. Tapauksesta oli välttämätöntä tehdä ennakkoilmoitus komissiolle 11. kesäkuuta 2021, jotta GKN Automotive sai käsityksen kannustimien saamisen todennäköisyydestä. GKN Automotive selvitti kuitenkin samanaikaisesti mahdollisuutta toteuttaa investointi Turkissa, ja selvityksessä oli GKN Automotiven mukaan edistytty huomattavasti kesäkuuhun 2021 mennessä.

(176) Komissio oli jo ottanut huomioon alustavan tutkinnan yhteydessä saatavilla olleeseen aineistoon sisältyneen joulukuulta 2020 peräisin olevan asiakirjanäytön, josta kävi ilmi, että Turkissa sijaitsevaa Eskişehiriä verrattiin valittuun Unkarissa sijaitsevaan alueeseen investointipaikkana. Tämä asiakirjanäyttö osoitti, että kesäkuuhun 2021 mennessä Turkissa oli toteutettu seuraavia valmistelutoimia: GKN:n paikalliseen henkilöstöön oli otettu yhteyttä joulukuussa 2020 maa-alueiden saatavuudesta (aloittamispäätöksen johdanto-osan 60 kappale), kansallisiin viranomaisiin oli oltu yhteydessä joulukuussa 2020, tammikuussa 2021 ja toukokuussa 2021 kannustimien saatavuudesta (aloittamispäätöksen johdanto-osan 62 ja 65 kappale) ja oli palkattu paikallinen konsultti, joka huolehti helmi-toukokuussa 2021 rakennus- ja hankesuunnittelusta sekä töiden yleisen suunnittelun valmistelusta (aloittamispäätöksen johdanto-osan 72 kappale). Tämän perusteella komissio katsoi alustavasti, että Turkkia tutkittiin investoinnin vaihtoehtoisena sijaintipaikkana suhteellisen aktiivisesti vuoden 2021 puoliväliin asti. Komissio katsoo, että tämä tosiasia on ristiriidassa sen kanssa, että Unkarin väitti aikapaineen johtaneen siihen, että vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi harkittiin ainoastaan Turkkia. Jos aikatekijä oli tosiaan huomioon otettava seikka, komissio olisi odottanut, että toiminta Turkissa olisi vilkastunut heti kun Turkki valittiin ainoaksi tutkittavaksi vaihtoehtoiseksi sijaintipaikaksi. Unkari toteaa, että paikallinen työryhmä vastasi suurimmasta osasta Turkissa toteutetuista toimista. Unkari ja GKN Automotive eivät yhtä asiakirjaa (johdanto-osan 81 kappale) lukuun ottamatta esitä muuta näyttöä kyseisenä ajanjaksona toteutetuista toimista.

(177) Unkari toteaa myös, että Turkkia ei sisällytetty vuoden 2019 lopussa strategian yhteydessä laadittuun parhaaksi arvioitujen maiden luetteloon, koska kustannukset eivät tuolloin olleet GKN Automotiven tärkein päätöksentekoon vaikuttava tekijä – eikä siksi, että Turkin poliittisia riskejä olisi pidetty estävänä tekijänä. Unkari ja GKN Automotive toteavat myös, että Turkin riskitasot eivät olleet muuttuneet olennaisesti marras- ja joulukuussa 2020, vaan niitä pidettiin edelleen korkeina muihin sijaintipaikkoihin verrattuna. Koska sijaintipaikan valinnasta tehtiin *puhtaasti kustannuslähtöinen menettely*, GKN Automotive päätti, että Turkin riskitasot olivat siedettävällä tasolla.

(178) Komissio toteaa ensinnäkin, että tammikuussa 2021 tehty väitetty alustava sijaintipäätös ja joulukuussa 2021 tehty väitetty lopullinen sijaintipäätös (johdanto-osan 43 kappale) eivät tue väitettä, jonka mukaan sijainnin valinnasta tehtiin kustannuslähtöinen marraskuussa 2020. Tämä johtuu siitä, että päätös Unkarin hyväksi tehtiin Unkarissa olevan sijaintipaikan muiden kuin taloudellisten etujen perusteella huolimatta Turkin merkittävästä taloudellisesta edusta (nettonykyarvojen erossa) (johdanto-osan 179 kappale). Toiseksi ei myöskään ole perusteltu tarkemmin, miksi Turkin riskitasoja alettiin joulukuusta 2020 lähtien pitää hyväksyttävinä sen kannalta, että tämän strateginen hanke voitaisiin sijoittaa Turkkiin.

(179) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 145 kappaleessa komissio kyseenalaisti, miksi taloudellisen kannustimen, joka kattoi alle 50 prosenttia nettonykyarvojen erosta, katsottiin korvaavan ”suurelta osin Turkissa sijaitsevan vaihtoehdon tarjoaman taloudellisen edun”. Unkarin ja GKN Automotiven tähän liittyvissä huomautuksissa Unkari pitää tätä tuen oikeasuhteisuuteen liittyvänä tekijänä. Komissio pitää tätä tekijää kuitenkin merkityksellisenä myös tuen kannustavan vaikutuksen arvioinnin kannalta, koska tuen pitäisi vaikuttaa tuensaajan päätöksentekoon. Unkari ja GKN Automotive väittävät, että Unkarin puolesta puhuvat laadulliset kriteerit ja [4,4–5,3] vuoden takaisinmaksuaika riittivät kannustimien kanssa siihen, että GKN Automotiven johtoryhmä päätti sijoittaa investoinnin Unkariin (johdanto-osan 86 ja 103 kappale). Komissio katsoo tämän väitteen olevan ristiriidassa sen väitteen kanssa, että sijaintipaikan valinnasta oli tehty puhtaasti kustannuslähtöinen menettely. Puhtaasti kustannuslähtöisen menetelmän, jossa nettonykyarvo oli Unkarin mukaan marraskuussa 2020 esitetyn liiketoimintasuunnitelman kyseenalaistamisen jälkeen asianmukainen menetelmä (johdanto-osan 73 ja 74 kappale), olisi pitänyt johtaa Turkin valitsemiseen, koska nettonykyarvojen ero oli tuesta huolimatta edelleen huomattava.

(180) Komissio toteaa Unkarin viittaaman komission aiemman käytännön osalta, että kutakin tapausta on arvioitava sen ansioiden perusteella ja että vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 68 kohdan ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 66 kohdan mukaan vaihtoehtoista skenaariota pidetään uskottavana, jos se on todellinen ja liittyy päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaaja tekee investointipäätöksen. Tietyissä tapauksissa vain osan nettonykyarvojen erosta kattavaa valtiontukea voitiin pitää riittävänä kannustimena yhdessä muiden laadullisten tekijöiden kanssa. Valintamenettelyn väitetty kustannuslähtöisyys on kuitenkin tältä osin ristiriidassa Unkarin väittämän kanssa.

(181) Unkarin ja GKN Automotiven mukaan se seikka, että useat muut sijoittajat ovat harkinneet Turkkia ja/tai valinneet Turkin investointikohteeksi, vahvistaa periaatteessa sen uskottavuuden mahdollisena sijaintipaikkana. Komissio katsoo, että muiden yritysten käsitys ei ole tässä yhteydessä merkityksellinen, koska vuoden 2014 aluetukisuuntaviivojen 68 kohdassa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivojen 66 kohdassa todetaan, että vaihtoehtoinen skenaario on uskottava, jos se on todellinen ja liittyy päätöksenteossa huomioon otettaviin tekijöihin ajankohtana, jolloin tuensaaja tekee investointipäätöksen.

(182) Komissio katsoo, että asianomaisten esittämät huomautukset ja todisteet eivät poistaneet komission vakavia epäilyjä siitä, oliko Turkki todellinen vaihtoehtoinen sijaintipaikka, johon tuensaaja olisi investoinut ilman Unkarissa saatavaa tukea.

5.4.1.4 Päätelmä merkittävästä kannustavasta vaikutuksesta

(183) Johdanto-osan 171 kappaleessa esitetyn päätelmän ja johdanto-osan 172–182 kappaleessa esitetyn arvion perusteella komissio katsoo, että Unkari ei pystynyt osoittamaan tuen merkittävää kannustavaa vaikutusta Unkarin ilmoittaman skenaarion 2 mukaisen tilanteen yhteydessä. Koska Unkari tai muut asianomaiset osapuolet eivät vedonneet skenaarion 1 mukaiseen tilanteeseen alustavan tai muodollisen tutkinnan aikana, komission tehtävänä ei ollut arvioida tuen kannustavaa vaikutusta skenaarion 1 mukaisen tilanteen yhteydessä ([51]).

(184) Alustavan ja muodollisen tutkinnan aikana kerätty näyttö ei poista komission vakavia epäilyjä tuen merkittävästä kannustavasta vaikutuksesta. Näin ollen komissio ei voi päätellä, että tuki soveltuisi sisämarkkinoille. Merkittävää kannustavaa vaikutusta ei ole osoitettu, ja tämä päätelmä yksinään riittää sulkemaan pois mahdollisuuden katsoa toimenpide sisämarkkinoille soveltuvaksi. Tämän vuoksi ei ole tarpeen määrittää, täyttääkö toimenpide muut vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoissa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa vahvistetut tukikelpoisuus- ja soveltuvuusperusteet.

6. PÄÄTELMÄT

(185) Komissio toteaa päätelmänään, että yrityksen GKN Automotive Hungary Kft. (entinen Rubin NewCo 2021 Kft.) hyväksi toteutetun toimenpiteen merkittävää kannustavaa vaikutusta, joka on määritetty vuoden 2014 aluetukisuuntaviivoissa ja vuoden 2022 aluetukisuuntaviivoissa, ei ole osoitettu.

(186) Näin ollen tätä toimenpidettä ei voida pitää sisämarkkinoille soveltuvana SEUT-sopimuksen 107 artiklan 3 kohdan a alakohdan perusteella,

([51]) Aloittamispäätöksen johdanto-osan 183 kappaleessa komissio katsoi alustavasti, että jos komissio päättelee muodollisen tutkinnan jälkeen, että Turkki ei ollut uskottava vaihtoehtoinen skenaario, mutta käy ilmi, että tuki oli edelleen tarpeen, jotta Unkariin tehtävä investointi olisi riittävän kannattava (skenaarion 1 mukainen tilanne), tuen ja toiminnan siirtämisen välillä olisi syy-yhteys, mikä aiheuttaisi selvän kielteisen vaikutuksen.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

1. Valtiontuki, jonka Unkari aikoo toteuttaa GKN Automotive Hungary Kft:n (entinen Rubin NewCo 2021 Kft.) hyväksi ja jonka diskontattu arvo on 15 917,4 miljoonaa forinttia (43,76 miljoonaa euroa), ei sovellu sisämarkkinoille.

2. Tämän vuoksi kyseistä tukea ei saa panna täytäntöön.

2 artikla

Unkarin on ilmoitettava komissiolle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksiantamisesta sen noudattamiseksi toteuttamansa toimenpiteet.

3 artikla

Tämä päätös on osoitettu Unkarille.

Tehty Brysselissä 11 päivänä kesäkuuta 2024.

Komission puolesta
Margrethe VESTAGER
Johtava varapuheenjohtaja